

Gymnázium, Tišnov, Na Hrádku 20

Školní vzdělávací program

Osmileté všeobecné studium

OSMILETÉ VŠEOBECNÉ STUDIUM

(zpracováno podle RVP ZV a RVP G)

1.2 Vzdělávací program: osmiletý

1.3 Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Název školy: Gymnázium, Tišnov, Na Hrádku 20

Adresa: Na Hrádku 20, 666 01 Tišnov

IČO: 494 59 881

Rezortní identifikátor školy: 600014070

IZO: 102 191 565

Ředitel školy: Mgr. Karel Švábenský
e-mail: svabensky@gym-tisnov.cz

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: PhDr. Barbora Holubová
e-mail: holubova@gym-tisnov.cz

Další kontakty: telefon: 549 410 402
web: www.gym-tisnov.cz

1.5 Zřizovatel

Název: Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
telefon: 541 651 111
fax: 541 653 439
e-mail: slobodnikova.hana@kr-jihomoravsky.cz

1.6 Platnost dokumentu od 1. září 2014

Mgr. Karel Švábenský, ředitel

OBSAH

A	1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
	1.1 Velikost školy.....	6
	1.2 Vybavení školy.....	6
	1.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
	1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
	1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
B	2 CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
	2.1 Zaměření školy.....	8
	2.2 Profil absolventa.....	9
	2.3 Organizace přijímacího řízení	10
	2.4 Organizace maturitní zkoušky.....	10
	2.5 Výchovní a vzdělávací cíle.....	11
	2.5.1 Cíle ŠVP směřované k žákům.....	11
	2.5.2 Cíle ŠVP směřované k učitelům.....	13
	2.6 Výchovní a vzdělávací strategie	13
	2.7 Podmínky pro zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami.....	16
	2.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	18
	2.9 Začlenění průřezových témat (1. - 4. ročník)	19
	2.10 Začlenění průřezových témat (5. - 8. ročník)	23
	3 UČEBNÍ PLÁN	28
	4 UČEBNÍ OSNOVY	30
	4.1 Český jazyk a literatura	31
	4.2 Anglický jazyk	55
	4.3 Další cizí jazyk	74
	(Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)	74
	4.4 Matematika.....	97
	4.5 Fyzika	108
	4.6 Chemie	122
	4.7 Biologie	130
	4.8 Zeměpis	143
	4.9 Dějepis.....	160
	4.10 Občanská výchova,.....	173

Základy společenských věd.....	173
4.11 Informatika a výpočetní technika	189
4.12 Výtvarná výchova	197
4.13 Hudební výchova.....	207
4.14 Tělesná výchova	219
4.15 Integrované vzdělávací obory	238
5 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy	241
5 PRAVIDLA HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	242
5.1 Pravidla hodnocení žáků	242
5.2 Autoevaluace školy	246

A

B

1 Charakteristika školy

2 Charakteristika ŠVP

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Velikost školy

- Škola má 16 tříd, jednu třídu s osmiletým studijním programem a dvě paralelní třídy se čtyřletým studijním programem.
- 4 třídy nižšího stupně osmiletého studia jsou kmenově umístěny ve druhém patře budovy v ulici Riegrova 2.
- 4 třídy vyššího stupně osmiletého studia a 8 tříd čtyřletého studia jsou kmenově umístěny ve dvou budovách v ulici Na Hrádku 20.

1.2 Vybavení školy

- Budovy v ulici Na Hrádku jsou spojeny nadzemním krytým mostem a je v nich celkem 25 učeben. Kromě kmenových tříd jsou zde odborné učebny biologie, laboratoř pro výuku biologie, učebny chemie, fyziky, učebna dějepis-zeměpis, dvě učebny IVT, dvě jazykové učebny, ateliér pro výuku výtvarné výchovy, vybudovaný v prostorách půdy. Žákům slouží i školní knihovna. V suterénu hlavní školní budovy je umístěna kuchyň s jídelnou, ve vedlejší budově jsou šatny s uzamykatelnými skříňkami, posilovna a obchod. K této budově přiléhá venkovní sportovní areál. Škola není vybavena tělocvičnou. Pro výuku tělesné výchovy v zimních měsících jsou využívány prostory v sokolovně a ve sportovní hale, které sousedí se školou.
- Část budovy v ulici Riegrova si gymnázium pronajímá od města Tišnova. V prvním patře jsou umístěny třídy 1. stupně základní školy, ve druhém patře kmenové učebny nižšího stupně osmiletého studia, odborné učebny fyziky, chemie a moderně vybavená učebna hudební výchovy. K budově přiléhá hřiště s umělým povrchem, které je využíváno oběma školami.
- Studenti nižších tříd osmiletého studia absolvují většinu výuky v budově v ulici Riegrova, na některou výuku (zejména na hodiny informatiky) se přemisťují do budovy v ulici Na Hrádku.
- Odborné učebny ve všech budovách jsou vybaveny didaktickou technikou, v laboratoři pro výuku biologie, v učebně hudební výchovy a v učebně dějepis-zeměpis je navíc k dispozici dataprojektor s počítačem. V učebně dějepis-zeměpis je umístěna interaktivní tabule. Dataprojektory je vybavena většina kmenových tříd.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor tvoří 41 učitelů, někteří z nich pracují na částečný úvazek. Všichni učitelé, kteří jsou zaměstnáni v trvalém pracovním poměru, jsou aprobovaní.

1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Školní projekty:

- adaptační pobyty pro žáky prvního ročníku a Primy
- mezipředmětový soutěžní projekt Kvarty pro Tercii
- vánoční trhy
- kurz první pomoci pro žáky 4. ročníku NG a 2. (6.) ročníku
- česko-slovenské výměnné pobyty (spolupráce s partnerskou školou v Seredi)

Školní projekty organizované jinými subjekty

- RECYKLOHRANÍ (ekologická výchova zaměřená na třídění odpadů)
- „S tebou o tobě“ a Labestra (v rámci výchovy k reprodukčnímu a sexuálnímu zdraví)
- Světový den antikoncepce (1. ročník a Kvinta; Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu)

Účast na projektech ESF

- Partnerství ve vzdělávání (projekt na zvýšení informovanosti žáků o možnostech studia ve spolupráci s MU Brno)
- EUDAP - (zapojení do projektu prevence rizikového chování realizovaného společností SCAN)
- Zkvalitnění výuky s využitím ICT
- Modernizace přírodovědných učeben a laboratoří

Charitativní akce, do kterých se škola každoročně aktivně zapojuje

- „Bílá pastelka“ (výukové programy pro nevidomé); Červená stužka (prevence AIDS); „Srdíčkový den“ (pomoc vážně nemocným, postiženým a opuštěným dětem v ČR); „Květinový den“ (prevence nádorových onemocnění); „Adopce na dálku“ (podpora indické dívky Shridevi při studiu); Sbírka pro Nadaci kostní dřeně (výtěžek z vánočních trhů, kde žáci prodávají vlastní výrobky)

1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Od září 2007 se mohou informovat o klasifikaci prostřednictvím internetové verze programu SAS.
- Při škole je zřízena Školská rada (§ 167 a § 168 zákona č. 561/2004 Sb.), která má šest členů.
- V rámci prevence rizikového chování (všechny druhy závislosti, šikana) gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou pro okres Brno-Venkov v Hybešově ulici v Brně, se sociální pracovníci při Městském úřadu Tišnov a se Zdravotním ústavem Brno. Každoročně na počátku školního roku se uskutečňují adaptační pobyty žáků prvních ročníků.
- Veřejnost je informována o průběhu uplynulého školního roku prostřednictvím ročenky, která obsahuje statistické údaje o škole a studentech, články mapující nejdůležitější události, ukázky studentských literárních a výtvarných prací, přehledy akcí, které škola pořádala či se jich účastnila a fotografie. K dispozici je také výroční zpráva, která je dostupná na webových stránkách školy.

2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium ve dvou vzdělávacích programech, jejichž hlavní rysy jsou:

- účelné rozložení základního učiva do nižších ročníků studia
- velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření studenta
- rozumné zastoupení všech forem výuky

Škola umožní všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Osmileté všeobecné studium

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a RVP G (vyšší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejich požadavkům.
- V nižších ročnících vyššího stupně gymnázia je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP G rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů a tím je vypracován základ pro pozdější profilaci studia. Postupně je žákům dána možnost profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- V posledním ročníku studia převažuje výuka volitelných předmětů nad předměty povinnými.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. Další cizí jazyk si žák volí ve 2. ročníku pro studium od třetího ročníku z aktuální nabídky (F, N, R). Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia ani při přechodu na vyšší stupeň gymnázia není možná.
- Je zachována klasická nabídka samostatných předmětů (bez integrace), v jejichž rámci je kladen velký důraz na mezipředmětové vztahy.

ŠVP Osmileté všeobecné studium dále žákům poskytuje:

- větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku
- trvalejší a hlubší pracovní návyky
- častější projektovou výuku
- lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně

2.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Osmileté všeobecné studium

Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.

Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku (posledního ročníku povinné školní docházky):

- vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech,
- vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech, zejména v oblastech, jejichž rozšíření si zvolí formou volitelných předmětů pro třetí a čtvrtý ročník studia.

Absolventi:

- jsou vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech,
- jsou vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP G v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru,
- jsou připraveni ke studiu v široké škále zvolených oborů a jsou motivováni k celoživotnímu vzdělávání,
- ke svému vzdělávání využívají nabytých vědomostí, dovedností a postojů a jsou schopni posoudit své duševní a fyzické možnosti,
- jsou si vědomi nutnosti neustálého rozvoje získaných kompetencí,
- si uvědomují nezbytnost překonávání obtíží a usilují o zvládnutí požadavků pro realizaci úkolů,
- jsou schopni sebereflexe a adekvátně reagují na hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, jsou ochotni přijmout radu i kritiku,
- myšlenky vyjadřují srozumitelně a souvisle, účastní se aktivně diskusí a formulují a obhajují své názory a postoje,
- zpracují souvislé texty na běžná i odborná témata, volí vhodně jejich obsah i formu a dodržují jazyková a stylistická pravidla,
- ovládají základy práce s informační technikou a dokáží jejím prostřednictvím vyhledávat požadované informace, analyzovat a využívat je.
- Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy.
- Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
- Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.

Na internetových stránkách www.gym-tisnov.cz jsou uvedeny statistiky úspěšnosti žáků gymnázia při přijímacích zkouškách na VŠ, statistiky výsledků žáků a maturitních zkoušek a další aktuální informace.

2.3 Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Každý uchazeč obdrží pro účely přijímacího řízení body za studijní výsledky v předchozím studiu a za úspěchy v mimoškolních činnostech.
- Přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení (bodů ze všech zkoušek a bodů za předchozí studium a úspěchy v mimoškolních činnostech).
- Uchazeči o studium podle **ŠVP Osmileté všeobecné studium** skládají přijímací zkoušku z matematiky – písemnou formou, z českého jazyka – písemnou formou. Každá část zkoušky je obodována. Náplň zkoušek je dána požadavky RVP ZV pro žáky studující 5. ročník ZŠ.
- Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.) či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven.
- Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v mimoškolních činnostech, lze najít na internetových stránkách www.gym-tisnov.cz.

2.4 Organizace maturitní zkoušky

- Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Povinná maturitní zkouška bude ze **čtyř různých předmětů – dvou** v rámci společné maturitní zkoušky – **dvou** v rámci profilové maturitní zkoušky.
- Ve **společné - státní** části budou všichni žáci skládat maturitní zkoušku z **českého jazyka**, druhou si zvolí mezi **cizím jazykem** (A, N, R, F) a **matematikou**.
- Pokud si žáci **nezvolí cizí jazyk** v rámci společné části, **musí** si alespoň jeden cizí jazyk zvolit v rámci **školní – profilové** části.
- V **profilové části** si žáci volí z následujících předmětů a forem zkoušky:
A, N, F, R, L, ZSV, D, FY, CH, B, Z, PG, It ústní zkouška
IVT ústní + obhajoba maturitní práce
M, DG písemná zkouška
 - Pravidla pro nepovinné zkoušky jsou stejná jako pravidla pro volitelné zkoušky v profilové části maturitní zkoušky.
 - Nepovinnou zkoušku je možno skládat i z předmětů Tělesná výchova, Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Společná část (připravuje CERMAT)

2.5 Výchovné a vzdělávací cíle

2.5.1 Cíle ŠVP směřované k žákům

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. - Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze. - Propojení informací se skutečným životem. - Samostatnost, organizace vlastní činnosti. - Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. - Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. - Poznávání vlastních možností. - Prezentace vlastních výsledků. - Tvořivost (práce na projektech). - Účast na organizaci vzdělávání. - Práce v motivujícím prostředí. - Práce s přiměřeným učivem. - Hodnocení formou zpětné vazby. - Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. - Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. - Stanovení dílčích cílů. - Zařazování metod, které podporují zvědavost. - Využívání kladného hodnocení. - Dobré výsledky podporují motivaci. - Osobní příklad.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	<ul style="list-style-type: none"> - Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. - Uplatňování mezipředmětových vztahů. - Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. - Koordinace frontálního vyučování a aktivizujících metod. - Praktická cvičení. - Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce. - Rozvíjení schopnosti logického uvažování. - Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací. - Podpora netradičních způsobů řešení.
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	<ul style="list-style-type: none"> - Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.). - Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). - Základ pro hledání a objevování problémů. - Základ spolupráce a společného prožívání. - Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným. - Práce v týmu.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	<ul style="list-style-type: none"> - Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce. - Atmosféra demokracie a přátelství. - Kooperativní učení, spolupráce ve výuce. - Osobní odpovědnost za výsledky společné práce. - Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy.

	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.
5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Samostatnost v rozhodování a schopnost nést důsledky za svá rozhodnutí. - Odlišování demokracie a svobody od anarchie. - Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání. - Prosazování vlastních zájmů vhodnou formou. - Rozvíjení schopnosti argumentace. - Zvládání orientace ve školním řádu a práce s ním.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> - Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjení citové otevřenosti vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. - Rozvoj schopnosti orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. - Řešení vlastních citových vztahů s pomocí dospělých. - Rozvoj schopnosti otevřeně a kultivovaně projevovat své city. - Vedení k vytváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. - Vedení k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - Čistota prostředí školy. - Vhodné hygienické zázemí. - Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. - Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová). - Zdravý stravovací a pitný režim. - Kompenzační a hygienické přestávky v učení. - Škola bez kouře a drog. - Důsledná prevence šikany a násilí. - Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. - Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> - Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. - Učení se otevřenosti vůči spolužákům. - Učení se vyjadřování solidarity s druhými. - Rozvíjení kritického postoje k negativním projevům ve škole i společnosti. - Integrace žáků vyžadujících speciální péči. - Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech. - Rozvíjení schopnosti empatie. - Porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. - Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z odlišných kulturních prostředí. - Rozvíjení ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	<ul style="list-style-type: none"> - Vedení žáků k uplatňování sebehodnocení. - Vedení žáků k aktivnímu zájmu o využívání informačních a poradenských činností v oblasti profesní orientace. - Vedení žáků k osvojování si základních pracovních dovedností a návyků. - Provádění výstupních hodnocení žáků.

2.5.2 Cíle ŠVP směřované k učitelům

<p>1. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků. - Vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru. - Poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti. - Dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí. - Rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem. - Volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků. - Vytvářet u žáků logické a kritické myšlení. - Učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám. - Rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu. - Utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí. - Vést žáky k vlastní organizaci učení.
<p>2. Je třeba, aby si učitelé osvojili dovednosti spojené s používáním různých vyučovacích strategií činnostního učení a uplatňovali je v praxi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím. - Využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků. - Organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě. - Hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny. - Organizovat práci žáků ve skupinách.
<p>3. Je třeba, aby si učitelé osvojili odpovídající vyučovací metody a formy činnostního učení a uplatňovali je v praxi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporovat u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi. - Využívat objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů). - Využívat sebekontrolu a sebehodnocení žáků.
<p>4. Je třeba, aby učitelé chápali souvislosti mezi všemi moderními a tradičními vyučovacími formami a strategiemi.</p>	

2.6 Výchovné a vzdělávací strategie

- Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
 - semináře a diskuse,
 - samostatné a týmové projekty,
 - dlouhodobou samostatnou práci,
 - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
 - praktickou výuku (exkurze).
- Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a výsledky svého studia.

- Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky široké nabídce volitelných předmětů zejména na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.
- Škola nabízí další aktivity pro volný čas studentů formou nepovinných předmětů.
- Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky. Jsou zařazovány variabilně v souvislosti s technickými a organizačními možnostmi. Při jejich výběru je současně brán zřetel na převažující zaměření a zájmy konkrétního třídního kolektivu.

Nižší stupeň gymnázia

Frontální výuka <ul style="list-style-type: none"> - je běžně používanou strategií, - je zařazena v každém ročníku studia. 	kompetence k učení
Pamětní učení, zvládnutí faktů <ul style="list-style-type: none"> - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí. 	kompetence k učení
Laboratorní práce <ul style="list-style-type: none"> - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika, - jsou hlavní náplní volitelných předmětů Laboratorní cvičení z chemie (3. ročník) a Biologická cvičení (4. ročník), - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů. 	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní
Adaptační pobyt pro žáky prvního ročníku <ul style="list-style-type: none"> - probíhá na začátku studia, zpravidla v září, - jeho hlavním cílem je utvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími. 	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky druhého ročníku <ul style="list-style-type: none"> - délka trvání je 6 – 7 dní. 	kompetence občanské kompetence komunikativní
Letní sportovní kurz pro žáky 4. ročníku probíhá zpravidla v květnu nebo červnu.	kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní
Mezipředmětová spolupráce na centrální téma: Rodina – 1. ročník, Voda – 2. ročník, Zdravý životní styl – 3. ročník, Energie – 4. ročník	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení
Projektová soutěž <ul style="list-style-type: none"> - žáci 4. ročníku organizačně i obsahově připraví soutěž pro žáky 3. ročníku na téma, které si sami zvolí a kterým propojí všechny předměty. 	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení
Exkurze	kompetence k učení

- probíhá na konci každého ročníku a je zaměřena tematicky k ročníkovému projektu.	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Dramatická výchova <ul style="list-style-type: none"> - nejméně jedenkrát za 1. – 4. rok studia žáci nacvičí divadelní představení, které předvedou v předvánočním týdnu veřejnosti, - je určena pro žáky prvního až čtvrtého ročníku, - jde o doplnění výuky Českého jazyka a literatury a Občanské výchovy a také je možno si ji zvolit jako jeden z povinně volitelných předmětů 	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Předmětové soutěže <ul style="list-style-type: none"> - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích. 	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže <ul style="list-style-type: none"> - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol, - každoročně je pořádán sportovní den v rámci Dne dětí. 	kompetence sociální a personální
Ostatní akce <ul style="list-style-type: none"> - Adopce na dálku, - charitativní činnost (Červená stužka, Bílá pastelka, Srdíčkový den, Květinový den), - kurz první pomoci pro žáky 6. Ročníku - Spolupráce s partnerskou školou v Seredi na Slovensku v rámci spolupráce probíhají výměnné pobyty zájemců z řad žáků a sportovní soutěže během vzájemných návštěv partnerských škol, rozvíjejí se kontakty mezi žáky i učiteli partnerských škol 	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení kompetence k řešení problémů

Vyšší stupeň gymnázia

Frontální výuka <ul style="list-style-type: none"> - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia 	kompetence k učení
Pamětní učení, zvládnutí faktů <ul style="list-style-type: none"> - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí 	kompetence k učení
Laboratorní práce <ul style="list-style-type: none"> - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika, - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů. 	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky pátého ročníku <ul style="list-style-type: none"> - délka trvání je 6 – 7 dní. 	kompetence občanské kompetence komunikativní
Letní sportovní kurz pro žáky sedmého ročníku <ul style="list-style-type: none"> - žáci si volí z nabízených zaměření sportovních kurzů 	kompetence občanské kompetence komunikativní

<p>(zpravidla vodácký a sportovně-turistický),</p> <ul style="list-style-type: none"> - probíhá zpravidla v červnu, - délka trvání je 5 dní. 	
<p>Zahraniční zájezdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola pořádá ve spolupráci s cestovní kanceláří, - zájezdy jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků pátého až osmého ročníku, účast na nich je dobrovolná - jsou realizovány dle následujícího harmonogramu: září v lichém roce – Francie; září v sudém roce – Anglie; v průběhu školního roku – německy mluvící země a případné další zájezdy na kratší vzdálenosti. 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů</p>
<p>Závěrečné maturitní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci osmého ročníku samostatně zpracovávají práci na zvolené téma do maturitního předmětu, pro který je povinné zpracování maturitní práce, - témata jsou zadávána zpravidla v březnu ve třetím ročníku, - hodnoceno je zpracování a obhajoba práce, - součástí práce je anotace a resumé v cizím jazyce. 	<p>kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní</p>
<p>Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro doplnění výuky jsou pořádány exkurze, - exkurze probíhají v předem známých termínech – rozvrh exkurzí je stanoven zpravidla na začátku školního roku, - náplň je stanovena podle aktuální nabídky. 	<p>kompetence k učení</p>
<p><u>Dramatická výchova</u> Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - učitelé a žáci připravují projekt - je určen pro žáky pátého až sedmého ročníku, - jde o doplnění výuky Č a ZSV. 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>
<p>Předmětové soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích. 	<p>kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní</p>
<p>Sportovní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol 	<p>kompetence sociální a personální</p>

2.7 Podmínky pro zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

- Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu – způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.
- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo jsou poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním ostatních žáků (§1 odst.1,2 vyhlášky č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných), a při dodržování dalších podmínek.
- Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb, zjišťování míry podpůrných opatření a posuzování možností žáků při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem

rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště.

- Škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou a aktivně se podílí na prevenci sociálně patologických jevů. Škola má zpracován Minimální preventivní program, který se každoročně aktualizuje.

Specifikace podmínek vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- využívat podle možností všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků;
- uplatňovat při organizaci činností princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- umožnit ze závažných zdravotních důvodů uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností;
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání;
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí;
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek;
- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce s žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním;

Další podmínky pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením:

- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva;
- umožnit v odůvodněných případech osobní asistenci v souladu s legislativou

Vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Žáci, kteří mají problémy se začleňováním do majoritní populace ve větší míře, než je obvyklé, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu – způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.

Specifikace podmínek vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí:

- zabezpečit specifické materiály a pomůcky;
- používat výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky;

- plánovat výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí;
- vytvářet příznivé společenské klima a věnovat zvýšenou pozornost vztahům mezi žáky;
- zaměřit se na pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu;
- navázat kontakt a rozvíjet spolupráci s rodinami uvedených žáků

2.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod., mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu.
- O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci. Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních.

Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3) Samostatné studium. Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

- Na udělení individuálního studijního plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.
- Studium podle individuálního studijního plánu může být umožněno i studentům, kteří se nemohou zúčastňovat výuky ze zdravotních důvodů (např. následkem vážného úrazu). Všechny žádosti se posuzují individuálně.

2.9 Začlenění průřezových témat (1. - 4. ročník)

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů. Následující tabulka podává celkové shrnutí. Je zde přehledně uvedeno zařazení témat do jednotlivých ročníků. Témata jsou dále zpracována do tabulky osnov, kde jsou buď přiřazena ke konkrétnímu učivu, nebo prolínají učivem celého ročníku.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Z,D,FY,A,Č	D,A,HV,Č	OV,N, R,F,A,IVT,Č	N,R, F,Z,A,IVT	
Sebepoznání a sebepojetí	Z,A,Č,B,TV	A,HV,Č,B	OV,N, R,F,A,Č,B,TV	N,R,F,A,HV,B	
Seberegulace a sebeorganizace	Z,D,Č,TV	D,HV	OV,N, R,F,HV,TV	N,R,F,Z,Č,TV	
Psychohygiena	Z,TV	TV	OV,HV,IVT,Č	IVT,Č	
Kreativita	D,A,Č	D,A,Č,TV	N, R,F,Z,A,HV	N, R,F,A,HV	
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Z,Č	OV,Č	OV,HV,IVT,Č	IVT	
Mezilidské vztahy	Z,D,A,OV	OV,Z,D,A	N, R,F,Z,A,IVT, Č	N, R,F,A, HV,IVT	
Komunikace	Z,D,A,OV,Č	Z,D,A,OV,Č	OV,N, R,F,Z,A,IVT,Č	N, R,F,A,IVT,Č	
Kooperace a kompetice	D,OV,Č	D	Č,TV	N, R,F,Z,HV	
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Z,D,FY,Č	D,HV,OV,Č	N, R,F,IVT,Č	N R,F,,A,IVT,Č	

Hodnoty, postoje, praktická etika	Z,D,Č	OV,D,Č	Č	Z,HV	
-----------------------------------	-------	--------	---	------	--

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Občanská společnost a škola	OV,Z,OV,Č,TV	HV,Č		HV,Č	
Občan, občanská společnost a stát	Z,D	OV,Z,D,TV	Z,D,HV,Č	D,TV	
Formy participace občanů v politickém životě	Z,D	Z,D	OV,Č	HV	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D				

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Evropa a svět nás zajímá	Z,D,OV,Č	D,HV	N, R,F,FY,A,Č	OV,N R,F,Z,FY,A,HV	
Objevujeme Evropu a svět	Z,D,OV,Č	D,HV,Č	Z,FY,HV,IVT	OV,Z,FY,IVT,Č	

Jsme Evropané	Z,OV	Z,D,HV	D,HV,Č	OV,Z,D	
----------------------	------	--------	--------	--------	--

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Kulturní difference	D	Z,D,HV,Č	Č	IVT	
Lidské vztahy	Z,D,A,Č	OV,D,A,OV,Č	N, R,F,A,HV	N, R,F,Z,A,Č	
Etnický původ	Z,D,Č	OV,D,OV,Č	Z,HV,B		
Multikulturalita	Z,D,Č	D	N, R,F,Z,D,A,HV	D,A,HV,Č, R,N,F,	
Princip sociálního smíru a solidarity			OV,Z,Č	HV,Č	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Ekosystémy	Z,B	Z,FY,B	FY,B	Č	
Základní podmínky života	Z,D,FY,Č,B	Z,D,FY,B	FY,Č,B	R,F,N,FY,HV, Č,B	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z,D,OV,Č,B	D,FY,Č,B	Z,FY,HV,B	OV,FY	

Vztah člověka k prostředí	Z,Č,B,TV	Z,FY,Č,B	Z,FY,Č,B	Z,FY,HV,B	
----------------------------------	----------	----------	----------	-----------	--

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Tematické okruhy RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	D,FY	D,FY	FY,IVT,Č,TV	N, R,F,Z,FY,IVT	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	FY,Č	Č	FY,HV,TV	Z,FY,HV,IVT	
Stavba mediálních sdělení	Č	Č	Z,HV		
Vnímání autora mediálních sdělení		HV	IVT,Č	Z,IVT	
Fungování a vliv médií ve společnosti	Z	OV,	Z	HV,IVT	
Tematické okruhy PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
Tvorba mediálního sdělení		Č	HV,Č	Z,IVT	
Práce v realizačním týmu	FY			Z,HV,IVT,Č,TV	Adaptační pobyty

2.10 Začlenění průřezových témat (5. - 8. ročník)

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů. Následující tabulka podává celkové shrnutí. Je zde přehledně uvedeno zařazení témat do jednotlivých ročníků. Témata jsou dále zpracována do tabulky osnov, kde jsou buď přiřazena ke konkrétnímu učivu, nebo prolínají učivem celého ročníku. Praktická realizace Osobnostní a sociální výchovy (OSV) prolíná všemi ročníky a reaguje na konkrétní situaci ve škole, případně na aktuální dění ve společnosti. Mediální výchova (MV) se prakticky realizuje při ročníkových, meziročníkových a celoškolních projektech, při adaptačních pobytech, při práci redakce školního časopisu a při činnosti studentského parlamentu. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) prolíná zejména předměty Z, ZSV, D, A, F, R. N a je zahrnuta do projektů, na jejichž tvorbě se žáci podílejí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	A,N,R,F, D,ZSV,FY,IVT,M,TV,VV	A,N,R,F,D,IVT,IP,M,VV	A,N,F,R,ZSV,M	A,Č,N,F,R,ZSV ,M	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	N,F,R,ZSV,M,FY,IVT,Z	N,F,R,ZSV,FY,HV,M,Z,IP,TV	A,Č,FY,N,F,R,ZSV, M,TV	N,F,R,ZSV,M,Z ,TV	
Sociální komunikace	A,Č,N,R,F,ZSV,CH,IVT,M,VV	A,Č,N,R,F,ZSV,CH,M,TV,VV	A,Č,N,R,F,ZSV,M	A, Č,N,R,F,M	
Morálka všedního dne	N,R,F,ZSV,HV,IVT,Z,VV	A,N,R,F,ZSV,D,HV,Z,IP,VV	Č,N,R,F,FY,ZSV	N,R,F,ZSV,Z	
Spolupráce a soutěž	N,R,F,ZSV,HV,CH,M,VV	N,R,F,ZSV,CH,M,IP,VV	N,F,R,D,M,TV	A,N,F,R,M	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Globalizační a rozvojové procesy	Z	Z,ZSV	D,A,N,R,F	A,N,R,F	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		Z,A,ZSV	A,N,R,F,B	A,N,R,F	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		ZSV,IP	A,N,R,F	A,N,R,F	
Žijeme v Evropě	Č,N,R,F,ZSV,HV,Z,VV	Č,N,R,F, D,ZSV,TV,Z,VV	A,Č,N,R,F,D,FY	A,Č,N,R,F,ZSV,Z	
Vzdělávání v Evropě a ve světě	N,R,F,D,HV,Z,VV	N,R,F,HV,IVT,Z,VV	A,N,F,R	A,Č,N,R,F,ZSV,Z	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Základní problémy sociokulturních rozdílů	A,Č,N,R,F, D,ZSV,Z,VV	Č,N,R,F,D,Z,VV	N,R,F,ZSV	N,R,F,Z	
Psychosociální aspekty interkulturality	A,N,R,F,ZSV,Z,VV	A,Č,N,R,F,Z,VV	A,N,R,F	A,Č,N,R,F,Z	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	A,Č,N,R,F,D,ZSV,Z,VV	A,Č,N,R,F,D,ZSV,HV,Z,VV	Č,N,R,F, D,ZSV	Č,R,F,N,ZSV, M,Z	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

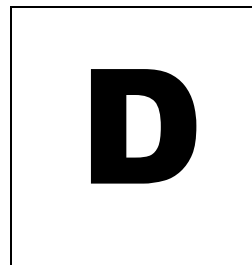
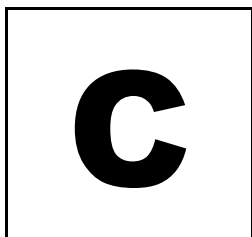
	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Problematika vztahů organismů a prostředí	B,Z	B,Z	B	Č,ZSV,Z	
Člověk a životní prostředí	B,R,N,F,D,HV,CH,TV, Z,VV	A,B,N,R,F,D,FY,HV,CH,TV,Z, VV	B,N,R,F,D,ZSV,FY, CH	Č,N,R,F,ZSV,Z	
Životní prostředí regionu a České republiky	B, ZSV,CH,Z	B, FY,CH,Z	B,ZSV,FY	ZSV,Z	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Média a mediální produkce, Uživatelé	N,R,F,ZSV,FY,HV,M	N,R,F, FY,HV,IVT,IP, M	A,N,R,F, FY,M	A,Č,N,R,F,ZSV,M	
Mediální produkty a jejich významy	N,R,F,ZSV,FY,HV,M, VV	A,IP,VV	A, Č,ZSV	A,ZSV	
Účinky mediální produkce a vliv médií	R,ZSV,HV,TV,VV	Č,R,F, N,D,ZSV,HV, VV	A,Č,R,F, N,D,ZSV	A,Č,F,ZSV	
Role médií v moderních dějinách	R,ZSV,HV,TV	Č,R,F, D,ZSV,HV	A,Č,R,F, D,ZSV	A,Č,F,ZSV	

|

3 Učební plán

4 Učební osnovy - klíč

3 UČEBNÍ PLÁN

	nižší stupeň					vyšší stupeň				
	I.	II.	III.	IV.	celk.	V.	VI.	VII.	VIII.	celk.
Český jazyk a literatura	5/1	4/1	4/1	4/1	17	4/1	4/1	3/1	4/1	15
Anglický jazyk	5/5	4/4	3/3	3/3	15	3/3	3/3	3/3	3/3	12
Další cizí jazyk 1)	-	-	3/3	3/3	6	3/3	4/4	3/3	3/3	13
Občanská výchova 6)	1	1	1	1	4	-	-	-	-	-
Základy společenských věd 7)	-	-	-	-	-	2	1	2	2	7
Dějepis	2	2	2	2	8	2	2	2	2	8
Zeměpis 5)	2	2	2	1	7	2	2	2	-	6
Matematika	5/1	4/1	4/1	4/1	17	4/1	4/1	3/1	3/1	14
Fyzika 2) 10)	2	2/1	1,5/0,5	2,5/0,5	8	3/1	3/1	2	-	8
Chemie 3) 5) 10)	-	2/1	1,5/0,5	2,5/0,5	6	3/1	3/1	2	-	8
Biologie 4) 5) 10)	2	2	2	2	8	2	3	3	-	8
Hudební výchova 9)	1/1	1/1	1/1	1/1	4					
Výtvarná výchova 9)	2	2	1/1	1/1	6	2/2	2/2	-	-	4
Informatika a výpočetní technika	-	-	2/2	1/1	3	2/2	1/1	-	-	3
Tělesná výchova 8)	3/3	3/3	2/2	2/2	10	2/2	2/2	2/2	2/2	8
Volit. předmět pro NG	-	1/1	1/1	1/1	3	-	-	-	-	-
1. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
2. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
3. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
4. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	-	3/3	3
CELKEM	30/11	30/15	31/16	31/15	122	34/16	34/16	33/16	31/22	132

Poznámky:

Třída se dělí na skupiny v tolika hodinách týdně, kolik je uvedeno za znakem /.

- 1) Další cizí jazyk – německý, francouzský a ruský.
- 2) Součástí výuky ve 3. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou.
- 3) Součástí výuky ve 2. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou.
- 4) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 5) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah předmětu Geologie.
- 6) Součástí vzdělávacího obsahu ve 4. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Svět práce.
- 7) Součástí vzdělávacího obsahu v 8. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce.
- 8) Součástí vzdělávacího obsahu je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 9) 1. a 2. ročník – 1 hodina týdně Hudební výchova – půlená, 2 hodiny týdně Výtvarná výchova - nepůlená, 3. a 4. ročník – 1 hodina týdně Hudební výchova, 1 hodina týdně Výtvarná výchova, 5. a 6. ročník – volitelně buď Hudební výchova nebo Výtvarná výchova. Třída se ve 4. ročníku dělí na laboratorní cvičení – každý žák má 1x za dva týdny laboratorní cvičení z Fyziky, Chemie.

Od počátku školního roku 2015-2016 bude zrušena nabídka volitelných předmětů na nižším stupni gymnázia. Vzhledem ke studijnímu zaměření gymnaziálního vzdělávání budou využity takto získané disponibilní hodiny k posílení časové dotace vybraných předmětů tímto způsobem: ve II. ročníku bude navýšen počet hodinové dotace ČJL o 1 hodinu týdně (celkem 5 hodin týdně ČJL), ve III. bude navýšen počet hodin AJ o 1 hodinu týdně (celkem 4 hodiny týdně AJ), a ve IV. ročníku bude navýšen počet hodin M o 1 hodinu týdně (celkem 5 hodin týdně M). Od školního roku 2015-16 bude upraven UP v VI. ročníku osmiletého studia následujícím

způsobem: dojde k přesunu 1 disponibilní hodiny z hodinové dotace CJ2 k hodinové dotaci AJ. V VI. ročníku bude vyučován AJ 4 hodiny týdně a CJ2 3 hodiny týdně.

Volitelné předměty pro nižší stupeň (osnovy viz příloha k ŠVP)

AK	Anglická konverzace
DS	Dějepisný seminář
DV	Dramatická výchova
LA	Latina
MS	Matematický seminář
NK	Německá konverzace
OSV	Osobnostní a sociální výchova
PD	Psaní všemi deseti
PG	Programování
ZS	Zeměpisný seminář
Skz	Sportem ke zdraví

Volitelné předměty pro vyšší stupeň (osnovy viz příloha k ŠVP)

třetí ročník - tři předměty z nabídky:

čtvrtý ročník - čtyři předměty z nabídky:

AK	Anglická konverzace
BIC	Cvičení z biologie
BS	Biologický seminář
DG	Deskriptivní geometrie
DS	Dějepisný seminář
ES	Ekonomický seminář
FCE	Anglická konverzace – příprava k FCE
FK	Francouzská konverzace
FSM	Fyzikální seminář pro mediky
FST	Fyzikální seminář pro techniky
FYC	Cvičení z fyziky
CHS	Chemický seminář
IP	Internet v praxi
IT	Italský jazyk
IVT	Informatika a výpočetní technika
KINF	Kancelářská informatika
LA	Latina
LS	Literární seminář
MS	Matematický seminář
NK	Německá konverzace
PG	Programování
POS	Politologický seminář
PRS	Právní seminář
PS	Psychologický seminář
RK	Ruská konverzace
SO	Somatologie
SVS	Společenskovední seminář
ZLT	Základy laboratorní techniky
ZS	Zeměpisný seminář
VVS	Výtvarný seminář

Nepovinné předměty pro vyšší i nižší stupeň (osnovy viz příloha k ŠVP)

NAB	Náboženství
SZN	Sborový zpěv

4 UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Tabulky jsou rozčleněny do tří sloupců. První obsahuje výstupy, kterých by měl žák během studia dosáhnout, druhý obsahuje učivo, které by mělo být v daném ročníku probráno, třetí obsahuje průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a poznámky. Třetí sloupec se bude v průběhu práce se ŠVP upravovat v závislosti na praktických zkušenostech, kterých bude postupně dosahováno. Třetí sloupec rovněž obsahuje odkazy na vazby a souvislosti mezi předměty. Stejným způsobem bude upravováno zařazení Integrovaných vzdělávacích oborů do výuky.

Použité zkratky:

Předměty:

A	Anglický jazyk
B	Biologie
Č	Český jazyk a literatura
D	Dějepis
F	Francouzský jazyk
FY	Fyzika
HV	Hudební výchova
CH	Chemie
IVT	Informatika a výpočetní technika
M	Matematika
N	Německý jazyk
R	Ruský jazyk
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZSV	Základy společenských věd

Průřezová témata:

EV	Environmentální výchova
MKV	Multikulturní výchova
MV	Mediální výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

4.1 Český jazyk a literatura

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	4	4	4	4	4	3	4

- Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura z RVP ZV a RVP G.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale je rozložen do tří složek: Komunikace a sloh, Jazyk a jazyková komunikace a Literární komunikace, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.
- V každém ročníku je jedna hodina dělená.
- Žáci si mohou vybrat volitelný předmět Cvičení z českého jazyka (4. ročník) a Literární seminář (8. ročník).
- Výuka předmětu Český jazyk a literatura je založena především na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných nebo mluvených žákovských příspěvcích k vybraným tématům, procvičování získaných vědomostí a dovedností písemně nebo ústně. Učitelé procvičování dílem využívají k získání podkladů pro klasifikaci, přičemž kladou důraz na pozitivní hodnocení. Vzdělávací obsah předmětu je dále naplňován zhlédnutím alespoň jednoho divadelního a filmového představení, vlastní dramatizací divadelního představení, ale i řadou kulturně poznávacích exkurzí. K dalším fakultativním aktivitám patří účast v soutěžích (Olympiáda českého jazyka, literární soutěže, recitační soutěž aj.) a projektech.
- V průběhu studia 1.– 4. ročníku žáci nastudují dramatické představení, s nímž veřejně vystoupí. Uplatní tak:
 - kultivovaný mluvený a pohybový projev
 - znalost základních divadelních druhů
 - herní dovednosti
 - práci na postavě – charakter, motivaci, vztahy
 - sociální komunikační dovednosti
 - komunikaci s divákem – prezentaci, sebereflexi
- Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy všech průřezových témat. Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MKV), Enviromentální výchova (EV), Mediální výchova (MV) RVP ZV a RVP G.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitelé zadávají samostudium některých témat a žáci je samostatně zpracovávají formou referátů, výpisků apod., ke své činnosti využívají slovníky a jazykové příručky.
- Učitel zadáváním domácích prací, formulací otázek a problémů vede žáky k tomu, aby si získané informace doplňovali a porovnávali s různými zdroji informací (výklad učitele, odborná literatura, slovníky, internet), a seznamuje je ústní nebo názornou formou (návštěva knihovny) s vyhledáváním v knihovnických katalozích, aby se žáci orientovali ve školní i městské knihovně a aktivně využívali jejich služeb.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům jsou předkládány texty, se kterými pracují a interpretují je, tzn.: aplikují jazykové a slohové poznatky při řešení cvičení i ve vlastním ústním a písemném vyjadřování.
- Učitel vede diskuse, v nichž žák srozumitelně formuluje vlastní názor na literární dílo, autora.
- Při upevňování poznatků žák navrhuje řešení jazykového či slohového cvičení.
- Na vybraných úkolech žáci rozvíjejí své tvůrčí schopnosti a fantazii a nacházejí vhodné způsoby vyjádření.

Kompetence komunikativní

- Žáci čtou beletrii, vidí divadelní, filmové nebo výtvarné vyjádření (ilustrace, fotografie), k tomu formulují svá stanoviska, vyhledávají a čtou odborné texty a analyzují je jako zdroj informací, posuzují publicistické texty – hledají klady a zápory daného textu, posuzují a uvádějí vlastní argumenty a případně vyvracejí jiná tvrzení, která mají nepravdivý nebo manipulativní charakter.
- Při interpretaci literárního díla, diskusi o aktuálním společenském problému, při stylistickém cvičení a podobných činnostech se žák učí věcně diskutovat, naslouchá druhým a respektuje jiný názor, formuluje a obhájí vlastní, argumentuje, klade otázky směřující k podstatě věci, reaguje na dotazy druhých.
- Žáci prezentují výsledky své práce, přednášejí referáty, musejí formulovat obvyklé útvary v běžných situacích (prosba, omluva, telefonický rozhovor, dopis) a při úředním styku (žádost, životopis) a přitom využívají poznatky o jazyce a slohu ke kultivovanému, mluvnicky i věcně správnému ústnímu i písemnému vyjadřování.
- Učitel žákům vysvětlí a zdůrazní, že u písemné komunikace je důležitá i formální stránka: při písemných pracích žáci zvládají grafickou úpravu.

Kompetence občanské

- Žák je uváděn do různých jazykových situací, v nichž musí obstát – formuluje jasně své myšlenky, soudy, požadavky, a tak prokazuje pozitivní vztah k mateřskému jazyku a k jeho kultivovanému užívání.
- Četbou literatury, návštěvou divadelních a filmových představení si ujasňuje svůj vlastní pohled na svět, hodnotí chování a charakter postav, sociálních skupin, chápe společenskou situaci, obohacuje svůj duchovní život.
- Učitel žákovi pomáhá zprostředkovávat tvorbu autorů různých národů a kultur – žák si uspořádává svůj pohled na multikulturní svět.
- Při slohovém výcviku jsou zadávána témata, jejichž prostřednictvím se žák vyjadřuje na základě vlastních zkušeností k problémům mezilidských vztahů, problémům politickým, kulturním, ekologickým aj.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích 	<p>Druhy slov</p> <ul style="list-style-type: none"> Podstatná jména druhy podstatných jmen procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů skloňování vlastních jmen osobních a místních <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy přídavných jmen skloňování stupňování <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy zájmen skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy číslovek užívání a skloňování <p>Slovesa</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy EV Základní podmínky života MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Mezipředmětové vztahy Z, D, OV, HV, VV, CJ</p>
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje základní zásady výstavby věty rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické 	<p>Základní větné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s podmětem shoda přísudku s několikanásobným podmětem <p>Rozvíjející větné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> předmět příslovečné určení přívlastek <p>Věta jednoduchá a souvětí Přímá řeč</p>	
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický 	<p>Slovtvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze, i/y po obojetných souhláskách</p>	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk 	Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • seznamuje se s jazykovou normou 	Jazyk a jeho útvary Jazykověda její složky Jazykové příručky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • prakticky užívá předtištěné formuláře • dokáže podat a utřídit základní informace 	Tiskopisy <ul style="list-style-type: none"> • poštovní poukázky • podací lístky 	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy Multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího. • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • vyhledává klíčová slova v textu pokouší se formulovat hlavní myšlenku textu • učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů 	Jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> • vzkaz • inzerát • objednávka • zpráva, oznámení • SMS zpráva 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky 	Dopis <ul style="list-style-type: none"> • dopis osobní • dopis úřední 	Mezipředmětové vztahy D, Z, B, HV, VV, OV, IVT
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • dodržuje pravidla mezivětného navazování 	Popis a jeho funkce <ul style="list-style-type: none"> • popis budovy • popis postavy • popis krajiny • popis pracovního postupu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného 	Výtah a výpisek	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
textu <ul style="list-style-type: none">výstižně a přehledně zpracovává textvyužívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu		
<ul style="list-style-type: none">dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaciodlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředkyuspořádá informace v textu s ohledem na jeho účelvyužívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevuv mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řečiučí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem	Vypravování	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Literatura umělecká a věcná Literatura hodnotná a konzumní	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperační a kompetice VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy D, Z, HV, VV, B, CJ
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představiteletvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorieporovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Poezie, próza, drama Žánry lyrické, epické, dramatické <ul style="list-style-type: none">pohádkabaladaromancelegendapověst	
<ul style="list-style-type: none">uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Struktura a jazyk literárního díla Můj domov – v průběhu dějin Za dobrodružstvím <ul style="list-style-type: none">vztah člověka k životnímu prostředí Nevšední příběhy <ul style="list-style-type: none">vztahy ve škole, doma a mezi kamarády Svět fantazie	
2. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none">správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovo a jeho význam <ul style="list-style-type: none">slovo, věcný význam slov; sousloví a rčeníslova jednoznačná a mnohoznačnásynonymaodborné názvy	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy Z,Bi – PS str. 17 Putování do středu Země Z, Bi,Dě – odborné názvosloví Ze – Velká písmena v zeměpisných názvech
<ul style="list-style-type: none">samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami.rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slovsprávně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none">slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	
<ul style="list-style-type: none">správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaciv písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none">ohebné a neohebné slovní druhyodchylné tvary některých podstatných jmen označujících části tělaskloňování a užívání vztažných zájmenslovesný rod činný a trpný	
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětív písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětíchrozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci	Skladba <ul style="list-style-type: none">stavba větnávěty dvojčlenné a jednočlennévětné ekvivalentyvětné členydruhy vedlejších větsouvětí podřadné	
<ul style="list-style-type: none">v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	Pravopis <ul style="list-style-type: none">psaní velkých písmen ve jménech vlastníchprocvičování pravopisu	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none">dodržuje pravidla mezivětného navazovánírozlišuje subjektivní a objektivní sdělenídorozumívá se kultivovaně, výstižněodlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis <ul style="list-style-type: none">popis uměleckých děl	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> učí se sebehodnocení dodržuje pravidla mezivětného navazování rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev 	Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> charakteristika vlastní, kamaráda 	Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy D, Z, Bi – použití odborných textů pro výtah Ev – Popis uměleckého díla – socha, obraz OV – životopis IVT – užití PC v administrativním stylu
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla mezivětného navazování rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení užívá rozmanitých jazykových prostředků, které vyvolávají citovou působivost 	Líčení	
<ul style="list-style-type: none"> zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu výstižně a přehledně zpracovává text využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	Práce s textem <ul style="list-style-type: none"> výtah 	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru uspořádá informace s ohledem na účel textu 	Administrativní a publicistické útvary <ul style="list-style-type: none"> žádost 	
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	Životopis <ul style="list-style-type: none"> životopis formální životopis umělecký 	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	Vypravování <ul style="list-style-type: none"> vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> Český jazyk v literatuře Středověká literatura Odraz historických událostí v literatuře Báje a mýty, Bible Pohádka Bajky Cestopisy Lidé a literatura 	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Základní podmínky života</p> <p>MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Mezipředmětové vztahy OV, D – Národní hrdost, oslava, mateřské řeči HV nejstarší české hymny D – historická postava sv. Václava, J. Husa TV – osobnost E. Zátopka, reprezentace ČR sportem Z – oddíl V cizí zemi Bi – bajky, svět zvířat v zrcadle literatury VV – pohádka, rozvoj fantazie CJ – cestopisy, kultura cizích zemí (K. Čapek)</p>
3. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech 	<p>Nauka o slovní zásobě</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů 	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> skloňování obecných jmen přejatých skloňování cizích vlastních jmen slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů využití různých slovesných tvarů 	Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát –Chvála české řeči VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Kulturní difference
<ul style="list-style-type: none"> zná základní pravopisné zásady a při psaní je uplatňuje samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Pravopis <ul style="list-style-type: none"> pravopis y/i předpony, předložky skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně 	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovný a morfologický samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Skladba <ul style="list-style-type: none"> zápor významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu větné členy v přístavkovém vztahu souvětí podřadné souřadně spojené věty vedlejší souvětí souřadné významový poměr mezi větami hlavními 	Mezipředmětové vztahy Z, D, OV, HV, CJ
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny 	Obecné výklady o českém jazyce <ul style="list-style-type: none"> útvary českého jazyka a jazyková kultura čeština jako jeden ze slovanských jazyků 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	Výtah	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně 	Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> charakteristika literárních postav 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky z krásné literatury a filmu využívá znalosti z literární teorie vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu 		<p>Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ</p>
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu výstižně a přehledně zpracovává text a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	Výklad	<p>Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Líčení <ul style="list-style-type: none"> subjektivně zbarvený popis 	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy D, Z, B, HV, VV, OV, IVT</p>
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru hodnotí aktuální společenské jevy uplatňuje své názory a osobní postoje 	Úvaha <ul style="list-style-type: none"> úvahové postupy uplatnění úvahy v různých stylech 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Hlavní vývojová období národní a světové literatury <ul style="list-style-type: none"> antická literatura středověká literatura křesťanství jako jeden z kořenů evropské kultury národní obrození, osvícenství, romantismus židovská kultura a holocaust vliv literatury na život 	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 		<p>Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Mezipředmětové vztahy D, Z, B, HV, VV, OV, IVT, CJ</p>
4. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci samostatně pracuje s PČP, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami; orientuje se v odborném slovníkovém textu 	Slovní zásoba a význam slova <ul style="list-style-type: none"> slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy 	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Lidské vztahy Multikulturalita MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy Z, D, OV, HV, CJ
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech k danému slovesu doplní slovesa odvozená rozliší a vytváří slova složená nahradí vybraná slova přejatá českými ekvivalenty 	Stavba slova a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov 	
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfológický 	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> ohesbné a neohebné slovní druhy přechodníky 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a 	Skladba	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>v souvětí</p> <ul style="list-style-type: none">• vyznačená slova ve větách určí jako větné členy• rozliší daný větný člen na několikanásobný a správně doplní interpunkční znaménka nebo spojku• v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích• rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích• z nabízených možností vybere grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (a obráceně)	<ul style="list-style-type: none">• samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa• souvětí podřadné a souřadné• hlavní zásady českého slovosledu	
<ul style="list-style-type: none">• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný a morfologický• vybere z nabízených vět tu, ve které není pravopisná chyba• najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb	Pravopis <ul style="list-style-type: none">• pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební• vlastní jména	
<ul style="list-style-type: none">• samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami• v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slootovorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none">• hláskosloví• spisovná výslovnost• zvuková stránka věty• psaní a výslovnost slov přejatých	
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití• v ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení do spisovného jazyka• přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvarů národního jazyka• v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	Obecné výklady o jazyce <ul style="list-style-type: none">• jazyky slovanské• vývoj českého jazyka• útvary českého jazyka	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none">• využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji; po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu	Kritické čtení Výklad	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu klíčová slova posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku samostatně zpracuje výklad, samostatně nebo s oporou o text přednese referát odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči uplatňuje své názory a osobní postoj rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj a zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci 		<p>Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> popis pracovního postupu popis uměleckého díla subjektivně zabarvený popis <p>Charakteristika</p>	<p>Mezipředmětové vztahy D, Z, Bi, HV, VV, OV, IVT, F, CJ</p>
<ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování; uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace) 	Vypravování	
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu smysluplně a za podpory věcných argumentů se snaží dospět k obecnějšímu závěru; správně a přehledně rozvíjí myšlenku 	Úvaha	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> s ohledem na účel textu • samostatně zpracuje úvahu 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu • napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary • vhodně využívá neverbálních prostředků v proudu plynulé a zřetelné řeči • navazuje kontakt s posluchači 	Proslov Diskuse Životopis	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá jazykové prostředky uměleckého funkčního stylu • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu • najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných formulací vybere tu správnou • dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj 	Fejeton Funkční styl	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky • najde slovo nevhodně užit v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné • posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci • využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • 	Mluvený projev: kultivace projevu žáka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – zařadí vybrané autory do 	Hlavní vývojová období národní a světové literatury <ul style="list-style-type: none"> • česká a světová literatura - srovnání 	OSV Rozvoj schopností poznávání

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> uvedených literárních směrů; znaky literárního směru popíše na vybrané ukázce rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> renesanční literatura barokní literatura klasicismus v literatuře realismus 19. a 20. století moderna – prokletí básníci, anarchisté impresionismus naturalismus symbolismus a dekadence literatura 20. století (avantgarda, futurismus, dadaismus, poetismus, surrealismus) <p>Osobní četba</p>	<p>Sebezpoznání a sebezpojetí Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Ekosystémy MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Mezipředmětové vztahy D, Z, B, HV, VV, OV, IVT, CJ</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla přihadí dílo k literárnímu žánru rozliší řeč spisovatele a řeč postav správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu 	<p>Literární teorie a kritika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování popíše film, který vznikl na základě literárního díla zformuluje důvody, proč se mu přečtená kniha líbila 	<p>Adaptace literárních děl – filmová a divadelní adaptace</p>	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> na základě návštěvy divadelního představení zformuluje dojmy ze zhlédnutého představení porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích – na základě internetových zdrojů vypracuje zadaný úkol rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	Připravený písemný a ústní projev Kritické čtení	
<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	Vlastní tvorba	

5. ročník

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem jazyk a řeč objasní vztah myšlení a jazyka charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka objasní vztah češtiny a slovanských jazyků používá základní jazykovědné termíny 	Obecné výklady o jazyce <ul style="list-style-type: none"> jazyk a myšlení jazyk v systému informací znaky a znakové systémy (kódy) užívané v komunikaci struktura jazyka jazyk mluvený a psaný příbuzenství jazyků, slovanské jazyky vývoj a současný stav češtiny čeština jako národní jazyk jazykověda základní termíny 	MKV - jazykové zvláštnosti různých etnik v dnešním multijazykovém a multikulturním světě VMEGS Indoevropské kořeny evropských jazyků OSV Rozvoj logického myšlení
---	---	--

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu 	Grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> vznik písma a jeho druhy, latinka pravopis a jeho kodifikace 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají Metody a formy Práce s textem, jazykové analýzy Mluvnická cvičení
KOMUNIKACE A SLOH		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje horizontální a vertikální členění textu používá normy grafické úpravy textu rozliší jednotlivé funkční styly zohledňuje subjektivní i objektivní slohotvorné činitele využívá vhodné stylově zabarvené jazykové prostředky účelně volí slohové postupy a útvary 	Komunikace a text <ul style="list-style-type: none"> text a jeho vlastnosti, komunikační strategie kompozice a členění textu Sloh <ul style="list-style-type: none"> slohovorní činitele rozvrstvení jazykových prostředků slohové postupy a útvary postup vyprávěcí postup informační 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informační zdroje a ověřuje jejich platnost v praxi při práci využívá osnovu, výtah a výpisky učí se pracovat s citací 	Práce s informacemi a textem <ul style="list-style-type: none"> získávání a využívání informací zdroje informací osnova, výtah, výpisky, citace 	OSV Sociální komunikace MKV Vztak k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší umělecký text od neuměleckého objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, vnímá a určí (vrstvu jazykovou, tematickou i kompoziční) rozpozná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vyprávěč, postavy) určí strukturu literárního díla při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury, výběr děl je konkretizován pro každý ročník a školní rok 	Základy literární vědy <ul style="list-style-type: none"> literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, literatura a její funkce jazykové, kompoziční a tématické prostředky výstavby literárního díla - tropy, figury, rytmus, rým, zvukové prostředky použít, monolog, dialog, typy kompozice, motiv, téma učivo z jazykové komunikace-přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku a dnes charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás rozezná základní žánry a uvede jejich příklady objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti prolíná všemi ročníky 	Starověká literatura, středověká literatura <ul style="list-style-type: none"> periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do konce 15.století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností daného období vývoj literárních druhů a žánrů 	ZSV filosofické směry starověké a novodobé filosofie a její vliv na uměleckou tvorbu D antika – kolébka evropské kultury Estetická výchova vývoj a nové umělecké směry MKV odlišný obraz světa VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh žijeme v Evropě (autoři, žánry a díla domácí a světové literatury, kultury a umění)
6. ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti vhodně využívá zvukové prostředky řeči 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> charakteristika oboru fonetický přepis třídění českých hlásek zvukové prostředky spisovná výslovnost a příručky 	OSV – komunikace vnímající, respektující, tvořivá Estetická výchova – hlasová výchova, péče o hlasové orgány
<ul style="list-style-type: none"> prokáže v samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě 	Grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> pravopis – složitější jevy českého pravopisu Nauka o slovní zásobě a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> pojmenování slovní zásoba tvoření slov Všestranné jazykové rozborů	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference Metody a formy – práce se slovníkem
KOMUNIKACE A SLOH		
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje texty do jednotlivých funkčních stylů rozlišuje mezi slohovými postupy, respektuje slohové útvary 	Komunikace a text Sloh <ul style="list-style-type: none"> slohové postupy a útvary postup popisný prostěsdělovací funkční styl administrativní funkční styl 	OSV Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj MKV Lidské vztahy, Multikulturalita, kulturní difference

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje a rozliší uvedené umělecké směry, najde jejich rysy v konkrétním díle 	Renesance a humanismus, baroko, klasicismus a osvícenství, preromantismus v české a světové literatuře <ul style="list-style-type: none"> Renesance, humanismus baroko klasicismus, osvícenství preromantismus významní představitelé světové literatury období romantismu vývoj literárních druhů a žánrů 	MKV – multikulturalita, lidské vztahy VMEGS – Jsme Evropané, Evropa nás zajímá Estetická výchova – film, divadlo, prolínání uměleckých směrů, evropská hudba ZSV – nové filosofické směry 1. poloviny 19. stol.
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti 	Národní obrození <ul style="list-style-type: none"> periodizace české literatury v NO pojmy: RKZ, slovanská vzájemnost, ústní lidová slovesnost, ohlasová poezie Dobrovský, Jungmann Mácha, Erben, Tyl 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá D – doba národního obrození, panslavismus, historický a politický vývoj ve světě a jeho dopad na situaci v českých zemích Estetická výchova – sběratelská činnost a lidová píseň
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 		Metody a formy – referáty, diskuse o vlastní četbě, práce s informačními zdroji, návštěva filmových a divadelních představení, následný rozbor, podle zájmu žáků může být zařazena exkurze do Prahy
7.ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje východisko a jádro výpovědi pracuje s aktuálním členěním vět a zachovává náležitý pořádek slov ve větě využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího dobře rozlišuje strukturu souvětí a vhodně ji využívá při rozlišení mluveného a psaného projevu používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti a přehlednosti textu 	Syntax <ul style="list-style-type: none"> valence a základová větná struktura jazykový projev a výpověď věta a výpověď větná stavba větné členy věta jednoduchá a souvětí jazykový rozbor 	VMEGS Indoevropské kořeny evropských jazyků OSV Rozvoj logického myšlení MV Rozvoj komunikačních schopností Metody a formy Práce s textem, jazykové analýzy Mluvnická cvičení Mezipředmětové vztahy ZSV – logika CJ – odlišné syntaktické struktury
<ul style="list-style-type: none"> prokáže v samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu chápe vztahy mezi slovy vysvětlí význam frazeologických spojení, dovede je vhodně použít 	Nauka o slovní zásobě <ul style="list-style-type: none"> významové vztahy mezi slovy frazeologie 	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne
KOMUNIKACE A SLOH		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slohové postupy, útvary i funkční styly seznámí se s věcnou i formální stránkou psaní odborných textů vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů, vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky používá stylizační i jazykovou korekturu u uvedeného textu pracuje s vertikálním i horizontálním členěním efektivně a samostatně používá různé informační zdroje 	Sloh <ul style="list-style-type: none"> slohové postupy a útvary postup výkladový postup úvahový odborný funkční styl publicistický funkční styl Práce s informacemi a textem <ul style="list-style-type: none"> poznámky, výčty, bibliografické údaje a odkazy interpunkce automatická kontrola pravopisu 	VMEGS Globální komunikační technologie OSV Společenská angažovanost ve veřejném prostoru MV Práce s informacemi, obrana proti mediálním manipulacím, vytváření publicistických textů stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu MKV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Tolerance a multikulturalita Metody a formy práce s tiskem podle možností návštěva výukového programu zaměřeného na publicistiku nebo exkurze do studia Tv nebo rozhlasu exkurze do MZK
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, charakterizuje jednotlivé moderní umělecké směry a jejich hlavní znaky, které aplikuje při interpretaci konkrétních uměleckých děl uvede hlavní představitele jednotlivých směrů a charakterizuje jejich přínos pro vývoj literatury samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	Literatura 2.poloviny 19. Století <ul style="list-style-type: none"> realismus v české i světové literatuře tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností světové i české literatury Němcová, Havlíček. moderní umělecké směry poslední třetiny 19. a počátku 20.století 	VMEGS Společná inspirace evropského moderního umění OSV Mezilidské vztahy v literatuře MKV Africké a orientální motivy v evropském umění Metody a formy práce s textem a jeho interpretace referát s následnou diskuzí filmová ukázka s analýzou umělecký poslech Mezipředmětové vztahy D – Polit., sociální a ekonom. modernizace Evropy ZSV – nové filozofické směry 20. století E – vývoj a nové umělecké směry 19. století
<ul style="list-style-type: none"> vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury definuje jednotlivé moderní umělecké směry a jejich základní znaky, které aplikuje při interpretaci konkrétních uměleckých děl zná hlavní představitele jednotlivých uměleckých směrů samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl dokáže interpretovat jednotlivá literární díla, určit umělecké prostředky textu, specifickou jednotlivých útvarů českého jazyka a jeho užití v uměleckém textu 	Meziválečná světová literatura <ul style="list-style-type: none"> umělecké směry 20. a 30.let: avantgardní poezie, realistický román a moderní experimentální próza národní literatury a jejich hlavní představitelé 	VMEGS Válka jako globální problém OSV Hodnoty a postoje v odlidštěném světě Společenské postoje, morální vlastnosti MV Vliv médií na společnost Mezipředmětové vztahy D – Demokratické a totalitní společnosti, dějiny 1.poloviny 20. století ZSV – Filozofie a literatura, psychoanalýza, axiologie a etika

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
8. ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		EV – Moderní umění
<ul style="list-style-type: none"> využívá aktuálního větného členění výpovědi, sleduje odchylky od pravidelné větné stavby, zaznamenává nesoulad v pořádku slov bezpečně zvládá zákonitosti českého pravopisu i interpunkce systematizace a procvičení získaných jazykových poznatků 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> nepravidelnosti ve větné stavbě <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> procvičování pravopisu <p>Všestranné jazykové rozbor</p>	<p>Metody a formy</p> <p>práce s informačními zdroji a slovníky</p>
KOMUNIKACE A SLOH		
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a vhodně volí výrazové prostředky podle jejich funkce, slohotvorného rozvrstvení, daného kontextu, účinku na adresáta kombinuje a využívá prostředky různých funkčních stylů rozvrhne a realizuje strukturu literárního díla, vrstvu tematickou, kompoziční a jazykovou využívá specifické prostředky básnického jazyka a rozvíjí svůj individuální styl vhodně v textu volí a využívá typy promluv 	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykové prostředky v uměleckém díle umělecký styl a jeho postavení mezi ostatními funkčními styly řečnický styl <p>Celkové opakování</p>	<p>OSV-Kreativita, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika MKV-Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity EV-vztah člověka k prostředí</p>
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové zdůvodní přínos české literatury k posílení svobody a demokracie v Evropě a v boji proti fašismu interpretuje jednotlivá literární díla, určí umělecké prostředky textu, specifickou jednotlivých útvarů českého jazyka a jeho užití v uměleckém textu formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl 	<p>Meziválečná česká literatura a drama</p> <ul style="list-style-type: none"> periodizace české meziválečné literatury směry a proudy, různé literární skupiny v české meziválečné literatuře velké osobnosti české literatury (Hašek, K.Čapek, Vančura), jejich přínos literatuře, poetika ostatní autoři dle výběru učitele ze školního seznamu četby k MZ 	<p>VMEGS Válka jako globální problém OSV Hodnoty a postoje v odlidštěném světě, společenské postoje, praktická morálka</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje literární směry a jejich významné představitele ve světové literatuře • rozpozná v konkrétním lit. díle znaky uměleckého směru • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl 	Vývoj světové literatury ve 2.polovině 20.století <ul style="list-style-type: none"> • reakce na druhou světovou válku v literatuře • nové směry v literatuře a dramatu, jejich vztah k filozofii a dalším uměleckým oborům, jejich hlavní představitelé • významné osobnosti světové literatury – aktualizace a konkretizace pro každý školní rok a třídu 	D - 2.světová válka <ul style="list-style-type: none"> • historický a politický vývoj 2.poloviny 20.století ve světě ZSV – nové filosofické směry 2.poloviny 20.století Estetická výchova – vývoj a nové umělecké směry 2.poloviny 20.století (zejména ve výtvarném umění) vliv a zobrazení událostí 2.světové války a šoa v umění
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí specifičnosti vývoje české literatury a ozřejmí její postavení v kontextu světové literatury, najde vzájemné inspirace, odlišnosti, a vysvětlí je • charakterizuje jednotlivé etapy vývoje české literatury, užívá termíny • rozpozná a popíše základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	Vývoj české literatury 2. poloviny 20.století <ul style="list-style-type: none"> • periodizace, témata a formy, nové literární směry, vliv kontextu světové literatury a domácí situace • přínos výrazných autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok a třídu • témata spojená s 2 .světovou válkou a šoa • schematismus 50. let • rozvoj literatury a divadla v 60. letech • oficiální, exilová a samizdatová literatura 	D- domácí historický a politický vývoj 2.pol.20.století VMEGS - společné rysy v literární tvorbě světové i české <ul style="list-style-type: none"> • téma války a obrany základních lidských práv v literatuře 2.poloviny 20.století • evropské kulturní kořeny a sdílené hodnoty • zobrazení současných globálních problémů v moderní literatuře • čeští autoři a jejich přínos světové kultuře Metody a formy- možnost (spojení s předmětovou komisí dějepisu)realizovat návštěvu Terezína, Osvětimi, besedu s pamětníky historických událostí

4.2 Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	4	3	3	3	3	3	3

Vyučovací předmět Anglický jazyk realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV a Cizí jazyk 1 G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova RVP ZV a RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici jazyková učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Anglická konverzace (3. ročník; 7. a 8. ročník), který je zaměřen na tematické okruhy a rovněž na historii, geografii, politiku a kulturu. V té skupině anglické konverzace, do které se vykonávají přijímací testy, jsou během 7. a 8. ročníku žáci připravováni ke složení mezinárodních zkoušek FCE a CAE.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z Evropského referenčního rámce (SERF) a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP ZV a G. Žák musí na konci studia dosáhnout úrovně nejméně B1.

Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury.

Kritéria hodnocení vycházejí z následujícího schématu: 100% – 90% = 1; pod 90% – 80% = 2; pod 80% – 70% = 3; pod 70% – 60% = 4; pod 60% = 5

Z předmětu anglický jazyk lze skládat maturitní zkoušku.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, prostřednictvím psaní esejů i jiných slohových útvarů (kompetence k učení).
- Učitel vede žáky k četbě v AJ – časopisy, ukázky z beletrie, adaptovaná beletrie, beletrie a k diskusi o četbě (kompetence k učení, kompetence komunikativní). K této četbě používá žakovské časopisy a využívá žakovskou knihovnu anglického jazyka.
- Učitel zadává žákům tvořivé úkoly, začíná od jednoduchých projektů (na NG přímo součást materiálu jazykových učebnic) a postupuje ke komplexnějším projektům na VG (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení).
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, internetem a médii (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů).

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none">rozumí jednoduchým pokynům a větám	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none">abecedafonetická transkripcezvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis <ul style="list-style-type: none">základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none">podstatná jména a členyjednoduché slovesné časyotázka a záporvěta jednoduchá a pořádek slov ve větě Slovní zásoba Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none">rodina, domovškolamísto, kde žijeme Komunikační situace <ul style="list-style-type: none">pozdravrozloučení sepoděkování Slohové útvary <ul style="list-style-type: none">recept	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita MKV Lidské vztahy Náměty <ul style="list-style-type: none">RozhovorySkupinová práceDomácí práceProjekt na jednoduché téma Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none">Jednoduchá práce se slovníkyČetba časopisu
Čtení <ul style="list-style-type: none">rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slovačte foneticky správně jednoduchý textrozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory)		
Mluvení <ul style="list-style-type: none">adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a větypoužívá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije		
Psaní <ul style="list-style-type: none">osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka		
2. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none">reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situacípochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzacerozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none">složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis <ul style="list-style-type: none">složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none">předložky místa a časuzákladní slovesné časyvyjadřování budoucnostiotázka a záporvěta jednoduchá a pořádek slov ve větě Slovní zásoba Slohové útvary	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita MKV Lidské vztahy Náměty <ul style="list-style-type: none">RozhovorySkupinová práceRole plays
Čtení <ul style="list-style-type: none">čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobuv jednoduchém textu vyhledá informaci		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none">• odpoví na otázku související s textem• využívá malý abecední slovník	<ul style="list-style-type: none">• jednoduchý popis• krátké vyprávění• popis Tematické okruhy dle používané učebnice Komunikační situace <ul style="list-style-type: none">• pozdrav• rozloučení se• poděkování• omluva a reakce na ni• prosba, formální a neformální žádost• žádost o pomoc, službu, informaci	<ul style="list-style-type: none">• Domácí úkoly• Projekt na jednoduché téma Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none">• Práce se slovníky• Četba časopisu
Mluvení <ul style="list-style-type: none">• tvoří a obměňuje jednoduché věty• dbá na gramatickou správnost• odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností• zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma		
Psaní <ul style="list-style-type: none">• osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka• tvoří a obměňuje jednoduché věty• dbá na písemnou správnost• napíše krátký souvislý text		
3. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none">• běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům• rozumí jednoduché a zřetelné promluvě• abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy• rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky• aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none">• základní druhy intonace a jejich význam• přízvuk• složitější fonetické jevy a struktury Pravopis <ul style="list-style-type: none">• písemná správnost v psaném projevu Gramatické kategorie	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita VMEGS Evropa a svět nás zajímá

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu aktivně využívá dvojazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise přečte adaptované dílo z literatury 	<ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy přídavná jména a příslovce základní slovesné časy předpřítomný čas vyjadřování budoucnosti modální slovesa otázka a zápor rod činný a trpný základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis vyprávění – reprodukce popis, referát jednoduchá úvaha Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina 	MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty <ul style="list-style-type: none"> Rozhovory Role plays Skupinová práce Domácí úkoly Projekt na jednoduché téma Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníky Četba časopisu Četba zjednodušené beletrie Práce s internetem
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> škola město bydlení volný čas a zájmová činnost jídlo, různé stravovací návyky oblékání nákupy některé svátky, tradice příroda, počasí, životní prostředí cizí země, cestování, zeměpisné údaje 	
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis 	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
4. ročník Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> v slyšeném textu rozpozná, jaký model je popisován rozumí hlavním bodům čteného popisu Londýňanů v slyšeném názoru mluvčího na lidi jeho země rozliší národnost mluvčího postihne hlavní myšlenku krátkého čteného textu - popis života neobyčejného člověka rozumí obsahu písně a čteného, populárně-naučného článku o hlídání veřejnosti rozumí hlavnímu tématu slyšeného vyprávění a rozpozná pocity mluvčího vyhledá specifické informace v krátkém, čteném vyprávění o událostech v rodině rozumí hlavním bodům čteného textu – popisu významného dne ve Velké Británii rozliší jednotliví mluvčí podle obsahu jejich vyprávění o oslavách významného dne rozumí populárně-naučnému textu v časopise o člověku, který ztratil paměť ve čteném inzerátu rozpozná místo výkonu práce, její náplň a charakter rozumí krátkému naučnému textu, který popisuje běžné povolání v minulosti rozumí novinovému článku, který se zabývá statistickými údaji o zahraničních pracovnících ve Velké Británii rozumí hlavní myšlence čteného popisu člověka a jeho práce odhadne podle obrázku hlavní myšlenku populárně naučného článku o neobvyklém povolání pro muže a ženy a čtením zjistí, zda měl pravdu 		
	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> slovní a větný přízvuk výslovnost „used to“ intonace otázek a zvolacích vět homonyma Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> pořadí přídavných jmen ve větě přítomný čas statická a dynamická slovesa vazba slovesa a infinitivu/ -ing formy minulý čas vazba „used to“ zvolací věty vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné minulý a předpřítomný čas předpřítomný čas průběhový počitatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství přídavná jména zakončená na „-ed“ a „-ing“, 2. a 3. stupeň přídavných jmen, srovnávání předpřítomný čas, minulý čas vs předpřítomný čas, otázka „Jak dlouho?“ Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> oblečení a móda složená přídavná jména národnosti pocity koncovky podstatných jmen předpony přídavných jmen vazba přídavného jména a předložky přídavná jména s koncovkou „-ed“, „-ing“ frázová slovesa povolání a vyjádření rodu místa a činnosti v práci popis práce koncovky podstatných jmen vyjadřující povolání 	Náměty <ul style="list-style-type: none"> Rozhovory Role plays Skupinová práce Domácí úkoly Projekt na jednoduché téma Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníky Četba časopisu Četba zjednodušené beletrie Práce s internetem Průřezová témata MV Uživatelé Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderní době VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Mezipředmětové vztahy ČJ Pořadí přídavných jmen OV Člověk ve společnosti Člověk a svět práce Člověk a jeho zdraví

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše kvalitu a vzhled oblečení • charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • gramaticky správně formuluje svůj názor na sledování lidí v zájmu veřejnosti • vypráví někomu o lidech na fotce • představí se a napíše o sobě a svých zálibách v strukturovaném osobním dopise • popíše svoje pocity • vypráví příběh ze svého raného dětství • popíše život před mnoha lety, charakterizuje děje a věci, které jsou už záležitostí minulosti • popíše památnou událost svého života a reaguje na otázky posluchačů • stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne/večera • pojmenuje povolání podle pracovní činnosti • popíše osobu, věc nebo místo pomocí vedlejší věty • gramaticky správně rozvíjí popis lidí, míst a věcí • napíše žádost o práci • pojmenuje části těla a běžná zranění • v čteném textu rozliší děj, který probíhá od minulosti do současnosti a může pokračovat do budoucnosti • popíše nemoci, jejich příznaky a způsob léčby stylisticky správně popíše/napíše neformální dopis, ve kterém informuje své blízké o novinkách ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa • části těla • vnitřní orgány • bolesti, pocity a nálady • symptomy • zdraví a nemoci <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální • detailní popis osoby, věci, události • adaptované literární dílo • formulář, dotazník, email <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultura • člověk a společnost • volba povolání • média • problémy mládeže • moderní technologie • vnitřní a vnější charakteristika člověka <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzhled a charakter osoby, koníčky a zájmy • sport, volný čas • město a venkov, předložky pohybu, složená slova • filmové žánry, přídavná jména popisující film, typy TV programů • nakupování, peníze, zvláštní příležitosti, budovy, v obchodě <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, oslovení a reakce na oslovení 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> vede s kamarádem rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích povídá si s kamarádem o svých obvyklých činnostech a povinnostech a svém postoji či vztahu k nim baví se s kamarády o lidech a událostech na fotkách zeptá se kamaráda na jeho pocity při různých příležitostech a na podobné otázky odpoví diskutuje s kamarády o smyslu oslav dnů, kterými si připomínáme významné události ptá se kamaráda na detaily události, kterou popisuje vymění si názor s kamarádem na nejzajímavější povolání diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí pohovoří s kamarádem o předsudcích při volbě povolání zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru zeptá se kamaráda na jeho zranění v životě a na podobné otázky odpoví vzájemně se s kamarádem ptají a odpovídají na otázky o tom, co dosud v životě udělali a dokázali diskutuje s kamarádem o svých životních stylech zahraje se s kamarádem hru na paměť simuluje rozhovor pacienta a lékaře 	<ul style="list-style-type: none"> představování rozloučení se poděkování a reakce na poděkování omluva a reakce na ni prosba, žádost, přání žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument návrh a nabídka telefonování příkaz, zákaz, rada 	
5. ročník		
Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> v slyšeném rozhovoru rozpozná, o kterém přístroji výpočetní techniky je řeč rozumí hlavní myšlence novinového článku o politice a vyhledá v něm konkrétní informace rozeře jednotlivé mluvčí v slyšeném kontextu podle jejich názoru na stav životního prostředí v slyšeném rozhovoru rozumí, co navrhuje jednotliví mluvčí dělat ve volném čase v nejbližších dnech postihne hlavní myšlenku a hlavní body čtené eseje reagující na otázku, zda svět bude v budoucnu lepší nebo horší v slyšeném textu rozeře činnost popisovaných osob 	Fonetika <ul style="list-style-type: none"> intonace Gramatika <ul style="list-style-type: none"> nultý kondicionál vyjádření spekulace a předpovědi první kondicionál budoucí čas prostý a průběhový časové věty slovesa s vazbou s infinitivem vyjádření jistoty nebo pochybnosti pro minulý děj nepřímá řeč nepřímá otázka 	Průřezová témata OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy EV Člověk a životní prostředí Mezipředmětové vztahy IVT

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu čteného, populárně naučného článku a doplní ho o chybějící detailní informace rozliší pravdivé a nepravdivé informace v slyšeném, populárně naučném projevu rozumí hlavním bodům a detailním informacím čteného popisu skutečného kriminálního příběhu rozumí detailním informacím inzerátu na neobvyklé ubytování pro turisty rozumí krátkému čtenému textu popisujícímu citový vztah mezi hochem a dívkou porozumí obsahu čteného textu o neobvyklém způsobu seznámení se a doplní ho o slyšené specifické informace v slyšeném rozhovoru rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich názoru na tzv. rychloseznamku rozumí hlavnímu tématu rozhlasového dokumentárního vysílání o básníkovi a postihne v něm specifické informace porozumí obsahu básně rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o vztazích přes internet v slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah rozumí čtenému příběhu, který je spojený s různými druhy cestování rozliší informace v slyšených hlášeních pro cestující rozumí populárně naučnému článku o vývoji britsko dovolené v slyšeném vyprávění rozliší, jaké země mluvčí navštívili a jaký měli z dovolené zážitek či pocity rozumí hlavním bodům čteného sci-fi příběhu rozliší chronologii děje v čteném příběhu z neobvyklé dovolené v slyšeném dialogu rozliší, v jaké situaci spojené s cestováním se mluvčí nacházejí 	<ul style="list-style-type: none"> vazba slovesa na dva předměty 2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovcí druhý kondicionál přací věty větné dodatky časové předložky trpný rod neurčitá zájmena nepřímé otázky uvádějící „to“ <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> počítačová technika předpony podstatných jmen složená podstatná jména ustálená spojení slovesa a podstatného jména dům a zahrada frázová slovesa schůzky a vztahy časové výrazy tří-slovná frázová slovesa cestování a doprava přídavná jména spojená s cestováním dovolená, výlety a exkurze turistika slovesa vázící se s předložkami 	<p>ČJ</p> <p>ZSV Člověk jako jedinec Člověk ve společnosti</p> <p>FY Technické vynálezy spojené s cestováním</p>
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje přístroje výpočetní techniky gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva v budoucnosti 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svůj názor na činnost místního zastupitelstva, která je zapotřebí pro životní prostředí • gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené • napíše úvahu o tom, zda svět bude v budoucnu lepší nebo horší • pojmenuje vybavení a příslušenství domu/bytu • vyvodí závěr situace/činnosti na základě pochopení faktů • reprodukuje vyslechnutý krátký text • reprodukuje dotazy a otázky jiných • stručně popíše skutečné nebo fiktivní události ve svém životě • rezervuje si ubytování pomocí formálního dopisu • vypráví o seznámení, schůzkách a vztazích mezi hochem a dívkou • popíše život a dílo oblíbeného básníka nebo spisovatele • gramaticky správně formuluje věci a jevy, které by rád změnil • vyjádří svůj názor na vztahy přes internet • formuluje hlavní myšlenku písně • popíše podle obrázku situaci při běžném i méně obvyklém cestování • charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • gramaticky správně formuluje věty o vzniku, výrobě a využití různých dopravních prostředků • nepřímými otázkami formuluje zdvořilé dotazy, např. při odbavování na letišti či v jiných situacích spojených s cestováním a kupováním jízdenek • napíše neformální pozdrav z nevydařené dovolené 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> povídá si s kamarádem, jak často využívají vybrané přístroje ICT vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj věcí či událostí v budoucnosti zeptá se kamaráda, co bude dělat určitou dobu v budoucnosti a na podobné otázky odpoví navrhne kamarádovi činnost na víkend a na podobné návrhy reaguje simuluje rozhovor novináře a svědka neobvyklého jevu/události odhadne pravdivost či nepravdivost vyslechnuté popisované události a adekvátně na ni reaguje domluví se s kamarádem na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků v rozhovoru s kamarádem porovnává své zážitky a dojmy z různých situací povídá si s kamarádem o imaginárních situacích dle svých přání a tužeb diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách komunikace přes internet představí se druhé osobě a v rozhovoru zjistí o ní podrobnější informace písemně, neformálním dopisem, reaguje na pozvání vyměňuje si s kamarádem názor na nejpulárnější místa pro dovolenou a na důvod jejich popularity reaguje na otázky o podobě světa bez některých dopravních prostředků zeptá se kamaráda na jeho ideální dovolenou a na stejné otázky odpoví 		
6. ročník		
Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> pochozí myšlenku citátu ze sci-fi románu ve slyšeném rozhovoru rozliší názory jednotlivých mluvčích na jejich vztah k penězům v slyšeném projevu rozumí názorům jednotlivých mluvčích na reklamy pro mladé lidi 	Fonetika <ul style="list-style-type: none"> have v různých časech a spojeních intonace vět s výrazy „tak“ a „takový“ Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> vyjádření nechat si něco udělat 	Průřezová témata MV Účinky mediální produkce a vliv médií Mediální produkty a jejich významy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí novinovému článku o milionáři a postihne významné okamžiky jeho života • rozumí obrazným přirovnáním v písni, pochopí její hlavní myšlenku • v slyšeném rozhovoru několika mluvčích rozliší, kteří z nich mají odlišná stanoviska • v slyšeném projevu rozliší, jakým uměním se jeho představitelé zabývají • v slyšeném rozhovoru postihne názory mluvčích na umělecká díla • rozumí čtenému novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí k němu titul a vyhledá specifické fráze • postihne hlavní myšlenku čteného novinového článku-popisu neobyčejného příběhu člověka • rozumí hlavní myšlence literárního textu o chudobě a vyhledává v něm specifická slova, výraz, detailní informace 	<ul style="list-style-type: none"> • zvrtná zájmena • třetí kondicionál • účelové věty • přičestí • všeobecná zájmena • tak, takový • porovnání vlastností • minulý a předminulý čas prostý a průběhový • vyjádření množství • sloveso ve spojení s různými slovními druhy <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • peníze a platby • malá a velká čísla • ustálená spojení • předložky a podstatná jména • výtvarné a divadelní umění • umělci a umělecké činnosti • složená podstatná jména • lidské vlastnosti a charaktery • úspěch • hodnota a cena • výrazy spojené s penězi • vyjádření kontrastu <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • stylistická inverze • popis fotografie • psaní článku do časopisu • diskuse o argumentech pro a proti • vyjádření pro a proti v písemné formě 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž</p> <p>VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>Mezipředmětové vztahy</p> <p>Estetická výchova Výtvarné a divadelní umění</p> <p>ČJ</p> <p>ZSV Člověk ve společnosti</p>
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramaticky správně formuluje služby nebo činnosti, které si nechá udělat jinými lidmi • rozumí novinovému článku pojednávajícímu o firemních reklamách na škole a vyhledá v něm specifická slova a výrazy • vyjádří svůj souhlas či nesouhlas s názory jiných na firemní reklamu • vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • vysvětlí, komu by věnoval část výhry a proč • sdělí, ztráta kterých věcí by ho nejvíce trápila • vyžádá si informace pomocí formálního písemného projevu • pojmenuje běžné typy výtvarného a divadelního umění • gramaticky správně zkrátí vedlejší věty při podrobném popisu umění či uměleckých děl • popíše umělecké obrazy a vyjádří svůj názor na ně • gramaticky správně formuluje svůj statistický odhad na vztah svých spolužáků k umění • popíše umělecké představení a vyjádří svůj názor na něj 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • napíše esej, ve které teoreticky rozebere vliv umění na naše životy • ústně popíše charakter a vlastnosti známé osoby • gramaticky správně popíše minulé události, činnosti a skutečnosti • vypráví o minulé činnosti a jejích následcích • vhodnými výrazy uvede svůj názor na známé osobnosti • ústně popíše děj podle obrázku nebo fotografie • napíše novinový článek, ve kterém popíše vlastní vysvětlení událostí • vhodnými výrazy vyjádří množství • využívá různé gramatické struktury k vyjádření minulého a současného děje nebo skutečnosti • prezentuje ústně i písemně svoje názory pro a proti oficiálnímu sdělení • napíše novinový článek do studentského časopisu o událostech ve Studentské unii 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se kamaráda, zda si někdy nechal něco udělat a na podobné otázky odpoví • diskutuje s kamarády o firemní reklamě na školách • zeptá se kamaráda, co by dělal, kdyby ... a na stejné otázky odpoví • v rozhovoru obhájí svoje stanovisko a reaguje na alternativní návrhy kamaráda • zeptá se kamaráda, jakým uměleckým nadáním by rád disponoval a na obdobné otázky odpoví • v diskusi s kamarády objasňuje svůj postoj k umění a reaguje na názory kamarádů • reaguje na novinový článek o umělcích pomocí vhodných výrazů • vymění si s kamarádem názor na vydařené a nevydařené umělecké představení • zeptá se kamaráda, zda si někdy nechal něco udělat a na podobné otázky odpoví • diskutuje s kamarády o firemní reklamě na školách • zeptá se kamaráda, co by dělal, kdyby ... a na stejné otázky odpoví • v rozhovoru obhájí svoje stanovisko a reaguje na alternativní návrhy kamaráda • vede s kamarádem rozhovor o svých pocitech v méně obvyklých situacích • diskutuje s kamarády o vztahu k majetku, penězům a o finálním zajištění svého života • simuluje rozhovor realitního agenta a nájemníka při uzavírání dohody o pronájmu bytu • vhodnými argumenty podpoří nebo odmítá v diskusi dané vládní stanovisko ke skutečnosti diskutuje o výhodách a nevýhodách účasti programu Erasmus 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
7. ročník		
Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům článku o neobvyklé činnosti lidí v důchodovém věku rozumí hlavní myšlence novinového článku o rodičích a dospívajících dětech rozpozná různé části těla různých zvířat rozumí hlavním bodům novinového článku o komunikaci mezi zvířaty a se zvířaty v slyšeném projevu o zvířatech rozliší jednotlivé mluvčí a hlavní myšlenku jejich vyprávění porozumí obsahu a významu novinového titulku postihne hlavní myšlenku a hlavní body čteného novinového článku o britském tisku v slyšeném rozhovoru rozpozná hlavní myšlenku názorů jednotlivých mluvčích na novinové zprávy rozumí hlavní myšlence čteného novinového článku o paparazzi rozumí hlavním bodům populárně-naučného článku o historii Pulitzerovy ceny 	Gramatika <ul style="list-style-type: none"> vyjádření budoucnosti časové věty budoucí čas průběhový a předbudoucí čas spojky vyjádření schopnosti substantivní věty vyjádření úmyslu nepřímá řeč slovesa uvádějící nepřímou řeč podmětové a předmětové otázky větné dodatky reakce na skutečnost pomocí dodatku Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> etapy života frázová slovesa s „nahoru“ a „dolů“ složená přídavná jména pomocí koncovek zvířata a jejich mláďata hromadná podstatná jména novinové titulky zkratky názor a domněnka výrazy k vyjádření názoru 	Průřezová témata OSV Seberegulace Organizační dovednosti a řešení problémů EV Problematika vztahu organismů a prostředí MV Mediální produkty a jejich významy VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ústně popíše způsob života člověka v jeho různých etapách gramaticky správně popíše různé budoucí události a činnosti vhodnými argumenty podpoří svůj názor detailně, písemně popíše osobu, kterou obdivuje gramaticky správně formuluje schopnost v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti porovná vztahy lidí ke zvířatům v různých zemích užívá vhodné výrazy ke zdůraznění svých myšlenek v písemném projevu ústně prezentuje a obhájí svůj názor na dané téma podrobně popíše v písemné esejí ohrožený druh zvířat a jejich způsob života v strukturovaném projevu popíše kdy, a jak sleduje zprávy reprodukuje sdělení jiných různými výrazy a jazykovými strukturami 	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> vedení argumentů v ústní formě písemný popis osoby ústní prezentace na dané téma podrobný odborný popis diskuse nad statistickými výsledky psaní recenze ústní vyjádření názoru písemné uvedení argumentů k podpoře svého názoru 	Mezipředmětové vztahy ZSV Člověk ve společnosti Bi IVT D Dějiny náboženských hnutí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje grafy, tabulky a popíše trendy vývoje situace • napíše recenzi přečtené knihy • vhodnými výrazy uvede svůj názor a postoj k tématu, skutečnosti • písemně i ústně položí nepřímou otázku • gramaticky správně formuluje otázku na podmět a na předmět dotazu • písemně popíše významného náboženského vůdce • ústně i písemně, pomocí vhodných gramatických struktur, formuluje dodatek k otázce nebo dodatkovou reakci na dotaz • písemně formuluje svůj názor na morálku a chování lidí v různých situacích napříč lidskou historií • ústně vysvětlí svůj návrh na řešení kriminality 		
<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se kamaráda, zda si někdy nechal něco udělat a na podobné otázky odpoví • diskutuje s kamarády o firemní reklamě na školách • zeptá se kamaráda, co by dělal, kdyby ... a na stejné otázky odpoví • v rozhovoru obhajuje svoje stanovisko a reaguje na alternativní návrhy kamaráda • zeptá se kamaráda, jakým uměleckým nadáním by rád disponoval a na obdobné otázky odpoví • v diskusi s kamarády objasňuje svůj postoj k umění a reaguje na názory kamarádů • reaguje na novinový článek o umělcích pomocí vhodných výrazů • vymění si s kamarádem názor na vydařené a nevydařené umělecké představení • pohovoří s kamarádem o svých budoucích osobních a pracovních plánech a vizích • diskutuje s kamarády o vztazích se svými rodiči a o generačních rozdílech • diskutuje s kamarády o svých schopnostech v různých etapách svého života • vymění si názor s kamarádem o úzkých vztazích některých lidí ke zvířatům 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o vztazích mezi zvířaty a lidmi • reaguje na článek o paparazzi a diskutuje o svém názoru na něj • podpoří práci paparazzi vhodnými argumenty a reaguje na protiargumenty • obhájí postoj celebrit k tisku a k paparazzi a reaguje na protiargumenty • pohovoří s kamarádem o svých oblíbených knížkách • pohovoří s kamarádem o různých náboženstvích a vůdcích náboženských hnutí • vymění si s kamarádem názory na TV zábavné soutěže • zeptá se kamaráda na jeho názor na různé problematiky našeho života a na podobné otázky odpoví 		
8. ročník		
Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním pojmům týkajících se globálního oteplování • rozumí novinovému článku o ohrožených přírodních oblastech • porozumí hlavním bodům, hlavní myšlence a detailním informacím čteného novinového článku o plýtvání potravinami • postihne hlavní body slyšeného rozhovoru o možnostech zkrášení životního prostředí • rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům čteného novinového článku o sociálních stránkách internetu • rozumí hlavní myšlence slyšeného sdělení o zkušenostech u užívání Facebooku • rozumí hlavním bodům novinového článku o virtuálním světě a vyhledá v něm specifické informace • postihne v slyšeném projevu povolání mluvčích v minulosti i v současnosti • rozumí hlavním bodům a postihne detailní informace v čteném novinovém článku o migraci lidí • postihne hlavní myšlenku novinového článku popisující školu pro hudebníky • postihne souslednost jednotlivých událostí v historii létání lidstva do vesmíru • rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného úryvku ze sci-fi románu 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • kolísající přízvuk Gramatika <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření rady, povinnosti a zákazu • vyjádření jistoty, pravděpodobnosti a možnosti v přítomnosti, minulosti a budoucnosti • modální slovesa v minulém čase • smíšené kondicionály- vyjádření imaginární situace • vyjádření současných a minulých dějů • vyjádření minulého děje s následkem do budoucnosti • trpný rod • složitější větné struktury v trpném rodě • řazení vět Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • globální oteplování • ochrana životního prostředí • stromy a rostliny • stravování • internet • frázová slovesa se „z“ a na „na“ • pracovní den 	Průřezová témata EV Člověk a životní prostředí MV Účinky mediální produkce a vliv médií Média a mediální produkce OSV Morálka všedního dne Poznávání vlastní osobnosti Mezipředmětové vztahy ZSV Člověk jako jedinec Člověk ve společnosti IVT FY Vesmír

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • postihne detailní informace odborného článku o cestování do vesmíru • v slyšeném sdělení porozumí názoru jednotlivých mluvčích na danou problematiku 	<ul style="list-style-type: none"> • trh práce • vzdělávací systém v Anglii • vesmír • frázová slovesa s „dostat“ • zesilující příslovce • homonyma <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • dramatizace • písemná argumentace pro a proti • diskuse • psaní biografie • ústní pracovní pohovor • písemná žádost o pracovní pozici • ústní prezentace • ústní vyprávění 	
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramaticky správně formuluje radu, povinnost a zákaz • sdělí své názory na příčinu nebo vývoj událostí • užívá parafrází k popisu různých možností • prezentuje vhodnými výrazy svůj názor a rozhodnutí pro řešení aktuální situace • v písemné úvaze uvede argumenty pro a proti užívání nukleárních zbraní • popíše pomocí vhodných výrazů funkci internetu • užívá vhodné gramatické struktury k vyjádření modalit pro minulý děj • gramaticky správně formuluje následek imaginární události v minulosti nebo přítomnosti • napíše biografii osoby, která je pro něho něčím významná • popíše ústně pracovní den běžných povolání • gramaticky správně formuluje popis děje v minulosti s následkem nebo trváním do budoucnosti • napíše žádost o práci • sdělí své stanovisko k otázce existence mimozemšťanů • ústně formuluje svůj vztah k četbě sci-fi literatury • popíše nutné fyzické a charakterové vlastnosti astronauta • gramaticky správně vyjádří, čím se proslavili všeobecně 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>známí vědci</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje svoji strukturovanou písemnou práci o zkoumání a dobývání vesmíru • písemně popíše neobvyklá místa a události • vhodnými jazykovými výrazy spojuje věty ve vyprávění k posílení dramatickosti příběhu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje s kamarády o důvodech a následcích globálního oteplování • diskutuje s kamarády o svých názorech na vliv globalizace na přírodu • diskutuje otázku plýtvání potravinami ve vyspělých zemích • pohovoří s kamarády o svém jídelníčku a stravovacích návycích • vyměňuje si s kamarádem názor na důležitost internetu pro své potřeby • diskutuje s jinými o vlivu virtuálních her na chování člověka • rozebírá s kamarády svůj názor na příběhy uveřejněné v novinách • pohovoří se svými kamarády o svých bývalých a současných návycích • vymění si s kamarády názory na imigraci a důvody, které lidi vedou hledat si práci v zahraničí • diskutuje s kamarády o otázce studia na specifické škole • vede pracovní pohovor • odpovídá na otázky kladené při pracovním pohovoru • pohovoří s vrstevníky o kosmickém výzkumu • zaujme stanovisko a akceptuje jiný názor k dané problematice • diskutuje s kamarády o sci-fi filmech 		

4.3 Další cizí jazyk (Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)

Charakteristika předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	3	3	3	4	3	3

V předmětu Francouzský, Německý a Ruský jazyk se realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova RVP ZV a RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Žák si volí z nabídky tří cizích jazyků (francouzský, německý, ruský) jeden pro studium od 3. ročníku.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Rozdělení je provedeno na začátku třetího ročníku.

Pro výuku jsou k dispozici v některých hodinách jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v 2. cizím jazyce (7. a 8. ročník) a na NG je ve 3. 4. ročníku žákům nabídnut předmět Konverzace v NJ.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení výstupů a jejich dílčích úrovních jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP ZV a RVP G. Vzdělávání v Další cizím jazyce dosahuje po absolvování 3. a 4. ročníku úrovně A1, po absolvování 5., 6., 7. a 8. ročníku směřuje obsahem k úrovni B1 dle Evropského referenčního rámce pro jazyky.

podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Náplň učiva zahrnuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury a z estetické výchovy.

Kritéria hodnocení vycházejí z následujícího schématu: 100 – 90% = 1; pod 90% – 80% = 2; pod 80% – 70% = 3; pod 70% – 50% = 4; pod 50% = 5

Z předmětu Další cizí jazyk lze skládat maturitní zkoušku. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové i ve státní části.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly, vede žáky k výběru a využívání vhodných způsobů a metod učení, k plánování učení, k vyhledávání, třídění, k systematizaci a ke kritickému posouzení informací, k pochopení podstaty problému a k jeho řešení – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit výstižně své myšlenky v logickém sledu a aby naslouchali s porozuměním promluvám jiných lidí. Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly v oblasti psaní jazykových prací (rozsah je dán věkem a jazykovou úrovní jednotlivých ročníků) – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti („Psaní“) a rozpracovává postupy a slohové útvary, kterým by se měl žák v průběhu studia naučit.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky k četbě v cizím jazyce, k diskusi – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Charakteristika předmětu

- V běžných hodinách jsou dle konkrétního probíraného učiva a s ohledem k věku žáků využívány některé z výchovných a vzdělávacích strategií: frontální výuka, skupinové vyučování, dialogy, četba, poslech, reprodukce textu, hry, dramatizace.
- Další cizí jazyk je koncipován tak, aby vhodně navazoval na získané znalosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk.
- Žáci mají možnost účastnit se soutěží, zájezdů do zahraničí a příležitostných akcí – dle zájmu žáků a dle aktuálních možností a nabídky.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
FRANCOUZSKÝ JAZYK		
3. ročník		
<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova čte foneticky správně jednoduchý text rozumí jednoduchým informačním nápisům rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů využívá abecední slovník v učebnici <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije, volný čas a zájmová činnost zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, volného času <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, volného času 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> základní rozdíl mezi psanou a mluvenou podobou slova <p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy slovesa 1. třídy, nepravidelná a zvrtná slovesa přítomný čas přídavná jména (rod, číslo, shoda, postavení) otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov číslovky základní zájmena přivlastňovací, tážací, nesamostatná zájmena osobní samostatná <p>Slovní zásoba</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina škola místo, kde žije vzhled, vlastnosti člověka měsíce, dny v týdnu určení času zájmová činnost, volný čas můj den základní informace o Francii <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování představení sebe i jiných omluva 	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VMEGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV</p> <p>Lidské vztahy Multikulturalita</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> jeu de role skupinová práce domácí úkoly projekt na jednoduché téma jednoduchý slohový útvar <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, M

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
4. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací pochopí smysl pomalé, jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se výuky a adekvátně na ně reaguje 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis <ul style="list-style-type: none"> složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy nepravidelná slovesa minulý čas složený blízká budoucnost otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov zvrtná slovesa modální slovesa rozkazovací způsob Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> jednoduchý dopis krátké vyprávění Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina škola místo, kde žije bydlení volný čas a zájmová činnost příroda počasí svátky a tradice cestování, dopravní prostředky jednoduché reálie Francie Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba, žádost jednoduchý telefonický rozhovor 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Základní podmínky života MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Náměty <ul style="list-style-type: none"> jeu de role skupinová práce domácí úkoly dialog didaktické hry četba francouzského tisku projekt na dané téma Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky vyhledávání informací na internetu Mezipředmětové vztahy AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, BI, IVT
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá informaci odpoví na otázku související s textem využívá abecední slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> tvoří a obměňuje jednoduché věty dbá na gramatickou správnost odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do jednoduchého rozhovoru, poskytne požadované informace sdělí jednoduchým způsobem základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojovaných tematických okruhů napiše jednoduchý text o sobě, o své rodině a běžných každodenních situacích napiše krátký dopis, pohled, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
5. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> základní druhy intonace přízvuk základní fonetické jevy Pravopis <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> přídavná jména a příslovce jednoduché slovesné časy futur simple zájmenný předmět přímý a nepřímý záporná zájmena a příslovce základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis vypravování popis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina, škola, bydlení volný čas a zájmová činnost některé svátky a tradice příroda Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav poděkování omluva a reakce na ni prosba, žádost souhlas, nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Mediální produkty a jejich významy Náměty <ul style="list-style-type: none"> Jeu de role Skupinová práce Jazykové hry Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníky Vyhledávání informací na internetu Četba článků o frankofonních zemích Krátké projekty
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopisech 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napiše krátký dopis napiše krátké vypravování 		
6. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem 	Jazykové prostředky Fonetika	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>k osvojovaným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> složitější fonetické jevy <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> přídavná jména a příslovce stupňování jednoduché slovesné časy imparfait vztažná zájmena podmiňovací způsob podmínkové věty základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy zájmena ukazovací samostatná řeč přímá, nepřímá <p>Slovní zásoba</p> <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> dopis formální i neformální vyprávění, reprodukce popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, vztahy a výchova škola a vzdělání místo, kde žije bydlení volný čas a zájmová činnost jídlo oblékání nákupy některé svátky, tradice příroda a životní prostředí francouzsky mluvící země, základní geografické údaje ČR vzhledem k Evropě <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav poděkování omluva a reakce na ni prosba, žádost 	<ul style="list-style-type: none"> OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce MV: Účinky mediální produkce a vliv médií MV: Role médií v moderních dějinách <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> Jeu de role Skupinová práce Jazykové hry Jednoduchá dramatizace <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> Práce s časopisy Četba článků o frankofonních státech Vyhledávání informací na internetu Vlastní projekt na jednoduché téma Práce se slovníky
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje aktivně využívá dvojazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm 		
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci zapojí se do konverzace 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru 	
7. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním myšlenkám delšího textu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při použití vizuální či slovníkové podpory) 	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • stupňování přídavných jmen a příslovců, i nepravdivé 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> • OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • OSV: Sociální komunikace • OSV: Morálka všedního dne • OSV: Spolupráce a soutěž • VMGS: Globalizační a rozvojové procesy • VMGS: Globální problémy • VMGS: Humanitární pomoc • VMEGS: Žijeme v Evropě • VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě • MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů • MKV: Psychosociální aspekty interkulturality • MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí • EV: Člověk a životní prostředí • MV: Média a mediální produkce • MV: Účinky mediální produkce a vliv médií • MV: Role médií v moderních dějinách

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • orientuje se v textu z učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovesné časy • subjontif • gérondif • rod činný a trpný • člen dělivý • souslednost časů • zájmenná příslovce • slovesné konstrukce – participe présent • souslednost časová • infinitivní konstrukce <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • synonyma • antonyma <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • místo, kde žije • práce • volný čas • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • tradice – porovnání s Českou republikou) • frankofonní státy <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • prosba, žádost • odmítnutí • orientace v místě • vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<p>Náměty a doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeu de role • Skupinová práce • Četba článků v časopisech • Práce s různými slovníky • Vyhledávání informací na internetu • Vlastní projekty

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
8. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochopí hlavní smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) rozumí instrukcím a pokynům týkajícím se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků 	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména zásady při užívání členu přídavná jména a míra vlastnosti jednoduché slovesné časy složené slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov složitě souvětí podmínkové a časové věty vyjádření příčiny a důsledku infinitivy Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma antonyma opisné vyjadřování slovotvorba Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> vyprávění, popis, dopis, životopis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina a vztahy lidé v mém okolí osobnosti škola místo, kde žije práce volný čas životní styl (jídlo, tradice, svátky) frankofonní země kultura a umění Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav představení se poděkování adresa 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMGS: Globalizační a rozvojové procesy VMGS: Globální problémy VMGS: Humanitární pomoc VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce MV: Účinky mediální produkce a vliv médií MV: Role médií v moderních dějinách Náměty a doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> Skupinová práce Četba článků v novinách a časopisech Četba literatury (lecture facile) Vyhledávání informací na internetu Práce s různými slovníky Projekt na dané téma
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci postihne strukturu jednoduchého textu orientuje se v textu z učebnice k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích v případě potřeby si vyžádá informaci zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • blahopřání • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor 	

NĚMECKÝ JAZYK

3. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • fonetika • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • číslovky • zájmena přivlastňovací a osobní • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • rodina • škola • dny, hodiny • přátelé • oblečení, vzhled • můj den • narozeniny, v restauraci • jídlo • volný čas a zájmová činnost 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly • projekt na jednoduché téma • jednoduchý slohový útvar Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníky • práce s internetem
Čtení <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí jednoduchým informačním nápisům • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) • využívá abecední slovník v učebnici 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije, volný čas a zájmová činnost • zapojuje se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché reálie německy mluvících zemí Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování představit sebe i jiné jednoduchý rozhovor v restauraci popřát k narozeninám jednoduchý telefonický rozhovor 	Mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none"> AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, M
4. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat reaguje na podněty z oblasti běžných komunikativních situací pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis <ul style="list-style-type: none"> složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy rozkaz vyjadřování budoucnosti předložky otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov jednodušší souvětí Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> jednoduchý dopis krátké vyprávění popis Slovní zásoba Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> místo, kde žije, obec domov volný čas a zájmová činnost příroda, zvířata, počasí kalendářní rok (měsíce, dny, roční období) tělo, sport, zdraví oslava nakupování, zboží potraviny 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Základní podmínky života MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Náměty <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly dialog didaktické hry zjednodušená četba Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí jednoduchému krátkému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu v jednoduchém textu vyhledá informaci odpoví na otázku související s textem využívá abecední slovník v učebnici 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> tvoří a obměňuje jednoduché věty dbá na gramatickou správnost odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchého rozhovoru <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis, pohled, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduchou pozvánku napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis 	<ul style="list-style-type: none"> povolání cestování, dopravní prostředky jednoduché reálie německy mluvících zemí <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací na internetu <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, M, BI, IVT, dopravní výchova
5. ročník		
<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v rámci probíraných témat dokáže abstrahovat informaci aktivně využívá slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost, přízvuk, intonace nosovky, sykavky, německé „ch“ 	<p>Průřezová témata</p> <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Mediální produkty a jejich významy
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně známý text umí vyhledat a zpracovat informace v textu vyhledá známé výrazy a fráze čte jednoduchý text v časopisu orientuje se v textech v perfektu, préteritu 	<p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> vybrané druhy vedlejších vět, slovosled préteritum pomocných sloves préteritum modálních sloves příčestí minulé jednotlivých skupin sloves deklinace adjektiv stupňování adjektiv a adverbů zájmena tázací, ukazovací werden + budoucí čas slabá deklinace zvrtná zájmena 	<p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů účastní se rozhovoru na známé téma popíše zdravotní potíže popíše plány do budoucna poradí a předá radu odmítne názor 	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> cestování, dovolená, prázdniny lidské tělo, nemoci, zdraví a živ. styl práce, povolání plány do budoucna 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napiše krátký dopis/pohled 	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> vyjádření názoru odůvodnění vyjádření emocí nesouhlas 	<ul style="list-style-type: none"> práce s časopisy práce s internetem četba vybraných textů Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> projekt: připravit program zájezdu nebo prezentace vybrané lokality pro dovolenou
6. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí zřetelné promluvě na známá témata odvodí význam některých méně známých slov z kontextu rozumí instrukcím a požadavkům 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> výslovnost samohlásek, dvojhlásek výslovnost některých souhlásek (v, f, w, ph) Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> konjunktiv préterita a opisný tvar závislý infinitiv plusquamperfektum některé věty vedlejší časové přímá a nepřímá otázka předložky s významem směru, místa konjugace, deklinace slovosled věty vedlejší Slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> inzeráty životopis německy mluvící země, ČR předpověď počasí generační problémy, životní styl internet vybraná města v německé jazykové oblasti Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> vyjádření přání, emocí žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce MV: Účinky mediální produkce a vliv médií MV: Role médií v moderních dějinách Náměty <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly práce s časopisy práce s internetem Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky
Čtení <ul style="list-style-type: none"> umí vyhledat a zpracovat informace uvedené v textu připraví otázky k textu odpovídá na otázky k přečtenému textu samostatně reprodukuje obsah kratšího textu aktivně využívá slovník 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> vypráví, co se stalo v minulosti popíše cestu, zeptá se na cestu uvede životopisná a vybraná historická data v minulém čase zeptá se na informace v turistickém informačním centru podá základní informace o německy mluvících zemích 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> uvede životopisné údaje/napiše životopis napiše e-mail 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> omluva a reakce na ni vyjádření názoru 	<ul style="list-style-type: none"> prezentace reálií německy mluvících zemí/projekt
7. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu postihne různé názory a stanoviska reaguje na běžné komunikační situace 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> vybrané souhlásky, samohlásky ö, ü Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> vztažné věty předložky se 2. a 3. pádem účelové věty anglicismy trpný rod vazby vybraných sloves konjunktiv II zájmenná příslovce Slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy charakteristika, popis osoby svátky a oslavy, zvyky významné osobnosti literatury německy mluvících zemí škola, studium životní styl životní prostředí, ochrana životního prostředí Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis, vyprávění, popis Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> vyjádření názoru schopnost argumentace 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMGS: Globalizační a rozvojové procesy VMGS: Globální problémy VMGS: Humanitární pomoc VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce Náměty <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly práce s časopisy práce s internetem Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> čtení vybraných textů z německé literatury
Čtení <ul style="list-style-type: none"> rychle se orientuje v kratších textech pohotově vyhledá přesnou informaci a dále s ní pracuje samostatně vypráví obsah textu využívá dvojjazyčný slovník přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> reaguje na inzerát, na pozvánku hovoří o mezilidských vztazích popíše svátky vyjádří emotivní prožitky a představy vyjádří přání, pocity dokáže hovořit o významných osobnostech německé literatury 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> napíše žádost/úřední dopis ovládá správný pořádek slov, interpunkci a psaní velkých písmen v korespondenci 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
8. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí titulům a podstatě vybraných textů v tisku rozlišuje různé mluvčí rozezná konkrétní požadované informace či základní myšlenky vybraných autentických textů ve sdělovacích prostředcích a je schopen je reprodukovat 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> akcent, výslovnost složených slov Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> vazby sloves – rozšíření zájmenná příslovce - opakování deklinace podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen – rozšíření (bez členu, po wenige, viele, einige) a shrnutí vedlejší věty a jejich krácení - shrnutí trpný rod, participia - opakování konjunktiv - opakování větné členy – shrnutí Slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> služby moderní komunikační prostředky další témata – kultura, sport, technika, zdraví, škola, hromadné sdělovací prostředky Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> odmítnutí argumentace stížnost žádost 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMGS: Globalizační a rozvojové procesy VMGS: Globální problémy VMGS: Humanitární pomoc VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce Náměty <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly práce s časopisy práce s internetem Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> práce s modelovými testy (např. Cermat)
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně a plynule i delší texty vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informace orientuje se ve struktuře textu 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> popíše důležité životní události diskutuje na téma soužití generací a stárnutí orientuje se v nabídce obchodů a služeb orientuje se v základních problémech ochrany životního prostředí diskutuje o různých tématech života 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> osobní dopis oficiální dopis/žádost/stížnost e-mail 		

RUSKÝ JAZYK

3. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou 	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> fonetika 	OSV Rozvoj schopností poznávání

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních situací 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> základ. rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova <p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy číslovky zájmena přivlastňovací a osobní otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov <p>Slovní zásoba</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina škola místo, kde žije volný čas a zájmová činnost dny, čas jednoduché informace o reáliích Ruska <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování 	<p>Sebezpoznání a sebezpojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV Lidské vztahy Multikulturalita</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly projekt na jednoduché téma jednoduchý slohový útvar <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky práce s internetem <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, M
4. ročník		
<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat reaguje na podněty z oblasti běžných komunikativních situací pochozí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> složitější hlásky a hláskové skupiny <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> složitější pravopisné jevy <p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména jednoduché slovesné časy vyjadřování budoucnosti 	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí jednoduchému krátkému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu v jednoduchém textu vyhledá informaci odpoví na otázku související s textem využívá abecední slovník v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> předložky otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov jednodušší souvětí Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> jednoduchý dopis krátké vyprávění popis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina škola, povolání místo, kde žije, obec domov tělo, zdraví jídlo, nákupy, oblékání svátky cestování, dopravní prostředky příroda, počasí, zvířata kalendářní rok volný čas a zájmová činnost jednoduché reálie Ruska Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci 	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Základní podmínky života MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly dialog didaktické hry práce s mapou <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky vyhledávání informací na internetu práce s obrázky <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> AJ, ČJ, OV, VV, Z, D, M, Bi, IVT, dopravní výchova
5. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřejmé promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojazyčný slovník 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> základní druhy intonace a jejich význam přízvuk základní fonetické jevy Pravopis <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		<ul style="list-style-type: none"> • MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů • MKV: Psychosociální aspekty interkulturality • MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí • EV: Člověk a životní prostředí • MV: Mediální produkty a jejich významy
Čtení <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise 	Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • dopis • vyprávění – reprodukce • popis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • rodina • škola • místo, kde žije • bydlení • volný čas a zájmová činnost • jídlo • oblékání • nákupy • některé svátky a tradice • příroda • cizí země Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni 	Náměty: <ul style="list-style-type: none"> • práce s časopisy • četba článků o ruský mluvících zemích Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> • využívání slovníků • vyhledávání informací na internetu
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v jednoduchých komunikačních situacích 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> prosba a žádost souhlas, nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument 	
6. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky aktivně užívá dvojjazyčný slovník 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> složitější fonetické jevy Pravopis <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> přídavná jména a příslovce stupňování jednoduché slovesné tvary slovesné konstrukce otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis formální a neformální vyprávění - reprodukce popis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina – vztahy, výchova škola a vzdělání místo, kde žije bydlení volný čas a zájmová činnost jídlo oblékání nákupy některé svátky a tradice příroda a životní prostředí rusky mluvící země – základní geografické údaje Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce MV: Účinky mediální produkce a vliv médií MV: Role médií v moderních dějinách Náměty <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly jednoduchá dramatizace práce s časopisy četba článků o ruský mluvících zemích Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> využívání slovníků vyhledávání informací na internetu
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci zapojí se do konverzace 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci souhlas a nesouhlas vyjádření názoru 	
7. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochozí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory pochozí smysl textu v učebnici pochozí hlavní smysl autentického materiálu /i při využití vizuální či slovníkové podpory/ rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích využívá různé typy slovníků 	Jazykové prostředky Fonetika <ul style="list-style-type: none"> složitější fonetické jevy Pravopis <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména přídavná jména a příslovce slovesné časy stupňování slovesné konstrukce věta jednoduchá základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy slovesné vazby Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma opisné vyjadřování Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis formální a neformální vyprávění-reprodukce popis Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina a vztahy lidé v mém okolí osobnosti škola místo, kde žijeme práce volný čas životní styl 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMGS: Globalizační a rozvojové procesy VMGS: Globální problémy VMGS: Humanitární pomoc VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce Náměty <ul style="list-style-type: none"> četba článků v časopisech četba literatury projekt skupinová práce jazykové hry domácí úkoly Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> využívání slovníků vyhledávání informací na internetu
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně kratší či delší text vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví souvislý, jednoduchý text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a 		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
vypravování	<ul style="list-style-type: none"> rusky mluvící země kultura a umění Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav představení se rozloučení se poděkování adresa blahopřání omluva vyjádření lítosti a porozumění žádost, prosba odmítnutí orientace v místě vyjádření názoru, argument 	
8. ročník		
Porozumění a poslech <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám poslech na známé téma pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu /i s využitím slovníku rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si zásady práce s různými typy slovníků 	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména přídavná jména slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá složitě souvětí slovesné vazby předložkové vazby Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma opisné vyjadřování slovotvorba Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> vyprávění popis dopis životopis 	Průřezová témata <ul style="list-style-type: none"> OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV: Sociální komunikace OSV: Morálka všedního dne OSV: Spolupráce a soutěž VMGS: Globalizační a rozvojové procesy VMGS: Globální problémy VMGS: Humanitární pomoc VMEGS: Žijeme v Evropě VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV: Psychosociální aspekty interkulturality MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV: Člověk a životní prostředí MV: Média a mediální produkce
Čtení <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci postihne strukturu jednoduchého textu orientuje se v textu z učebnice využívá různé typy slovníků k podrobnější analýze textu 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> stručně vyjádří svůj názor na známé i méně známé téma 	Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> rodina a vztahy 	Náměty

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje přečtený či vyslechnutý text sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> zdraví koníčky cestování životní styl režim dne sport práce a zaměstnání, věda a technika nákupy, suvenýry počasí, roční období, příroda 	<ul style="list-style-type: none"> skupinová práce jazykové hry domácí úkoly jednoduchá dramatizace práce s časopisy četba článků o rusky mluvících zemích
Psaní <ul style="list-style-type: none"> sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu užívá složitější spojovací výrazy logicky strukturuje text osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem podrobně popíše událost či zážitek popíše své pocity napíše životopis, jednoduchý příběh, popis 		Doplňkové aktivity <ul style="list-style-type: none"> využívání slovníků vyhledávání informací na internetu

4.4 Matematika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	4	4	4	4	4	3	3

Matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV a RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G.

Mediální výchova je realizována v tématu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a Tvorba mediálního sdělení v kapitole Procenta a promile ve druhém ročníku a kapitole funkce ve čtvrtém ročníku. Osobnostní a sociální výchova ve všech tematických okruzích prolíná učivem všech ročníků.

V jedné hodině týdně se třída dělí na skupiny.

Na předmět navazují volitelné předměty Cvičení z matematiky (2. ročník) a Seminář z matematiky (7. a 8. ročník).

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Velmi významným úkolem matematiky je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak i v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia je žákům na konkrétních příkladech ukazováno, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Kritéria hodnocení vycházejí z následujícího schématu: 100 – 90% = 1; pod 90% – 72% = 2; pod 72% – 50% = 3; pod 50% – 33% = 4; pod 33% = 5

Výchovné a vzdělávací strategie

- Matematickým vzděláváním významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů. Při hledání řešení problémů je totiž nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je a přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli.
- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, tím vede žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – **kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.**
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání různých možností řešení, prezentacím vlastního postupu a výsledku své práce – **kompetence komunikativní.**
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.**
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak ústním projevu, důraz na respekt k práci druhého – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.**

- Učitel svou důsledností motivuje žáky k zodpovědnému plnění uložených úkolů – **kompetence občanské.**
- Učitel kontroluje plnění úkolů a povinností – **kompetence pracovní.**
- Učitel vede žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek a kalkulaček – **kompetence pracovní.**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojmu přirozené číslo, počítá s přirozenými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech 	Přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> číslo a číslice přirozená čísla na číselné ose sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině všech přirozených čísel 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> graficky znázorňuje množiny, podmnožiny, sjednocení a průnik seznamuje se s množinovou symbolikou 	Množiny <ul style="list-style-type: none"> prvek, množina, podmnožina, průnik množin, sjednocení množin, prázdná množina 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy celé číslo, kladné, záporné, navzájem opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech 	Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> celá čísla na číselné ose, čísla navzájem opačná sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojem desetinné číslo zaokrouhluje ho, provádí početní operace v množině desetinných čísel, využívá je při jednodušších výpočtech 	Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla na číselné ose sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel převádění jednotek 	
<ul style="list-style-type: none"> umí nadefinovat úhel jako množinu bodů, umí ho pojmenovat, sestavit, změřit, porovnat, přenést rozeznává druhy úhlů podle velikosti určuje velikost úhlů měřením i výpočtem sestrojuje kolmici, rovnoběžku s danou přímkou pozná dvojice úhlů a užívá jeho vlastnosti čte a používá geometrické symbolické zápisy kvalitně rýsuje 	Úhel <ul style="list-style-type: none"> bod, přímka, polopřímka, úsečka úhel, jeho velikost, sestavení, přenášení, osa úhlu, druhy úhlů vzájemná poloha dvou přímek dvojice úhlů 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o dělitelnosti při řešení vhodných úloh čte a používá symbolické zápisy týkající se dělitelnosti modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	Dělitelnost <ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel dělitelnost součtu, rozdílu, součinu kritéria dělitelnosti čísla 10, 5, 2, 4, 8, 9, 3 prvočísla a čísla složená, rozklad složených čísel největší společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek 	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestaví, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník, užívá 	Trojúhelníky	FY - těžiště

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti užívá trojúhelníkovou nerovnost, symboliku dovede použít věty o shodnosti trojúhelníků k argumentaci a při výpočtech odhaduje a spočítá obvod a obsah trojúhelníku čte a používá symbolické zápisy zdůvodňuje a užívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní, vnější úhly střední příčky, výšky trojúhelníku kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná obvod a obsah trojúhelníku shodnost trojúhelníku konstrukce trojúhelníku trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný pravidelné mnohoúhelníky 	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a rýsuje, charakterizuje a pojmenuje čtyřúhelníky využívá jejich vlastnosti při řešení úloh odhaduje a spočítá obvod čtyřúhelníku a obsah lichoběžníku a rovnoběžníku čte a používá symbolické zápisy 	Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky, jejich obvod, obsah, sestrojení 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, umí sestrojit nebo načrtnout jednoduché geometrické útvary, dovede rozhodnout o jejich osové nebo středové souměrnosti sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti symbolicky zapisuje shodnost útvarů, rozpozná zda jde o shodnost přímou či nepřímou 	Souměrnosti <ul style="list-style-type: none"> jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost shodnost přímá a nepřímá osová souměrnost, středová souměrnost samodružný bod, vzor a obraz 	VV – souměrnost, asymetrie
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojem zlomek a smíšené číslo, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví co jsou převrácená čísla užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly modeluje konkrétní situace, v nichž využívá mat. aparát v oboru celých a racionálních čísel 	Racionální čísla <ul style="list-style-type: none"> zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose rozšiřování a krácení zlomků sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou čísel periodických 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznaní a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší jednoduché aplikační úkoly s procenty a promile i pro případ, že procentová část je větší než celek užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 	Procenta a promile <ul style="list-style-type: none"> procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, promile procenta ve sdělovacích prostředcích 	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru pomocí mocnin deseti 	Číselné výrazy <ul style="list-style-type: none"> pravidla pro počítání s číselnými výrazy 	OSV Rozvoj schopností poznávání

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů • používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku • pomocí obrácené Pythagorovi věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku • užívá posoupnost přirozených, celých, racionálních a reálných čísel • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • počítá číselné výrazy s mocninami a odmocninami • účelně užívá kalkulačku • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> • druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi • Pythagorova věta • iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa 	Sebecpznání a sebecpetí Sebecregulace a sebecorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu • rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny • sčítá, odčítá, násobí • dělí mnohočlen jednočlenem 	Mnohočleny I <ul style="list-style-type: none"> • výrazy s proměnnými, hodnota výrazu • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem 	
<ul style="list-style-type: none"> • odliší hranol od ostatních těles, dovede jej charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí narýsovat i načrtnout jeho síť, odhadnout a vypočítat jeho povrch i objem • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles 	Hranoly <ul style="list-style-type: none"> • hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jejich síť povrch a objem 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku • formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak • podle počtu řešení rozpozná lineární rovnici 	Rovnice a nerovnice <ul style="list-style-type: none"> • rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • počet řešení rovnice lineární rovnice • výpočet neznámé ze vzorce • slovní úlohy řešené rovnicemi 	
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne, rýsuje rozpozná kružnici a kruh a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů • provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku • spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho části • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	Kružnice, kruhy <ul style="list-style-type: none"> • poloměr, průměr, tětiva • středový úhel • kruhová úseč, výseč, mezikruží • vzájemná poloha kružnice(kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů • Thaletova kružnice i věta • délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebecpznání a sebecpetí Sebecregulace a sebecorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, vypočítat i odhadnout jeho 	Válce <ul style="list-style-type: none"> • válec, jeho síť, povrch, objem 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>povrch i objem</p> <ul style="list-style-type: none">určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti		
<ul style="list-style-type: none">vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi, poměrem a postupným poměrem, spočítá neznámý člen úměryrozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vtahem i grafemřeší trojčlenkou jednoduché úlohyřeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítkem map a plánůorientuje se v sloupkových i kruhových diagramech, vytváří je a čte z nich	Úměrnosti <ul style="list-style-type: none">poměr, úměra, postupný poměrpřímá a nepřímá úměrnost, trojčlenkaměřítkodiagramy	Z – měřítko mapy
<ul style="list-style-type: none">umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na druhou pomocí vzorců pro druhou mocninu součtu a rozdílurozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání a vzorců pro druhé mocninyurčí hodnotu výrazumatematizuje jednoduché reálné situace s užitím proměnných	Mnohočleny II <ul style="list-style-type: none">počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu, rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none">užívá pojem množina bodů s danou vlastností k charakteristice útvaru i při řešení úloh polohových i nepolohovýchprovádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje rozezná počet řešení úlohyzobrazuje útvar v daném posunutí	Konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none">množiny bodů s danou vlastností, polohové a nepolohové úlohyposunutí	
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none">řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámýmiformuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší jeužívá logickou úvahu i kombinační úsudek při řešení úloh a problémů nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	Rovnice a jejich soustavy <ul style="list-style-type: none">rovnice s více neznámýmislovní úlohy o směsích, o pohybu i jiné řešené rovnicemi	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti CH – úlohy o směsích FY – úlohy o pohybu Široké užití v technických disciplínách
<ul style="list-style-type: none">vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek a grafů, řeší tak i slovní úlohypoužívá funkci jako závislost závislé a nezávisle proměnné	Funkce <ul style="list-style-type: none">pravoúhlá soustava souřadniczávislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> veličiny vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem a četností čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> lineární funkce, konstantní funkce grafické řešení problémů, spojnivé diagramy, základy statistiky četnost znaku, aritmetický průměr 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech užívá podobnost při řešení slovních úloh čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti 	Podobnost <ul style="list-style-type: none"> podobnost útvarů věty o podobnosti podobnost trojúhelníků užití podobnosti 	VV – návrh a realizace výtvarných děl
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost charakterizuje jehlan, kužel, komolý kužel, komolý jehlan, kouli analyzuje a řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	Tělesa <ul style="list-style-type: none"> přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin vzdálenosti a odchylky jehlany, kužely komolé kužely komolé jehlany, koule logické a netradiční geometrické úlohy 	
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky odhaduje výsledky numerických výpočtů efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor provádí správně operace s množinami vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, R užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> Číslo, proměnná Množiny, operace s množinami (podmnožina, sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, rovnost množin, Vennovy diagramy) Přirozená čísla, dělitelnost (největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, soudělná a nesoudělná čísla, prvočísla, čísla složená) Celá čísla Racionální čísla, numerické výpočty Reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota Mocniny s přirozeným a celým exponentem Druhá a třetí odmocnina 	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž FY Převody jednotek Numerické výpočty Vyjadřování neznámé ze vzorce
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> Výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence), tautologie, obměna implikace Definice, věta Důkaz – přímý, nepřímý 	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> Mnohočleny, lomené výrazy Definiční obor výrazu 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> řeší lineární rovnice a nerovnice řeší kvadratické rovnice a nerovnice, aplikuje rozklad mnohočlenů na součinový tvar při řešení těchto rovnic a nerovnic řeší soustavy rovnic a nerovnic v jednodušších případech diskutuje řešitelnost a počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární rovnice a nerovnice Kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu), kvadratické nerovnice Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice s neznámou ve jmenovateli Iracionální rovnice Kvadratické rovnice s parametrem Soustavy lineárních rovnic a nerovnic Klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka a její části, konvexní a nekonvexní útvar a úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) Dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné) 	
<ul style="list-style-type: none"> správně používá geometrické pojmy zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce na základě výpočtu řeší planimetrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> Trojúhelníky (rovnostranné, rovnoramenné, pravoúhlé, střední příčka, těžnice, výška, shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty, Pythagorova věta) Čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, rovnoběžník, kosočtverec, lichoběžník) Kružnice, kruh (sečna, tečna, tětíva kružnice, středový a obvodový úhel, Thaletova věta) Obvody a obsahy rovinných útvarů Množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice, kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Konstrukční úlohy řešené pomocí bodů daných vlastností 	FY Těžiště
<ul style="list-style-type: none"> řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím shodných zobrazení a stejnolehlosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zobrazení, geometrická zobrazení Shodná zobrazení (osová a středová zobrazení, otáčení, posunutí) Podobná zobrazení (stejnolehlost) Konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení 	VV Souměrnosti, asymetrie FY Lom světla Z Měřítko mapy
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, 	<ul style="list-style-type: none"> Obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (monotónnost, parita, prostá funkce, omezenost funkce, periodičnost) Lineární funkce, konstantní funkce, přímá úměrnost Kvadratická funkce 	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi provádí operace s mocninami a odmocninami řeší exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice a nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny Mocninné funkce Funkce s absolutní hodnotou Inverzní funkce Exponenciální a logaritmické funkce, logaritmy, vlastnosti logaritmů Exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice Oblouková míra a orientovaný úhel 	MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi Goniometrické rovnice a nerovnice Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka, sinová a kosinová věta 	B Množení bakterií FY Kmitání a vlnění
<ul style="list-style-type: none"> správně používá geometrické pojmy zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení prostorového problému v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol, jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin Kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny Volné rovnoběžné promítání, řez hranolu a jehlanu rovinou, průnik přímky s tělesem Metrické vztahy (vzdálenost - dvou bodů, bodu od přímky v rovině i prostoru, bodu od roviny, dvou rovnoběžných přímek i rovin, odchylka- dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin) Povrchy a objemy těles a jejich částí (hranol, jehlan, pravidelný čtyřstěn, válec, kužel, koule) 	FY Hmotnost
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využívat při výpočtu limit vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet NGR, pro NGR zná podmínku její konvergence a umí určit její součet 	<ul style="list-style-type: none"> Posloupnost – definice, určení posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentním vztahem) Graf posloupnosti, vlastnosti posloupnosti Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Finanční matematika (jednoduché a složené úrokování) Limita posloupnosti Nekonečná geometrická řada a její součet 	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce a v rovině používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> Kartézská soustava souřadnic, vzdálenost dvou bodů, střed úsečky Orientovaná úsečka, vektor, souřadnice vektoru, velikost 	FY Vektory

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> vektoru Operace s vektory – sečítání, násobení skalárem, skalární součin Odchylka vektorů, rovnoběžnost a kolmost vektorů 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky, směnicový tvar Polohové vztahy bodu a přímky, dvou přímek v rovině Metrické vztahy (kolmost, vzdálenosti – bodu od přímky, dvou rovnoběžek, odchylky – dvou přímek) v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření (středový, vrcholový, obecný tvar rovnice kuželosečky) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu $k \cdot v \cdot r$) 	<ul style="list-style-type: none"> Kružnice, elipsa, hyperbola, parabola- ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček Vzájemná poloha přímky a kuželosečky Tečna kuželosečky 	VV Stavby
8. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich 	<ul style="list-style-type: none"> Kombinatorika- základní kombinatorická pravidla variace, permutace bez i s opakováním, kombinace bez opakování faktoriál, kombinační číslo, Pascalův trojúhelník, binomická věta pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů práce s daty – analýza a zpracování dat, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, směrodatná odchylka, rozptyl) 	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálních sdělení ZSV Ekonomie
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší správný a nesprávný úsudek vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět 	<ul style="list-style-type: none"> Výroky, kvantifikátory, logické spojky Obměna implikace Negace složených výroků Úsudek Důkaz – přímý, nepřímý, sporem 	

4.5 Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	1,5	2	3	3	2	-

Obsahové vymezení předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a integruje i část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce - Práce s laboratorní technikou.

Cílem výuky vyučovacího předmětu je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, osvojení schopnosti soustavně a objektivně pozorovat, provést měření, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model. Předmět podporuje rozvíjení přirozené touhy člověka po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován jako povinný předmět pro žáky 1. až 7. ročníku. Na povinný předmět navazuje volitelný předmět Cvičení z fyziky (7. ročník) a Seminář z fyziky (8. ročník).

Organizační vymezení předmětu

Výuka je vedena převážně v učebně fyziky a může být doplněna odbornými exkurzemi a přednáškami. Během studia se mohou studenti každoročně zúčastnit fyzikální olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé v přiměřené míře následující formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztrždit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky s ostatními přírodními vědami

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- vede žáky k využívání učiva matematiky při řešení výpočtových úloh (úpravy vztahů, práce s mocninami, se zlomky)
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů, posiluje vědomí žáka, že chyba je cenným zdrojem poučení

Kompetence komunikativní

Učitel

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- poukazováním na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učí žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v praktických cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vede žáky k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů jako přirozenou součást života
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací a tím posiluje jeho zručnost
- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů
- zadává a kontroluje dlouhodobější domácí práce jako přípravu žáka na soustavnou činnost
- podporuje žáky, aby stanovili vlastní postup práce, provedli kontrolu výsledků a výsledky sami zhodnotili
- nabízí žákům takové aktivity, které podporují schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat (příprava soutěžního projektu v kvartě pro žáky nižšího gymnázia...)

Průřezová témata jsou povinnou součástí základního vzdělávání a umožňují propojení vzdělávacího předmětu Fyzika s ostatními vzdělávacími oblastmi.

Nedílnou součástí výuky Fyziky ve všech vzdělávacích tématech je zařazení průřezového tématu **OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika.

VDO je zastoupena uplatňováním okruhu Občan, občanská společnost a stát.

Ve všech oblastech fyziky se uplatňuje i průřezové téma **VMEGS** prostřednictvím okruhu Objevujeme Evropu a svět a Evropa a svět nás zajímá při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí.

Průřezové téma **MKV** se uplatňuje díky okruhu Lidské vztahy, Multikulturalita a Princip sociálního smíru a solidarity.

Průřezové téma **EV** se uplatňuje ve všech okruzích – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Průřezové téma **MV** se uplatní v okruhu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti. Studenti mohou využít i okruhu Tvorba mediálních sdělení a Práce v realizačním týmu při spolupráci se školním časopisem.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> dokáže odlišit pojem látky a tělesa ve skupenství pevném, kapalném i plynném popíše vzájemné silové působení těles změří velikost působící síly uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí rozlišuje pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina chápe přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	Stavba látek <ul style="list-style-type: none"> látky a tělesa silové působení těles <ul style="list-style-type: none"> druhy sil měření síly skupenství látek <ul style="list-style-type: none"> souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou difúze gravitační pole a gravitační síla 	<i>Praxe</i> – srážení par na povrchu chladných těles MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Z – gravitační působení Země a Měsíce CH – atomární struktura látek
<ul style="list-style-type: none"> umí odlišit druhy elektrického náboje a silové působení mezi elektricky nabitými tělesy vysvětlí silové působení elektricky nabitého tělesa na těleso s elektrickým nábojem na dálku 	Elektrické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> elektrická síla elektrický náboj elektrické pole 	<i>Praxe</i> – setkání se zeledrovanými tělesy v praxi CH – elektronegativita, stavba atomu, soustava prvků
<ul style="list-style-type: none"> dokáže popsat magnet a silové působení na jiné magnety a tělesa z feromagnetické látky využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnety 	Magnetické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> magnetická síla magnetické pole 	<i>Praxe</i> – užití magnetky v kompasu, rušení magnetky Z – orientace, zeměpisné a magnetické póly Země A – označení pólů magnetu <i>Praxe</i> – využití dočasněho zmagnetování těles v praxi (jeřáby v kovošrotech, zvonek) EV Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> změří délku, objem pevného i kapalného tělesa, hmotnost a teplotu tělesa, čas předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty porozumí systému značení fyzikálních veličin, umí převádět mezi jednotkami změří vhodně zvolenými měřidly vybrané fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa využívá s porozuměním vztah mezi fyzikálními veličinami hustota, hmotnost a objem pro řešení praktických příkladů 	Měření fyzikálních veličin <ul style="list-style-type: none"> měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas délková a objemová roztažnost těles 	<i>Praxe</i> – využití měření různých veličin v praxi. délka – výběr vhodného měřidla, posuvné měřidlo s noniem plocha – starší jednotky ar a hektar objem – objemy různých nádob hmotnost – určení hmotnosti pevného a kapalného tělesa, rovnoramenné váhy čas – měření na stopkách, metronom, druhy hodin teplota – délková a objemová roztažnost těles, druhy teploměry, měření na lékařském teploměru MV Práce v realizačním týmu OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání D – historické osobnosti fyziky a názvy jednotek fyzikálních veličin

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje schéma reálného obvodu rozumí veličinám elektrický proud a elektrické napětí, zná jejich jednotky rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností vysvětlí zahřívání vodiče a funkci pojistky a jističe 	Elektrický obvod <ul style="list-style-type: none"> zdroj napětí, spotřebič, spínač tepelné účinky elektrického proudu 	D – historické osobnosti fyziky a názvy jednotek fyzikálních veličin Prokop Diviš – vedení proudu ve vzduchu <i>Bezpečnost práce</i> - zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem <i>Praxe</i> – funkce elektrické pojistky a jističe, zkrat v obvodu
<ul style="list-style-type: none"> na jednoduchém pokusu vysvětlí vznik magnetického pole v okolí vodiče. dokáže popsat magnetické pole v okolí cívky s elektrickým proudem zná využití elektromagnetů v praxi 	Magnetické pole elektrického proudu	<i>Praxe</i> <ul style="list-style-type: none"> princip funkce galvanometru princip funkce zvonku
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	Rozvětvený elektrický obvod	<i>Praxe</i> – výhody a nevýhody obou druhů obvodů
<ul style="list-style-type: none"> zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů a pro práci s elektrickým proudem zná vybrané výstražné značky pro nebezpečí úrazu elektrickým proudem a ví jak se v její blízkosti chovat ví jak se zachovat a poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem. 	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	<i>Bezpečnost práce</i> - zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> má představu o pohybu a jeho relativnosti rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles umí pracovat s grafy pohybů 	Pohyb těles <ul style="list-style-type: none"> klid a pohyb tělesa pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý veličiny rychlost, dráha, čas 	<i>Praxe</i> – průměrná rychlost jízdy. Výpočty drah a dob pohybů. Práce s grafy pohybů – rychlosti, setkání, míjení, zastavení těles ...
<ul style="list-style-type: none"> dokáže znázornit sílu orientovanou úsečkou změří velikost působící síly osvojí si algoritmus výpočtu gravitační síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici orientuje se ve vzájemném působení těles a polí chápe závislost na velikosti síly a hmotnosti tělesa 	Síly <ul style="list-style-type: none"> znázornění síly gravitační síla skládání sil <ul style="list-style-type: none"> výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Účinky síly a pohybové zákony urychlující a brzdící účinky síly 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích chápe závislost na velikosti síly a vzdálenosti od osy otáčení a aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů zná vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí rozumí závislosti na drsnosti ploch a velikosti tlakové síly a ovlivňování třecí síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> Newtonovy zákony <ul style="list-style-type: none"> první, druhý (kvalitativně), třetí otáčivý účinek síly – moment síly <ul style="list-style-type: none"> rovnováha na páce a pevné kladce deformační účinek – tlaková síla a tlak třecí síla, smykové tření 	<p><i>Praxe</i> - rozjíždění a brzdění vozidel - BESIP - brzdná dráha</p> <p>D – historické osobnosti fyziky (Galileo Galilei, Isaac Newton)</p> <p><i>Praxe</i> - mnohostranné využití páky a kladek v praxi, váhy B – biomechanika lidského těla TV – přetlačovaná (páka) <i>Praxe</i> - pomoc při prolomení ledu - zvětšování a zmenšování třecí síly (ložiska, pneumatiky..)</p>
<ul style="list-style-type: none"> objasní účinky vnější tlakové síly na povrch kapaliny využívá Pascalův zákon k objasnění principu a výpočtům veličin hydraulických zařízení zná souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů vysvětlí vznik vztlačové síly v kapalinách <ul style="list-style-type: none"> předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní vysvětlí příčiny vzniku atmosférického tlaku umí popsat Torricelliho pokus jako způsob měření atmosférického tlaku rozumí souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře aplikuje platnost Archimédova zákona na plyny. dokáže popsat princip fungování otevřeného manometru 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> Přenos tlaku v kapalinách <ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon hydraulická zařízení účinky gravitační síly na kapalinu <ul style="list-style-type: none"> hydrostatická tlaková síla a hydrostatický tlak Archimédův zákon <ul style="list-style-type: none"> vztlačová síla potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách mechanické vlastnosti plynů <ul style="list-style-type: none"> atmosférický tlak Torricelliho pokus změny atmosférického tlaku vztlačová síla v plynech tlak v uzavřené nádobě 	<p><i>Praxe</i> – hydraulické zvedáky, lisy, brzdy</p> <p><i>Praxe</i> – tlaková síla a tlak v různých hloubkách, spojené nádoby Z – hloubky moří, mořské příkopy</p> <p><i>Praxe</i> – plování těles, plování lodí, ponorek, hustoměry</p> <p>D – historické osobnosti fyziky (Archimédes)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy</p> <p>D – historické osobnosti fyziky (Evangelista Torricelli)</p> <p><i>Praxe</i> – výškoměry, barometry a barografy, předpovědi počasí</p> <p><i>Praxe</i> – lety balónů <i>Praxe</i> – manometry, hustilky, pití brčkem, kapátko</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik stínu a polostínu a popíše princip zatmění Slunce a Měsíce využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení jednoduchých problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> u jednotlivých zobrazení dokáže rozlišit jeho základní charakteristiky zná využití daných zobrazení v praxi rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se bude světlo lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami pozoruje rozklad hranolem a popíše spojité spektrum 	Světelné jevy <ul style="list-style-type: none"> Šíření světla <ul style="list-style-type: none"> zdroje světla a šíření světla fáze Měsíce stín, zatmění Slunce a Měsíce rychlost světla ve vakuu a různých prostředích odraz světla <ul style="list-style-type: none"> zákon odrazu zrcadlo zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle lom světla <ul style="list-style-type: none"> lom ke kolmici a od kolmice zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou optické vlastnosti oka rozklad bílého světla hranolem 	<p><i>Praxe</i> – zdroje světla a jejich užití</p> <p>D – pozorování zatmění Slunce a Měsíce D - historické osobnosti fyziky (Albert Einstein) MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Praxe</i> – využití zákona odrazu TV – zákon odrazu ve sportu (hokej, biliár, míčové hry ...) M – osová souměrnost <i>Praxe</i> – rovinné zrcadlo – oblékání, hygiena, periskop <i>Praxe</i> – křižovatky, zubař, ohnisko zrcadla, teleskop <i>Praxe</i> – pozorování předmětů pod vodou, za sklem</p> <p><i>Praxe</i> – fotoaparát, promítačka, lupa B – skladba oka, vady oka a jejich odstranění (čochy a brýle) – vznik duhy</p>
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem rozliší veličinu práce a výkon využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	Práce, energie: <ul style="list-style-type: none"> Mechanická práce Výkon Energie polohová a pohybová Zákon zachování energie 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>M – vyjádření neznámé ze vzorce</p>
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem rozliší veličiny teplo a teplota 	Termika: <ul style="list-style-type: none"> vnitřní energie teplo tepelná výměna šíření tepla změny skupenství <ul style="list-style-type: none"> tání a tuhnutí skupenské teplo tání vypařování a kapalnění hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 	<p>EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět M – vyjádření neznámé ze vzorce</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu změří stejnosměrný elektrický proud a napětí rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů stanoví, které spotřebiče v domácnosti mají největší odběr elektrické energie a navrhne způsob jejího šetření 	Elektrické děje: <ul style="list-style-type: none"> Elektrostatika <ul style="list-style-type: none"> Elektrický náboj a jeho detekce Přenos náboje Elektrické pole Vodič a izolant v elektrickém poli Elektrické napětí Elektrické obvody <ul style="list-style-type: none"> Elektrický proud Účinky proudu Měření v obvodech Elektrický odpor Elektrická energie a výkon 	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti M – vyjádření neznámé ze vzorce IVT – podmínky pro činnost výpočetních zařízení
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí pochozí rozdíl mezi světlem a zvukem 	Akustika: <ul style="list-style-type: none"> Vznik zvuku, jeho zdroje Šíření zvuku v různých prostředích, rychlost zvuku Odraz zvuku na překážce, ozvěna Pohlcování zvuku Tón, výška zvukového tónu 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí, HV – princip hudebních nástrojů B – lidské ucho IVT – záznam a reprodukce zvuku
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	Práce s laboratorní technikou: <ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce (Práce s laboratorní technikou) - učitel může zařadit laboratorní práce dle vlastního výběru podle dostupných pomůcek do všech témat
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí magnetu a cívky na vznik indukovaného napětí v ní rozliší stejnosměrný proud od střídavého vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí 	Elektromagnetické jevy: <ul style="list-style-type: none"> Otáčivý účinek magnetického pole na cívku s proudem Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce <ul style="list-style-type: none"> Indukce elektrického napětí Generátory 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> Vznik střídavého proudu Časový průběh střídavého proudu a napětí Kmitočet a efektivní hodnoty střídavého proudu Výkon střídavého proudu Transformátor Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Výroba a přenos elektrické energie 	Z – energetický průmysl v republice
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností zapojí správně polovodičovou diodu 	Elektrický proud v polovodičích: <ul style="list-style-type: none"> Vlastní a příměsové polovodiče Polovodičová dioda Usměrňovač Tranzistor 	VMEGS Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IVT – součásti výpočetních zařízení
<ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	Optika: <ul style="list-style-type: none"> Světlo jako elektromagnetické vlnění <ul style="list-style-type: none"> Vlnová délka a frekvence světla Barva světla Index lomu prostředí Oko a jeho vady Optické přístroje 	B – lidské oko
<ul style="list-style-type: none"> popíše základní děje v jádru atomu zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	Jaderná fyzika: <ul style="list-style-type: none"> Děje v jádru atomu <ul style="list-style-type: none"> α, β, γ záření poločas rozpadu Štěpení jádra <ul style="list-style-type: none"> Řetězová reakce Jaderná energie Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Jaderné zbraně Jaderná syntéza <ul style="list-style-type: none"> Slučování jader Termojaderný reaktor Ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Z – energetický průmysl v republice D – vývoj a použití jaderných zbraní za 2. světové války
<ul style="list-style-type: none"> kvalitativně objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	Vesmír: <ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava 	Z – stavba Sluneční soustavy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní složky Sluneční soustavy Měsíce planet, měsíční fáze Hvězdy a jejich složení Vysílání umělých těles do vesmíru 	
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<p>Práce s laboratorní technikou:</p> <ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce (Práce s laboratorní technikou) - učitel může zařadit laboratorní práce dle vlastního výběru podle dostupných pomůcek do všech témat
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh 	<p>Fyzikální veličiny a jejich měření:</p> <ul style="list-style-type: none"> soustava fyzikálních veličin a jednotek <ul style="list-style-type: none"> Mezinárodní soustava jednotek (SI) měření fyzikálních veličin absolutní a relativní odchylka měření skalární a vektorové veličiny významní světoví, evropské a čeští fyzici 	<p>M – vektory, převody jednotek, goniometrické funkce</p> <p>VMEGS žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených 	<p>Pohyb těles:</p> <ul style="list-style-type: none"> kinematika pohybu <ul style="list-style-type: none"> vztažná soustava poloha a změna polohy tělesa rychlost a zrychlení pohybu pohyb přímočarý a pohyb po kružnici 	<p>M – vyjádření neznámé ze vzorce, soustavy rovnic, lineární a kvadratická funkce, goniometrické funkce, oblouková míra</p> <p>TV – pohyb po nakloněné rovině</p>
<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních jevů využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh 	<p>Pohyb těles a jejich vzájemné působení:</p> <ul style="list-style-type: none"> dynamika pohybu <ul style="list-style-type: none"> hmotnost a síla první, druhý a třetí pohybový zákon inerciální a neinerciální soustava dostředivá a setrvačná síla hybnost tělesa třecí síla, tření zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie 	<p>M – soustavy rovnic, vektorová algebra</p> <p>TV – pohyb po nakloněné rovině</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozumí souvislosti mezi prací a změnou 	<p>Práce a energie:</p>	<p>M – goniometrické funkce, vektory</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> energie a vědomě jí využívá při řešení problémů a úloh aplikuje zákony zachování 	<ul style="list-style-type: none"> práce, výkon souvislost změny mechanické energie s prací 	Z – výroba elektrické energie z vodních elektráren EV Člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a ČR
<ul style="list-style-type: none"> objasní silové působení gravitačního pole rozdělí gravitační a tíhovou sílu vysvětlí s pomocí Newtonových zákonů pohyby v gravitačním poli 	Gravitační pole: <ul style="list-style-type: none"> Newtonův gravitační zákon gravitační a tíhová síla gravitační pole pohyby těles v gravitačním a tíhovém poli 	Z – Sluneční soustava, zeměpisná délka a šířka TV – pohyb na nakloněné rovině MV Účinky mediální produkce a vliv médií, Mediální produkty a jejich význam
<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici momentů sil umí rozlišit translační a rotační pohyb tuhého tělesa a popsat ho pomocí fyzikálních veličin 	Mechanika tuhého tělesa: <ul style="list-style-type: none"> tuhé těleso a jeho pohyby moment síly, momentová věta těžiště tělesa 	TV – zavěšení tělesa v rovnovážné poloze
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny 	Kapaliny: <ul style="list-style-type: none"> rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice 	M – obsah plochy
<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou na základě kinetické teorie látek 	Molekulová fyzika: <ul style="list-style-type: none"> kinetická teorie látek <ul style="list-style-type: none"> charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství tlak a tlaková síla z pohledu molekulové fyziky 	ZSV – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní versus spojitá B - osmóza
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu 	<ul style="list-style-type: none"> termodynamická teplota vnitřní energie a její změna <ul style="list-style-type: none"> teplo různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech měrná tepelná kapacita ideální plyn <ul style="list-style-type: none"> jednoduché děje v ideálním plynu první a druhý termodynamický zákon 	CH – látkové množství EV Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí – toky energie mezi tělesy a vliv na prostředí
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin 	Vlastnosti pevných a kapalných látek: <ul style="list-style-type: none"> struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek deformace pevného tělesa normálové napětí a Hookův zákon povrchové napětí kapaliny kapilární jevy součinitel teplotní roztažnosti pevných a kapalných látek 	B – pohyb krve v těle, pohyb živočichů po vodní hladině, klíčení semen v utužené půdě TV – deformace nářadí, bezpečnost konstrukce nářadí
<ul style="list-style-type: none"> objasní kvalitativně i kvantitativně změny 	Změny skupenství:	TV – fyzikální princip bruslení Z – počasí, atmosféra

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> skupenství látek • předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> fázové změny (tání, tuhnutí, var, vypařování, kapalnění, sublimace, desublimace) skupenské a měrné skupenské teplo sytá pára, fázový diagram 	M – grafy B – zmrazování rostlin a buněk, eroze půdy, život vodních organismů v zimě
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant a dokáže je opsat příslušnými veličinami • objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli 	Elektrický náboj a elektrické pole <ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj a jeho zachování Coulombův zákon intenzita a potenciál elektrického pole, elektrické napětí kapacita vodiče, kondenzátor 	M -vektorová algebra
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vodič a izolant, předvídá jeho chování v elektrickém poli • objasní podmínky vzniku stejnosměrného proudu • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách, plynech a vakuu při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	Elektrický proud v látkách <ul style="list-style-type: none"> proud jako veličina Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod elektrický odpor elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu polovodiče, polovodičová dioda elektrolyty plyny a vakuum 	EV Člověk a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • užívá kinematické vztahy při řešení úloh a problémů o harmonických kmitavých pohybech • objasní princip vzniku a šíření mechanických vln, odrazu a interferenci vlnění 	Mechanické kmitání a vlnění <ul style="list-style-type: none"> kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence harmonický pohyb síla pružnosti postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění zvuk, jeho hlasitost a intenzita 	HV - akustika, zdroje zvuku B - princip vnímání zvuku v lidském uchu Z - seismické vlny M -Goniometrické funkce IVT -záznam a reprodukce zvuku Ochrana před hlukem
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu • objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce prakticky významných elektrických zařízení 	Magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> pole magnetů a vodičů s proudem magnetická indukce částice s nábojem v magnetickém poli magnetické vlastnosti látek indukované napětí vlastní indukce, indukčnost 	Z -magnetické pole Země a jeho důsledky

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik střídavého proudu a popíše jeho charakteristiky objasní chování základních prvků v obvodu střídavého proudu popíše princip výroby a rozvodu elektrického proudu v praxi 	Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> vznik střídavého harmonického napětí a proudu, jejich frekvence obvody střídavého proudu výkon střídavého proudu generátory třífázová soustava transformátor elektromotor 	MV Účinky mediální produkce a vliv médií EV Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR
<ul style="list-style-type: none"> klasifikuje elektromagnetické vlnění využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění 	Elektromagnetické kmitání a vlnění <ul style="list-style-type: none"> elektromagnetické kmitání elektromagnetická vlna 	
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> porovná šíření elektromagnetického vlnění v různých prostředích využívá zákony šíření světla k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy 	Optické zobrazování <ul style="list-style-type: none"> světlo, jeho šíření a vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> rychlost světla v různých prostředích zákony odrazu a lomu světla index lomu zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle zobrazení lomem na tenkých čočkách zorný úhel oko jako optický systém lupa a optické přístroje 	B -fiziologie vidění, poruchy a jejich korekce
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje různé teorie podstaty světla předvídá na základě vlastností světla jeho chování při interakci s optickou soustavou 	Vlnové vlastnosti světla <ul style="list-style-type: none"> optické spektrum interference světla difrakce a polarizace světla 	Užití difrakce a polarizace v praxi
<ul style="list-style-type: none"> klasifikuje jednotlivé druhy záření na základě charakteristik vysvětlí vlastnosti a uvede příklady využití jednotlivých složek elektromagnetického spektra v praxi 	Elektromagnetické záření <ul style="list-style-type: none"> spektrum elektromagnetického záření rentgenové záření 	B -vliv záření na živé organismy Užití infračerveného, ultrafialového a rentgenového záření v praxi
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky při řešení aktuálních problémů výzkumu vesmíru či stavby atomu vysvětlí s porozuměním princip činnosti urychlovačů částic chápe problémy pohybu těles pohybujících se rychlostí blízkou rychlosti světla 	Speciální teorie relativity <ul style="list-style-type: none"> stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách důsledky stálosti rychlosti světla v inerciálních soustavách <ul style="list-style-type: none"> relativnost současnosti kontrakce délek dilatace času 	M – počítání s odmocninami, se zlomky Urychlovače částic B, Z - Zkoumání vzniku vesmíru

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> relativistická hmotnost skládání rychlostí relativistická hybnost vztah mezi hmotnostmi a energií 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu, uvede případy jeho užití v praxi vymezí základní vlastnosti fotonu vysvětlí duální povahu částic využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů 	Kvanta a vlny <ul style="list-style-type: none"> fotoelektrický jev foton a jeho energie korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu spektrální analýzy posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupujících a vystupujících částic i energetické bilance vysvětlí principy využití jaderné energie využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	Atomy <ul style="list-style-type: none"> základní poznatky o atomu kvantování energie elektronu v atomu, čárové spektrum spontánní a stimulovaná emise laser složení atomového jádra, hmotnostní schodek, vazebná energie jaderná energie syntéza a štěpení jader atomů, zákony zachování, energetická bilance jaderných reakcí řetězová reakce jaderný reaktor, bomba 	CH -spektrální analýza, periodická soustava prvků EV člověk a životní prostředí MV EV Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR, Problematika vztahů organismů a prostředí
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	Práce s laboratorní technikou: <ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	

4.6 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	2	1,5	2	3	3	2	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV a RVP G, dále část obsahu oboru Geologie RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Environmentální výchova RVP ZV a RVP G.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v tematickém okruhu Komunikace a Kooperace a kompetice prolíná učivem všech ročníků při laboratorní práci ve dvojicích nebo skupinách. Průřezové téma Environmentální výchova v tematickém okruhu Lidské aktivity a problémy životního prostředí prolíná učivem všech ročníků, v tematickém okruhu Vztah člověka k prostředí se realizuje ve čtvrtém ročníku.

V 5. a 6. ročníku se jednu hodinu týdně třída dělí na 2 skupiny. Tato hodina je věnována laboratorním cvičením, chemickým výpočtům a procvičování chemického názvosloví. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Laboratorní cvičení z chemie (3. ročník), Základy laboratorní techniky (7. ročník) a Seminář z chemie (8. ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Kritéria hodnocení vycházejí z následujícího schématu: 100 – 90% = 1; pod 90% – 75% = 2; pod 75% – 50% = 3; pod 50% – 33% = 4; pod 33% = 5

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě.
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků – **kompetence k učení.**
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – **kompetence komunikativní**
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – **kompetence občanské.**
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – **kompetence k řešení problémů.**
- Učitel vede žáky k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentaci vlastních postupů – **kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské.**
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské.**
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. 	<ul style="list-style-type: none"> chemie-úvod, pozorování. Pokus. vlastnosti látek - hustota. Rozpustnost zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - R – věty, S – věty, varovné značky a jejich význam 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí F - látka
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení uvede příklady oddělování složek v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> směsi - různorodé a stejnorodé, roztoky oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí F – vlastnosti tekutin
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí F, Z, B – voda
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v PSP 	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, protonové číslo, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky – názvy, značky PSP – skupiny a periody chemické sloučeniny – chemická vazba 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí, názvosloví oxidů vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice klasifikace chem. reakcí – slučování, neutralizace vlastnosti a použití vybraných prvků oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení porovná vlastnosti a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi vytvoří vzorce kyselin a hydroxidů 	<ul style="list-style-type: none"> roztoky – vznik, nasycený a nenasycený, koncentrovanější a zředěnější vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění složení roztoku – hmotnostní zlomek a koncentrace kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí M
<ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a jejich vliv na životní prostředí vytvoří vzorce solí 	<ul style="list-style-type: none"> soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů vysvětlí rozdíl mezi elektrolyzou a galvanickým článkem vč. použití ovládá ochranu kovů před korozi 	<ul style="list-style-type: none"> redoxní reakce – oxidace a redukce tepelná a elektrická vodivost vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - koroze elektrolýza a její průmyslové využití chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou 	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vzorce jednoduchých anorganických sloučenin a naopak vzorce pojmenuje využívá chemickou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chem. problémů přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> chemické názvosloví - oxidy, soli, kyseliny, hydroxidy látkové množství, mol, molární hmotnost výpočty z chemických rovnic hmotnostní zlomek 	M – chemické výpočty
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit pojmy exotermní a endotermní reakce ovládá rovnici fotosyntézy zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů zpracování ropy zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi dokáže objasnit potřebu obnovitelných zdrojů energie 	<ul style="list-style-type: none"> teplo a chemická reakce, reakce exotermní a endotermní paliva uhlí, ropa a její frakce, zemní plyn zdroje energie fotosyntéza hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek 	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže charakterizovat rychlost chemické reakce a posoudit vliv jednotlivých faktorů dokáže vysvětlit podstatu katalyzátorů aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> rychlost chemických reakcí a faktory ovlivňující rychlost – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Komunikace Kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ovládá vzorce základních uhlovodíků 	<ul style="list-style-type: none"> uhlovodíky významné v praxi – alkany, alkeny, alkyny, areny názvosloví uhlovodíků 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> deriváty uhlovodíků – významné halogenderiváty, alkoholy, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit princip polymerace posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a recyklaci surovin 	<ul style="list-style-type: none"> plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití a likvidace 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování (bílkoviny, tuky, sacharidy) a určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí seznámí se s zneužíváním dopingových a návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů a enzymů v lidském těle fotosyntéza chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika detergenty a pesticidy, insekticidy léčiva a návykové látky 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Komunikace Kooperace a kompetice B – zdravá výživa Z – průmysl ČR
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečné práce využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost práce v chemii klasifikace a struktura látek – atom, molekula, ion. prvek, izotop, nuklid, sloučenina 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů – popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnice předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o PSP využívá znalostí o čističové struktuře a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích vysvětlí pojem oxidační číslo a určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách. vysvětlí pojem elektronegativita objasní vznik chemické vazby rozliší typy chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> disperzní soustavy a jejich složení názvosloví anorganických sloučenin stavba atomu - jádro, obal, orbital, kvantová čísla, radioaktivita periodická soustava prvků – skupiny, periody, elektronová konfigurace chemická vazba (kovalentní, polární a nepolární, iontová, koordinačně kovalentní, kovová, slabé interakce) a vlastností látek chemické reakce rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha tepelné změny při chemických reakcích – endotermický a exotermický děj, termochemické zákony veličiny a výpočty v chemii 	<p>OSV Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>FY – kvantová čísla, radioaktivita M- trojčlenka</p>
<ul style="list-style-type: none"> využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin zapiše elektronovou konfiguraci prvků uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti a znečištění popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou 	<ul style="list-style-type: none"> vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku, vzduch povrchové vody – chemické složení a pH podzemní vody – chemické složení, pH, ochrana podzemních vod teorie kyselin a zásad – kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH s-prvky a jejich sloučeniny p-prvky a jejich sloučeniny 	<p>OSV Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života</p> <p>M - logaritmus</p>
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> p-prvky a jejich sloučeniny s-prvky a jejich sloučeniny d-prvky a f-prvky a jejich sloučeniny 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu 	<ul style="list-style-type: none"> základy chemické analýzy 	<p>OSV Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin aplikuje pravidla systematického názvosloví organické 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do organické chemie – vlastnosti org. sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby uhlovodíky – alkany a cykloalkany, alkeny a 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady • porovná vlastnosti jednoduché, dvojné a trojné vazby 	<ul style="list-style-type: none"> • alkadieny, alkiny a areny • surovinové zdroje organických sloučenin – ropa, uhlí a zemní plyn 	<p>Z - ropa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na životní prostředí • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, dusíkaté deriváty, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin 	<p>OSV Komunikace</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu • uvede význam a nejdůležitější zástupce heterocyklů 	<ul style="list-style-type: none"> • heterocyklické sloučeniny 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>B</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem polymer a uvede princip jejich vzniku • jmenuje některé významné polymerní sloučeniny • zhodnotí využití polymerů v praxi a jejich vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • syntetické makromolekulární látky 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí léčiva dle jejich účinku • jmenuje nejvýznamnější alkaloidy a jejich účinky 	<ul style="list-style-type: none"> • léčiva, pesticidy, barviva a detergenty • alkaloidy 	<p>B výchova ke zdraví – léčiva drogy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce 	<ul style="list-style-type: none"> • lipidy • izoprenoidy • sacharidy • bílkoviny • nukleové kyseliny 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>B</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro 	<ul style="list-style-type: none"> • významné prvky a sloučeniny živých soustav 	<p>B</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
důležité chemické procesy probíhající v organismech <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikálně – chemické procesy v živých soustavách • enzymy, vitamíny, hormony • metabolismus sacharidů, lipidů a bílkovin 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • aplikuje znalosti na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • chemie a životní prostředí • havárie s únikem nebezpečných látek 	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

4.7 Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	3	3	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV, Biologie RVP G, dále část obsahu oboru Geologie RVP G, část oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP G, dále část oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G,

Environmentální výchova RVP ZV a RVP G a Multikulturní výchova RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Biologická cvičení (4. ročník), Cvičení z biologie (7. ročník) a Seminář z biologie (7. a 8. ročník).

Z předmětu biologie lze skládat maturitní zkoušku.

Ve vyučovacích hodinách biologie mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Kritéria hodnocení vycházejí z následujícího schématu: 100 – 90% = 1; pod 90% – 75% = 2; pod 75% – 60% = 3; pod 60% – 42% = 4; pod 42% = 5

Žák je veden k tomu, aby zejména

- se orientoval v základních formách živé a neživé přírody,
- chránil přírodu a životní prostředí,
- byl si vědom možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- byl schopen diskutovat o přírodních procesech, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody díky molekulové podstatě dějů,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...) – kompetence k učení,
- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní,
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské,
- zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Žáci zpracovávají seminární práce s biologickou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci seminární výuky svá témata a výsledky práce prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam jednotlivých sfér Země pro vznik a trvání života vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi 	Země a život <ul style="list-style-type: none"> Atmosféra Hydrosféra Biosféra 	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: FY, Z
<ul style="list-style-type: none"> používá různé metody pro pozorování přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	Pozorování přírody <ul style="list-style-type: none"> Lupa Mikroskop (preparáty) 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života srovná buňku rostlinnou, živočišnou a hub a objasní funkci základních organel popíše rozdíl mezi bakterií a virem uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka na příkladech popíše škodlivost a užitečnost jednobuněčných organismů rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin experimentuje s kvasinkami pozoruje a zakreslí prvky v senném nálevu 	Buňka <ul style="list-style-type: none"> Virus Bakterie a sinice Jednobuněčné rostliny Rostlinní bičíkovci Kolonie Jednobuněční živočichové – prvoci Jednobuněčné houby Fotosyntéza a dýchání 	OSV Sebepoznání a sebepojetí EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: D
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí nutnost taxonomických jednotek říše rostlinné, říše živočišné i říše hub 	Třídění organismů <ul style="list-style-type: none"> Carl Linné Taxonomické jednotky 	Mezipředmětové vztahy: D
<ul style="list-style-type: none"> objasní důležitost řas pro výživu, na příkladech popíše rozmanitost živých organismů 	Říše rostlin, podříše nižší rostliny <ul style="list-style-type: none"> Mnolibuněčné řasy: červené, zelené, hnědé 	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává některé z hlavních zástupců jedlých a jedovatých hub, popíše hlavní znaky smrtelné jedovatých hub vysvětlí nebezpečí lysohlávky, muchomůrky červené a dalších zneužitelných jedovatých hub 	Říše hub <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> houby vřecovýtrusé 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam penicilínu a kvasinek objasní pojem symbiont, parazit a reducent 	<ul style="list-style-type: none"> houby stopkovýtusé 	<p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává základní druhy lišejníků popíše jedinečné postavení lišejníků v systému a vyvodí přínos houby i řasy 	<p>Lišejníky</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> lišejníky 	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s principy třídění organismů dle jejich příbuznosti porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Žahavci</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> polypovci meďuzovci korálnatci 	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasníky porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Ploštěnci</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> tasemnice motolice ploštěnky 	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> popíše způsob přenosu cizopasníků na člověka vysvětlí souvislost s osobní hygienou 	<p>Hlísti</p> <ul style="list-style-type: none"> roupi, škrkavky háďátka 	<p>EV</p> <p>Ekosystémy</p> <p>OSV</p> <p>Sebepoznání, sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinělost vospělosti třídy hlavonožců porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Měkkýši</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> plži mlži hlavonožci 	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí hospodářský význam žíhal, vysvětlí pojmy destruent i potravní řetězec porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Kroužkovci</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> máloštětinatci mnohoštětinatci 	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Mezipředmětové vztahy: Z
<ul style="list-style-type: none"> popíše místa výskytu členovců vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	Členovci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> pavoukovci korýši, hmyz 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra, popíše způsoby pohybu ostnokožců 	Ostnokožci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> hvězdice hadice lillice sumýši ježovky 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla strunatců porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	Strunatci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů <ul style="list-style-type: none"> pláštěnci (sumky, salpy) bezlebeční (kopinater) obratlovci 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílnost přímého a nepřímého vývinu 	Obratlovci - kruhoústí <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z
<ul style="list-style-type: none"> popíše tělo paryb a zhodnotí jejich význam 	Obratlovci – paryby <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> žraloci rejnoci chiméry 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> porovná znaky různých ryb a zhodnotí hospodářský význam 	Obratlovci – ryby <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> sladkovodní ryby mořské ryby ohrožené a chráněné druhy ryb 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z, OV
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí význam obojživelníků v přírodě, vysvětlí význam jejich ochrany 	Obratlovci – obojživelníci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> bezocasí ocasatí 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z, CH
<ul style="list-style-type: none"> určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů popíše, jak poskytnout první pomoc při uštknutí zmijí 	Obratlovci – plazi <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci <ul style="list-style-type: none"> ještěři hadi krokodýli želvy 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z, D
<ul style="list-style-type: none"> určí běžně žijící ptáky popíše fungující potravní řetězce 	Obratlovci – ptáci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: <ul style="list-style-type: none"> hrabaví vrubozobí dravci sovy pěvci měkkozobí šplhavci pštrosi tučňáci 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Z, F, CH
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje základní stavbu orgánů vyšších rostlin a jejich funkce, vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin vysvětlí nutnost ochrany přírody popíše souvislost mezi rostlinnou buňkou, pletivem, orgánem a soustavou 	Říše rostlin, podříše vyšší rostliny <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: <ul style="list-style-type: none"> Mechorosty Kapradiny Přesličky Plavuně Nahosemenné rostliny- květ, opylení, oplození, 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	semeno <ul style="list-style-type: none"> Krytosemenné rostliny – květ, květenství, opylení, oplození, semeno, plod (stavba, rozdělení, přenos, význam) přehled nejdůležitějších čeledí jednoděložných a dvouděložných rostlin význam rostlin a jejich ochrana NP, CHKO, ochrana přírody 	Mezipředmětové vztahy: Z, M
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců určuje typické zástupce z jednotlivých řádů vyjmenuje některé z kriticky ohrožených zástupců savců u nás i ve světě 	Obratlovci – savci <ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: <ul style="list-style-type: none"> ptakořitní vačnatci hmyzožravci letouni hlodavci zajícovci šelmy ploutvonožci sudokopytníci lichokopytníci chobotnatci kytovci primáti 	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem etologie rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	Etologie <ul style="list-style-type: none"> nepodmíněné reflexy – instinkty přivykání tradice, sociální chování podmíněné reflexy chování podmíněné látkovou výměnou dorozumívání 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zařazení člověka do systému živých organismů popíše vývojové etapy člověka popíše různé názory na vznik člověka 	Původ a vývoj člověka <ul style="list-style-type: none"> polidštění Australopithecus Homo habilis Homo erectus Homo sapiens 	MKV Etnický původ Mezipředmětové vztahy: D, Z

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> objasní zdravý způsob života rozlišuje kosti popíše poskytnutí první pomoci při zlomeninách vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému 	Opěrná soustava <ul style="list-style-type: none"> lebka páteř hrudník končetiny stavba kosti 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: CH, OV
<ul style="list-style-type: none"> ukáže na modelu základní svaly vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu 	Pohybová soustava <ul style="list-style-type: none"> rozdělení svalů stavba svalů základní příčně pruhované svaly hladké svalstvo srdeční svalstvo 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: CH
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita aplikuje první pomoc při krvácení aplikuje první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	Tělní tekutiny <ul style="list-style-type: none"> tkáňový mok míza krev oběhová soustava – srdce, cévy zástava krvácení resuscitace 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: CH
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vstupní brány nemocí, zná zásady prevence objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa, očkování 	Nakažlivé nemoci <ul style="list-style-type: none"> viry bakterie obrana organismu proti infekci epidemie 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: D, CH, Z
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí škodlivost umí popsat dýchací soustavu projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí i při mimořádných událostech aplikuje, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc 	Soustava dýchací <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce první pomoc při zástavě dýchání epidemie 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: D, CH, Z
<ul style="list-style-type: none"> stručně popíše trávicí soustavu vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob uplatňuje zdravé stravovací návyky 	Soustava trávicí <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce přeměna látek a energií výživa a zdravý životní styl 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: CH
<ul style="list-style-type: none"> popíše vylučování plícemi, kůží i ledvinami zjednodušeně popíše ledvinu i děje v ní probíhající 	Soustava vylučovací <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce ledvin močovody, močový měchýř, močová trubice 	OSV Sebepoznání a sebepojetí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> zjednodušeně popíše mozek, nervy popíše jednotlivá smyslová ústrojí vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným a duševním a sociálním zdravím posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví 	Soustava nervová <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce mozku smyslová ústrojí – zrak, sluch, chuť, čich, hmat drogy zvládání stresu pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	Mezipředmětové vztahy: CH OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: F, CH
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů 	Soustava s vnitřním vylučováním <ul style="list-style-type: none"> hypofýza šišinka štítná žláza příštítná tělíska nadledviny slinivka břišní pohlavní žlázy pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: CH
<ul style="list-style-type: none"> popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří v souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezp. sex. chování 	Rozmnožovací soustava <ul style="list-style-type: none"> Stavba a funkce pohlavních orgánů antikoncepce prevence pohlavních chorob epidemie vývin jedince 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: OV-sexuální a rodinná výchova
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy gen, chromozom, DNA, genotyp, fenotyp, alela a uvědomují se důležitost studia genetiky vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmn. a jeho význam z hlediska dědičnosti uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu 	Dědičnost <ul style="list-style-type: none"> dědičnost křížení 	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: D
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru 	Vznik Země <ul style="list-style-type: none"> zrození planety stavba Země 	
<ul style="list-style-type: none"> shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů 	Nerosty	EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> určí a stručně popíše běžné nerosty a jejich užití aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> fyzikální a chemické vlastnosti nerostů rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<p>Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: F, CH</p>
<ul style="list-style-type: none"> učí a stručně popíše běžné horniny a jejich užití vysvětlí původ hořlavých usazenin a jejich význam vysvětlí geologický oběh hornin i oběh vody rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<p>Horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> vyvřelé usazené přeměněné 	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: F, CH</p>
<ul style="list-style-type: none"> objasní pohyby litosférických desek shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení 	<p>Téma: Vnitřní geologické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> vrásnění sopečná činnost zemětřesení zlomy pohyb litosférických desek mimořádné události způsobené přír.vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy nejčastější mimořádné přírodní události v ČR 	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: F, CH</p> <p>TV, OV,Z – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života 	<p>Vnější geologické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> zvětrávání – mechanické, chemické působení zemské tíže působení vody význam vody a teploty prostředí pro život ochrana a využití přírodních zdrojů působení větru a organismů význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: F, CH</p> <p>TV, OV,Z – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozliší některé typy půd a jejich úrodnost popíše zákonitosti vzniku půd a objasní význam půdotvorných činitelů 	<p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik půd typy půd 	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> význam půd 	Mezipředmětové vztahy: F, CH, Z
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní druhy pramenů 	Podpovrchová voda a prameny <ul style="list-style-type: none"> průlinová voda puklinová voda minerální voda druhy pramenů 	EV Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: F, CH, Z
<ul style="list-style-type: none"> popíše různé představy o vzniku života vysvětlí pojem koacervát shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	Vznik života na Zemi <ul style="list-style-type: none"> chemický vývoj: prvky- aminokyseliny - bílkoviny – koacerváty geologické éry: <ul style="list-style-type: none"> prekambrium prvohory druhohory třetihory čtvrtohory 	EV Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: F, CH, Z
<ul style="list-style-type: none"> objasní geologické složení ČR 	Český masiv a Západní Karpaty <ul style="list-style-type: none"> geologický vývoj a stavba ČR 	Mezipředmětové vztahy: Z
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí a vysvětlí pojmy populace, společenstvo, ekosystém a biom vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si jejich důležitost uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	Ekologie <ul style="list-style-type: none"> neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda živé podmínky života – jedinec, populace, biocenóza, ekosystém ochrana přírody NP, CHKO 	EV Vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: F, CH, OV
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje neživé soustavy od živých na základě jejich charakteristických vlastností porovnává významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby objasní funkci a strukturu organel prokaryotních buněk 	Obecná biologie, biologie virů, bakterií a protist <ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj živých soustav, evoluce buňka – stavba a funkce stavba a funkce virů stavba a funkce bakterií 	EV Výchova ke zdraví

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> zná onemocnění člověka způsobená bakteriemi objasní funkci a strukturu organel eukaryotních buněk charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zná onemocnění člověka způsobená viry charakterizuje bakterie a protista z ekologického, zdravotnického a hosp. hlediska zhodnotí pozitivní a negativní význam bakterií, sinic, virů, rostlin, živočichů, hub z hlediska zdravotního a ekologického 		
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkce rostlinných orgánů objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku rozliší vegetativní a sexuální způsoby rozmnožování rostlin porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci těla zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti 	Biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> Morfologie a anatomie rostlin fyzilogie rostlin Systém a evoluce rostlin Rostliny a prostředí 	EV Problematika vztahu organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Výchova ke zdraví
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů pozná a pojmenuje významné zástupce posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 	Biologie hub: <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce hub stavba a funkce lišejníků stavba a funkce protist 	EV Výchova ke zdraví

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků charakterizuje základní taxonomické jednotky a významné zástupce charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce a zhodnotí jejich možný pozitivní a negativní význam popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav objasní principy základních způsobů rozmnožování pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci charakterizuje základní typy chování živočichů zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	Biologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> morfologie a anatomie živočichů fyzilogie živočichů systém a evoluce živočichů živočiškové a prostředí etologie 	EV Problematika vztahu organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Výchova ke zdraví
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle charakterizuje ontogenezi člověka a posoudí faktory ovlivňující vývin v pozitivním a negativním směru. 	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> opěrná a pohybová soustava soustavy látkové přeměny soustavy regulační soustavy rozmnožovací 	EV Výchova ke zdraví
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	Genetika <ul style="list-style-type: none"> molekulární a buněčné základy dědičnosti dědičnost a proměnlivost genetika člověka genetika populací 	
<ul style="list-style-type: none"> používá správně základní ekologické pojmy objasňuje základní ekologické vztahy 	Ekologie <ul style="list-style-type: none"> základní ekologické pojmy podmínky života biosféra a její členění 	EV Člověk a životní prostředí

4.8 Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	1	2	2	2	-

V průběhu studia se realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP ZV a RVP G a dále část obsahu Geologie RVP G.

V rámci výuky se vyučují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené didaktickou technikou a ve třídách.

Na výuku navazuje volitelný předmět Zeměpis a mapa pro život (4. ročník) a Seminář ze zeměpisu (8. ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Výuka předmětu úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílem výuky je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie.

Vzdělávání směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních, společenských a ekonomických hodnot a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání složek krajiny, regionů světa, vlastní země a okolního mikroregionu, ve kterém žije a působí, jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- chápání historických, politických i geografických podmínek životního prostředí v různých lokalitách
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování v souladu s trvale udržitelným rozvojem
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Geografie v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s ostatními předměty:

- D** - kultura národů, historie států, vývoj osídlování, náboženství
- B** - biosféra, rozšíření živočichů a rostlin, ekosystém, biokoridory, biomy, biotopy, ekologické vazby v regionu, ochrana přírody – národní parky, CHKO
- FY** - vesmír, sluneční soustava, důkazy pohybu Země, tvar Země, pojem geoid, skleníkový efekt, soumrak, svítání – lom světla refrakce, difuze, astronomie – velký třesk, ekliptika, zodiak, světový rovník, astronomické souřadnice
- CH** - složení atmosféry, hydrosféry, biosféry, znečištění – kyselé deště, devastace krajiny
- M** - měřítko mapy, převody jednotek, kartogram, kartodiagram, práce s grafickým vyjádřením, výpočet délek a ploch v kartografii, jednotky k určování vzdáleností ve vesmíru

- IVT** - zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, GIS, využívání internetových dat
- ZSV** - vztahy ve společnosti, sociální prostředí, rozdílná kulturnost světa
- Č** - mediální výchova, názvoslovný obsah map
- A, F, N, R** - geografické reálie států a jazykových oblastí, názvoslovný obsah, výslovnost cizích názvů na mapách

Výchovné a vzdělávací strategie:

frontální výuka – využití demonstračních pomůcek, obrazového materiálu, zdrojů ivt apod.

skupinová práce – využití map, pracovních listů, atlasů, geografických časopisů, internetu, zpracování samostatně získaných dat apod.

referáty, eseje, besedy

geografické exkurze a vycházky

projekty

ročníkové práce a „diskusní stoly“

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie <ul style="list-style-type: none"> Základní geografické, topografické a kartografické pojmy Základní topografické útvary – liniové, plošné, bodové Sítě, povrchy, uzly Statistická data a jejich grafické vyjádření – tabulky Základní informační geografická média a zdroje dat Mapa a globus Měřítko mapy Zeměpisná síť a zeměpisné souřadnice Konstrukce map a jejich dělení Obsah map Určování polohy na mapě i v regionu s použitím plánu a topografické mapy Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartogr. produkty v tištěné i elektronické podobě 	M Výuka v místním regionu OSV Rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě krajiny, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace <ul style="list-style-type: none"> Orientační body v místní krajině Určování světových stran Orientace v terénu a určování stanoviště Odhad vzdáleností a výšek v terénu Pohyb v krajině podle mapy a azimutu Situační plány, náčrty pochodové osy, panoramatický náčrt Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině Jízdní řád Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v model. situacích 	Terénní vyučování B – geografická exkurze M – práce s měřítkem mapy VDO Občan, občanská společnost a stát OSV Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech znalosti o tvaru Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	Přírodní obraz Země <ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso <ul style="list-style-type: none"> Tvar a pohyby Země Důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů 	FY – Sluneční soustava, gravitační síla B – život ve vesmíru, život v přírodě, změny v ročních obdobích M – srovnávání rozměru planet, jednotky vzdáleností

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu charakterizuje a vymezí krajinnou sféru a rozumí základním vztahům mezi složkami přírodního prostředí a jejich vzájemnou podmíněnost porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře, a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost objasní mechanismy cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry, jejich funkci v krajině určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a charakterizuje možnosti efektivního hospodaření s půdou charakterizuje a rozlišuje vegetační pásy a stupně 	<ul style="list-style-type: none"> Střídání dne a noci Střídání ročních období Časová pásma na Zemi Kalendář Slapové jevy a jejich význam pro lidskou činnost Krajinná sféra a její složky Vymezení krajinné sféry Přírodní sféra Společenská a hospodářská sféra Vztahy v krajinné sféře Závislost složek krajinné sféry na zeměpisné šířce a nadmořské výšce Fyzickogeografická sféra <ul style="list-style-type: none"> Složky a vztahy ve FGS Důsledky pro životní prostředí Litosféra <ul style="list-style-type: none"> Vznik, vývoj stavby pevnin a oceánů Litosferické desky – pohyb Zemětřesení a vulkanismus Horotvorná činnost Zemská kůra, členění, stavba, složení, dělení hornin Zvětrávání Atmosféra <ul style="list-style-type: none"> Složení a stavba Oběh atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy Hydrosféra <ul style="list-style-type: none"> Oběh vody Světový oceán Vodstvo pevnin Pedosféra <ul style="list-style-type: none"> Vznik a charakteristika půd Půdní druhy a půdní typy Biosféra <ul style="list-style-type: none"> Členění rostlinstva a živočišstva a jejich vzájemné vztahy Vegetační pásy a stupně Vztahy lidské společnosti k biosféře 	<p>D – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země OV – kalendář MV snímky z kosmu OSV otázka vlastního názoru na tvar Země, komunikace VMEGS důsledky pohybů Země pro život lidí ve světě i na našem kontinentu</p> <p>Terénní výuka B – vznik jednotlivých sfér, ekologické vztahy a vazby M – nadmořská výška OSV zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů EV podmínky pro život, problematika vztahu organismů a prostředí VMEGS propojení složek přírodní sféry, podmínky pro život</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (sopečná činnost, povodně, kalamity zp. povětrnostními vlivy,...)</p> <p>FY – teplota, tlak, hustota, změny skupenství D – časová představa pohybu kontinentů EV – člověk – přírodní prostředí – životní prostředí OSV problémy života společnosti, její činnosti v oblastech vulkanického a tektonicky neklidného reliéfu EV Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na atmosféru VMEGS Činnost člověka ve vztahu k atmosféře. Důsledky, zaměřené na atmosféru. Skleníkový efekt. Ozónová díra. B – význam atmosféry pro život organismů EV – Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		<p>hydrosféru VMEGS Problémy vztahu člověka k hydrosféře. Příčiny a důsledky. Roztávání ledovců. Znečištění oceánů. Vliv na ostatní složky přírodní FGS. OSV Efektivní řešení problému v oblasti prevence. Spolupráce. VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Pomoc při živelních pohromách. EV Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na pedosféru. OSV Vztah půdy a společnosti. Tlak na půdu. Hospodaření s půdou. EV Hospodaření s půdou v ČR MKV Vztah společnosti k půdě v různých oblastech kulturního prostředí EV Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na biosféru.. B – rozdělení biosféry, vývoj FY – Vliv tvaru Země a sluneční energie na vytváření zonálnosti a zonálnosti v biosféře</p>
<ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní 	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo <ul style="list-style-type: none"> Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace Rasová skladba Národnostní skladba Náboženská skladba Věková skladba Ekonomická skladba Skladba obyvatelstva podle pohlaví Přirozený a mechanický pohyb Rozmístění obyvatelstva na Zemi Sídelní struktura <ul style="list-style-type: none"> Vývoj sídel 	<p>VMEGS Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací (přírodní pohromy) MKV Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV sociální komunikace, psychohygiena MV Vliv sdělovacích prostředků a jejich významy v dorozumívání mezi lidmi VDO Formy participace občanů v politickém životě v různých částech světa B - rasy, podstata vzniku</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozdělení sídel ○ Městská a venkovská sídla ○ Urbanizace a suburbanizace • Světové hospodářství ○ Zemědělství a lesnictví ○ Rozmístění zemědělství a faktory ovlivňující lokaci ○ Světová zemědělská výroba ○ Světová produkce potravin ○ Průmysl ○ Lokační faktory rozmístění ○ Průmyslové oblasti světa ○ Odvětví průmyslu • Doprava ○ Rozmístění ○ Charakteristika druhů dopravy • Služby ○ Rozmístění ○ Druhy služeb • Cestovní ruch ○ Rozmístění • Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení(integrace) států ○ Geopolitické procesy 	<p>OV – vztahy ve společnosti</p> <p>VMEGS Výchova k myšlení v evropských a světových souvislostech, rozvojové procesy</p> <p>OSV Morálka všedního dne. Sociální komunikace sídel</p> <p>EV Člověk a životní prostředí – městská sídla, venkovská sídla a regiony</p> <p>VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě. Problémy lidstva – hlad ve světě</p> <p>OSV Spolupráce ve světě</p> <p>EV Průmyslová výroba ve vztahu znečištění složek krajiny Životní prostředí České republiky</p> <p>VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ve světě i v Evropě</p> <p>OSV Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografie životního prostředí • Krajina-přírodní, společenské prostředí, krajinná ekologie • Vztah příroda a společnost <ul style="list-style-type: none"> ○ Trvale udržitelný život a rozvoj ○ Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí ○ Chráněná území přírody ○ Globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	<p>EV Člověk a životní prostředí</p> <p>VDO Občanská společnost a stát</p> <p>CH B</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací – globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografické aspekty bohatství a chudoby 	<p>MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných(modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • Problémové oblasti světa, hlavní světová ohniska napětí • Mezinárodní integrační seskupení • Územní uspořádání států • Severní Amerika <ul style="list-style-type: none"> ◦ Přírodní podmínky ◦ Historický, politický a ekonomický vývoj ◦ Socioekonomické poměry ◦ UUSA ◦ Kanada • Latinská Amerika <ul style="list-style-type: none"> ◦ Přírodní podmínky ◦ Historický a ekonomický vývoj ◦ Brazílie ◦ Argentina • Asie <ul style="list-style-type: none"> ◦ Islámský svět – propojení s afr. státy ◦ Přírodní podmínky ◦ Historický a ekonomický vývoj ◦ Socioekonomické poměry ◦ Regionální oblasti a státy 	<p>VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Příčiny ekonomických, ebeny etnických a jiných problémů, jejich důsledky.</p> <p>OSV Sociální komunikace</p> <p>EV Člověk a životní prostředí. Problematika vztahu organismu a prostředí</p> <p>VDO Formy participace občanů v pol. životě států různé ekon. vyspělosti</p> <p>B D OV Č</p>
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách hlavní makroregiony světa, vymezí jejich polohu a zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry 	<p>Mimoevropské regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afrika <ul style="list-style-type: none"> ◦ Přírodní podmínky ◦ Historický politický a ekonomický vývoj ◦ Černá Afrika ◦ Severní Afrika – islámský svět • Austrálie a Oceánie <ul style="list-style-type: none"> ◦ Přírodní podmínky ◦ Historický, politický a ekonomický vývoj ◦ Socioekonomické poměry ◦ Australský svaz ◦ Nový Zéland ◦ Reg. členění Oceánie Antarktida ◦ Základní geografická charakteristika 	<p>MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce.</p> <p>OSV Sociální komunikace</p> <p>EV Člověk a životní prostředí. Problematika vztahu organismu a prostředí</p> <p>B D OV Č</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí základní regionální strukturu Evropy • zhodnotí polohu, přírodní poměry, socioekonomický vývoj a současnost evropských regionů • rozlišuje na územních příkladech mikroregionální, 	<p>Regionální geografie Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa <ul style="list-style-type: none"> ◦ Evropská integrace ◦ Přírodní podmínky 	<p>VMEGS Žijeme v Evropě. Vzdělání v Evropě a ve světě.</p> <p>MKV Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>regionální, státní makroregionální a globální geografickou dimenzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a vymezí státy Evropské unie, charakterizuje ostatní integrační seskupení V Evropě • zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry regionu střední Evropa a vazbu ČR k této části 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Sociální prostředí • Regionální členění Evropy <ul style="list-style-type: none"> ○ Západní Evropa ○ Severní Evropa ○ Jižní Evropa ○ Jihovýchodní Evropa ○ Východní Evropa ○ Střední Evropa 	<p>OSV Sociální komunikace D OV Cizí jazyky</p>
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast(region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionální vymezení <ul style="list-style-type: none"> ○ Poloha a rozloha ○ Územní vývoj státu • Přírodní poměry <ul style="list-style-type: none"> ○ Geomorfologické členění georeliéfu ○ Vodstvo ○ Podnebí ○ Půdy ○ Rostlinstvo a živočišstvo ○ Ochrana přírody ○ Nerostné bohatství • Socioekonomické poměry <ul style="list-style-type: none"> ○ Obyvatelstvo a sídla ○ Politický systém, administrativní členění ○ Hospodářství – průmysl zemědělství doprava služby cestovní ruch ○ Zahraniční obchod ○ Zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu ○ Oblasti a kraje České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech • Regionální charakteristika mikroregionu Tišnovska <ul style="list-style-type: none"> ○ Geografické vymezení ○ Přírodní poměry ○ Socioekonomické poměry 	<p>EV Životní prostředí České republiky OSV Sociální komunikace – místní region. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – uplatnění ve své vlasti VMEGS Vzdělání v Evropě a České republice. Humanitární pomoc našeho státu ve světě. Žijeme v České republice VDO Občanská společnost a škola MV Školní časopis – TIGY D OV B</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací (povodně v ČR)</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vztahy k okolním regionům ○ Potenciál a bariéry místní oblasti 	
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • Používá dostupné kartografické produkty další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje • Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • Orientuje se pomocí map v krajině 	<p>Geografické informace a terénní vyučování Geografická kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapa a globus • Měřítko mapy • Konstrukce map a jejich dělení • Obsah map • Ostatní způsoby kartografického vyjadřování- kartogram, kartodiagram • Určování polohy na mapě i v regionu, práce s plány a topografickými mapami, praktické aplikace s kartografickými produkty <p>Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecně používané pojmy • Kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data • Informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii <p>Geografické informační a navigační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dálkový průzkum Země a jeho využití • Geografický informační systém GIS a jeho využití • Satelitní navigační přístroje GPS (globální polohový systém) • Terénní geografická výuka, praxe a aplikace 	<p>M Výuka v místním regionu IVT</p> <p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – sám o sobě, myšlení a prožívání, výuka osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu, co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila – tvorba vlastní mapy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje v krajině praktické zkušenosti a postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Ovládá použití buzoly k orientaci v terénu • Aplikuje znalosti ze základů praktické orientace v terénu • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • Uplatňuje hodnocení a poznatky v místní krajině 	<ul style="list-style-type: none"> • Topografická a turistická mapa • Topografická buzola • Orientace v terénu a určování stanoviště • Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině • Pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce • Jízdní řád • Geografická exkurze – Moravský kras 	
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<p>Přírodní prostředí Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvar a pohyby Země • Důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů • Střídání dne a noci • Střídání ročních období 	<p>FY-sluneční soustava, gravitační síla B-život ve vesmíru, život v přírodě, zěny v ročních obdobích M-srovnávání rozměru planet, jednotky vzdáleností D-stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy Využívá vybrané metody identifikace minerálů Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy Rozezná, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Analyzuje různé druhy poruch v litosféře Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů 	<ul style="list-style-type: none"> Časová pásma na Zemi a Kalendář Slapové jevy a jejich význam pro lidskou činnost Geologie – Složení, struktura a vývoj Země Země jako geologické těleso <ul style="list-style-type: none"> Základní geobiocykly Geologická historie Země Geologická období vývoje Země Změny polohy kontinentů Evoluce bioty a prostředí Zemské sféry <ul style="list-style-type: none"> Chemické, mineralogické a petrologické složení Země Minerály – jejich vznik a ložiska. Krystaly a jejich vnitřní skladba. Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Přírodní prostředí Fyzickogeografická sféra <ul style="list-style-type: none"> Vzájemné vazby a souvislosti složek FGS Základní zákonitosti stavu a vývoje složek FGS Důsledky pro přírodní prostředí Geologie – Geologické procesy v litosféře Magmatický proces <ul style="list-style-type: none"> Vznik magmatu a jeho tunutí Krystalizace minerálů z magmatu Deformace litosféry <ul style="list-style-type: none"> Vývoj stavby pevnin a oceánů Mechanismus deskové tektoniky Křehká a plastická deformace geologických objektů Zemětřesení a vulkanismus Tvary zemského povrchu Metamorfní procesy <ul style="list-style-type: none"> Typy metamorfních procesů Kontaktní a regionální metamorfóza Zvětrávání a sedimentační cyklus Mechanické a chemické zvětrávání Srážení sedimentace Přírodní prostředí Fyzickogeografická sféra Litosféra a georeliéf <ul style="list-style-type: none"> Horotvorná činnost 	<p>ZSV – kalendář</p> <p>Terénní výuka B-vznik jednotlivých sfér, ekologické vztahy a vazby CH-znečištění složek krajinné sféry člověkem M-nadmořská výška</p> <p>Geologie – Složení a struktura Země, geologické procesy v litosféře- Integrováno FY-teplota, tlak, hustota, změny skupenství, “geomagnetické zóny” CH-chem. reakce při zvětrávání D-časová představa pohybu kontinentů</p> <p>EV-Člověk a životní prostředí</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry, jejich funkci v krajině Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu Rozliší hlavní biomy světa 	<ul style="list-style-type: none"> Zemská kůra, členění a stavba Horniny, jejich dělení Energetická bilance Země Příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů Georeliéf, jeho geneze, vývoj, klasifikace Geomorfologický cyklus <p>Atmosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> Složení a stavba Oběh atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy <p>Hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> Oběh vody Světový oceán Vodstvo pevnin <p>Geologie – voda</p> <p>Povrchové vody</p> <ul style="list-style-type: none"> Jejich rozložení na Zemi Chemické složení a pH Hydrogeologický cyklus Podzemní vody Propustnost hornin Hydrogeologické systémy Chemické složení podzemních vod Ochrana podzemních vod <p>Člověk a anorganická příroda</p> <p>Vznik a vývoj půd</p> <p>Interakce mezi přírodou a společností</p> <ul style="list-style-type: none"> Přístupy environmentální geologie Rekultivace a revitalizace krajiny Práce v terénu a geologická exkurze <p>Přírodní prostředí</p> <p>Pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakteristika půd Půdotvorný pochod Půdní druhy a půdní typy Zonálnost a zonálnost v pedosféře Efektivní hospodaření s půdou, vztah lidské společnosti k půdě <p>Biosféra</p>	<p>EV- Člověk a životní prostředí-vliv člověka na atmosféru VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – světový populační vývoj, působení společnosti na atmosféru. Skleníkový efekt. Ozónová díra. CH – složení, stavba atmosféry B – význam atmosféry pro život organismů EV – Člověk a životní prostředí- využívání vody, její znečištění, vlivy prostředí, ohrožující život člověka. Roztávání ledovců. Znečištění oceánů. Vliv na ostatní složky přírodní FGS. Prognózy globálního rozvoje světa ve vztahu environmentálního jednání lidstva</p> <p>CH- půdní reakce EV-Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na biosféru. VMEGS-Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Obyvatelstvo ve vztahu k biosféře a hospodaření s biosférou. Historické kořeny vývoje různých oblastí světa a jejich rozvojové spolupráce B-rozdělení biosféry, vývoj FY-Vliv tvaru Země a sluneční energie na vytváření zonálnosti a zonálnosti v biosféře</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> Členění rostlinstva a živočišstva a jejich vzájemné vztahy Zonálnost a zonálnost v biosféře Geobiomy Vztahy lidské společnosti k biosféře <p>Systém fyzickogeografické sféry na planetární a regionální úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> Objevy, jevy, procesy Zonalita, azonální jevy 	
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a krajinné složky a prvky krajiny Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni 	<p>Životní prostředí</p> <p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> Vývoj krajiny Přírodní prostředí Společenské prostředí Vývoj ve využívání půdy Kulturní krajina Environmentalistika Krajinná(geografická) ekologie Typy krajiny Krajinný potenciál <p>Vývoj interakce příroda-společnost-prostorová koexistence</p> <ul style="list-style-type: none"> Udržitelný rozvoj(život) Limity přírodního prostředí Globální problémy lidstva Výchovné, hospodářské, a právní nástroj ochrany přírody a životního prostředí 	
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovná státy světa a zájmové integrace států světa na 	<p>Sociální prostředí.</p> <p>Obyvatelstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace Rasová skladba Národnostní skladba Náboženská skladba Věková skladba Ekonomická skladba Skladba obyvatelstva podle pohlaví Přirozený a mechanický pohyb Rozmístění obyvatelstva na Zemi 	<p>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, chudoba a bohatství – rozdílné aspekty a kritéria hodnocení, lidská práva v rozděleném světě, nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu, vzdělání v globálním kontextu-nerovnosti v oblasti vzdělávání</p> <p>MKV-Základní problémy sociokulturních rozdílů, příčiny nesnášenlivosti, etnické, náboženské, rasismus,</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>základě podobných a odlišných znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> Kulturní regiony světa <p>Kulturní a politické prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> Struktura obyvatelstva Státní zřízení Geopolitické procesy Hlavní světová ohniska napětí <p>Sídla a osídlení</p> <ul style="list-style-type: none"> Struktura a vývoj sídel Rozdělení sídel Městská a venkovská sídla Struktura měst Jádra a periferie Urbanizační proces Sídelní systémy- teorie centrálních míst <p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokalizační faktory Sektorová a odvětvová struktura a její důsledky Vývoj hospodářství a jeho typy <p>Zemědělství a lesnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmístění zemědělství a faktory ovlivňující lokaci Světová zemědělská výroba Světová produkce potravin <p>Průmysl</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokační faktory rozmístění Průmyslové oblasti světa Jádra a periferie Odvětví průmyslu <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmístění Charakteristika druhů dopravy <p>Služby</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmístění Druhy služeb <p>Cestovní ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmístění <p>Socioekonomická sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociálněgeografické systémy Geografické aspekty bohatství a chudoby Globalizace 	<p>xenofobie, extremismus, intolerance</p> <p>příčiny migračních jevů. Psychosociální aspekty interkulturality - strach z cizinců, možnosti zlepšení porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<p>Regiony Makroregiony světa Jádra, periferie Modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii Severní Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> Přírodní podmínky Historický, politický a ekonomický vývoj Socioekonomické poměry USA Kanada <p>Latinská Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> Přírodní podmínky Historický a ekonomický vývoj Brazílie Argentina <p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> Přírodní podmínky Historický politický a ekonomický vývoj Subsaharská Afrika Severní Afrika – islámský svět <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> Islámský svět – propojení s afr. státy Přírodní podmínky Historický a ekonomický vývoj Socioekonomické poměry Regionální oblasti a státy <p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> Přírodní podmínky Historický, politický a ekonomický vývoj Socioekonomické poměry Australský svaz Nový Zéland Reg. členění Oceánie <p>Antarktida</p> <ul style="list-style-type: none"> Základní geografická charakteristika 	<p>OSV- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů-mé organizační schopnosti a dovednosti, reflexe sebeovládání, systematickosti vlastních snah a činností</p> <p>B D ZSV Č</p> <p>MV – účinky mediální produkce a vliv médií – prezentace vybraných států studenty, využití internetu, dataprojektoru,</p>
7. ročník		
	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace s důrazem na Evropskou unii Přírodní podmínky 	<p>VMEGS- Žijeme v Evropě-Geografický a geopolitický profil Evropy, evropské kulturní kořeny a hodnoty, shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí,</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> Historický, politický a ekonomický vývoj Sociální prostředí <p>Regionální členění Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> Západní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Střední Evropa 	<p>evropský integrační proces.</p> <p>D ZSV N,A,F,R</p>
<ul style="list-style-type: none"> Posoudí aspekty polohy, přírodních poměrů a zdrojů České republiky Analyzuje podstatné politické a socioekonomické transformační procesy probíhající v České republice Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky Vymezí mikroregion /podle bydliště, školy/ na mapě podle zvolených kritérií Charakterizuje Tišnovsko a jeho vazbu k vyšším územním celkům 	<p>Česká republika</p> <p>Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> Poloha a rozloha Územní vývoj státu Hodnocení v rámci Evropské unie a NATO <p>Přírodní poměry</p> <ul style="list-style-type: none"> Geologická stavba a vývoj Geomorfologické členění georeliéfu, vývoj a charakteristika Vodstvo Podnebí Půdy Rostlinstvo a živočišstvo Ochrana přírody Nerostné bohatství <p>Socioekonomické poměry</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakteristika obyvatelstva a sídel Politický systém, administrativní členění Transformační ekonomické procesy Struktura hospodářství – průmysl zemědělství doprava služby cestovní ruch <p>Regiony a euroregiony</p> <p>Oblasti a kraje České republiky</p> <p>Místní region</p> <p>Regionální charakteristika Tišnovska</p> <ul style="list-style-type: none"> Geografické vymezení Přírodní poměry Socioekonomické poměry 	<p>EV- Životní prostředí regionů a České republiky- Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR, které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí, nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí v EU a ČR</p> <p>VMEGS - Žijeme v Evropě – Ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu D ZSV</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Vazba na Brněnský region • Vymezení v Jihomoravském kraji • Zhodnocení, možnosti rozvoje, strategické a územní plánování 	

4.9 Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a RVP G.

Začleňují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV) RVP ZV a RVP G demokratického občana (VDO) RVP ZV a RVP G Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova (EV) RVP ZV a RVP G, Mediální výchova (MV) RVP G a RVP G a Multikulturní výchova (MKV) RVP ZV a RVP G.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou a projekční technikou s připojením k internetu.

Na předmět Dějepis navazuje volitelný předmět Dějepisný seminář (4. ročník) a Seminář z dějepisu (7. a 8. ročník). Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o dějinách lidstva. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jednotlivce, uvědomění si národní sounáležitosti i globální odpovědnosti lidstva rozvíjením historické zkušenosti a výchovou k demokratickému naslouchání, multikulturní toleranci a ekologickému jednání. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku až do současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, v nichž se utvářely předpoklady současných společenských procesů a jevů, a na národní dějiny jako zdroj národní hrdosti a vlastenectví. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu, žák bude veden k tomu, aby chápal dějiny jako integrální součást současných dějů, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti, dokázal rozlišit mýty a ideové manipulace od reálné skutečnosti. Jako člen velkého evropského politického uskupení by měl cítit úctu nejen k vlastnímu národu, ale i k jiným evropským národům a jejich dějinám a kultuře, získat respekt k etnickým, náboženským i kulturním odlišnostem mezi lidmi na celém světě. Současně by měl přijímat hodnoty, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Vyučovací předmět Dějepis tak chce utvářet ucelený obraz světa.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé realizují následující výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k využívání různých informačních zdrojů (odborná literatura, internet)
- učitel vede žáky k různým formám vzdělávání (besedy, přednášky, odborné pořady)
- učitel zadává žákům referáty na dané téma
- učitel vede žáky ke sledování nových výzkumů a objevů

Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá individuálních schopností žáků a vede je k samostatnému myšlení
- učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- učitel vede žáky k účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k prezentaci vlastních prací a názorů
- učitel vede žáky k užívání historické terminologie

- učitel připravuje podmínky pro týmovou práci (skupinová práce, projekty)

Kompetence občanské

- učitel vede žáka k zájmu o veřejné dění (historická výročí obce, státu)

Kompetence sociální a personální

- učitel při skupinové práci podporuje kooperaci a komunikaci
- učitel vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině i za celek
- učitel vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí uvede příklady zdrojů informací o minulosti orientuje se na časové ose a v historické mapě seřadí historické epochy 	Člověk v dějinách <ul style="list-style-type: none"> Význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost Vznik historie jako vědy Práce historika, historické prameny, pomocné vědy historické, význam muzeí, archivů, knihoven Periodizace dějin, práce s časovou osou, orientace v historickém čase a prostoru 	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooprace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy Z, OV, Č, VV, HV, Cizí jazyk, B, FY
<ul style="list-style-type: none"> popíše vývoj člověka v pravěku charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur 	Počátky lidské společnosti <ul style="list-style-type: none"> Pravěk Vývoj člověka Neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti Eneolit Střední Evropa v pravěku 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi přírodním podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací objasní kulturní přínos starověkých civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské civilizace <ul style="list-style-type: none"> Starověk Staroorientální státy: Mezopotámie Egypt Indie Čína Antika: Řecko Řím Střední Evropa v době železné, v době římské a v době stěhování národů. Kontakty s antickým Středomořím 	
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku raně feudálních států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech 	Křesťanství a středověká Evropa <ul style="list-style-type: none"> Stěhování národů, nový etnický obraz Evropy Raný středověk Utváření středověkých států: Byzantská říše, Francká říše, islám a islámské říše – Arabové, Slované, Sámova říše, Velká Morava, český stát, uherský stát, Kyjevská Rus, Svatá říše římská, polský stát, Vikingové, vznik Anglie a Francie 	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooprace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace; objasní důsledky turecké expanze pro Evropu; uvede příklady gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti Románská kultura Vrcholný středověk Středověká kolonizace, vznik měst Poslední Přemyslovci Expanze Mongolů Vrcholný středověk – pokračování : Lucemburkové v čele českého státu Husitství Jiří z Poděbrad, doba jagellonská Výboje osmanských Turků Vznik novodobého Španělska Gotická kultura 	<p>Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky; popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center; • vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie; posoudí třicetiletou válku jako mocensko-ideový konflikt a důsledek náboženské nesnášenlivosti 	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> Renesance a humanismus Reformace Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie Velmoc v 15. – 16. století 	<p>Mezipředmětové vztahy: Z, OV, Č, VV, HV, Cizí jazyk, B, FY</p>
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center posoudí význam třicetileté války jako mocensko- ideového konfliktu a důsledky náboženské nesnášenlivosti objasní důsledky absolutismu v habsburské monarchii pro české země pochopí příčiny a důsledky koloniálních výbojů rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> Velmoc v 17.–18. století První buržoazní revoluce Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie Koloniální výboje Barokní kultura a osvícenství 	<p>Mezipředmětové vztahy: Z, Č, VV, HV, OV VMEGS Jsme Evropané MKV</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vymezí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti popíše souvislosti mezi událostmi francouzské buržoazní revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých mocenských struktur v Evropě pochozí význam a průběh vytváření novodobého českého národa v souvislosti s národním hnutím vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin uvede požadavky, tak jak byly formulovány ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla 	<p>Modernizace společnosti 18. –19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Vznik USA Velká francouzská buržoazní revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Vídeňský kongres Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Národní hnutí národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava , politické strany, občanská práva Vznik jednotné Itálie a Německa Vývoj ve Francii Osmanští Turci, Rusko Občanská válka v USA Dualismus Kulturní rozrůzněnost doby 	<p>Mezipředmětové vztahy: Z, OV, ČJ, VV, HV VMEGS Jsme Evropané MKV VDO Občanská společnost, lidská práva, politický život</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák charakterizuje soupeření mezi velmocemi vymezí význam kolonií na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřiměřenost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	Moderní doba <ul style="list-style-type: none"> První světová válka a její politické, sociální, a kulturní důsledky Vznik Československa Ruské revoluce Nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, hospodářská krize Kultura 1. poloviny 20. století Nástup fašismu, nacismu, důsledky pro ČSR Československo a svět. Mnichovská krize Druhá světová válka, holocaust Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, obnovení Československa Politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	Mezipředmětové vztahy: Z, FY, CH, VV, HV OV – obrana vlasti VMEGS Jsme Evropané VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení postkoloniálních rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa popíše proces sjednocování Evropy 	Rozdělení a integrující se svět <ul style="list-style-type: none"> Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Pád „železné opony“ Dekolonizace, mimoevropský svět Sjednocující se Evropa Problémy současnosti Věda, kultura a technika ve 2. pol. 20. století 	Mezipředmětové vztahy: Z, Č OV – korupce VMEGS Jsme Evropané VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> Žák: charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého 	Úvod do studia historie <ul style="list-style-type: none"> Význam historického poznání Členění dějin 	Průřezová témata: OSV – význam historického poznání pro lidský život

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí interpretace vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem vysvětlí metody práce historika uvede typy historických pramenů vyjmenuje pomocné vědy historické a vysvětlí jejich obsah objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin 	<ul style="list-style-type: none"> Práce historika a metody historické vědy Historické prameny Pomocné vědy historické 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – historický román jako informační zdroj</p>
<ul style="list-style-type: none"> objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v pravěku vysvětlí pojem antropogeneze, hominizace, sapientace vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti charakterizuje pojem archeologická kultura zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku 	<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Antropogeneze Hominizace a sapientace Periodizace pravěku Český pravěk 	<p>Průřezová témata: OSV – formování lidské společnosti MKV – střídání pravěkých kultur na českém území EV – proměny podnebí a krajiny v pravěku</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: B – proces antropogeneze</p>
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a důležité neevropské kulturní systémy popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin 	<p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Proces vzniku státu Staroorientální státy Starověké Řecko Starověký Řím Antická kultura 	<p>Průřezová témata: VDO – stát jako vrcholná fáze organizace lidské společnosti VMEGS – antické kořeny evropské kultury MKV – propojení orientální a antické kultury</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – antická řecká a římská literatura ZSV – vznik státu, antická demokracie</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–9. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích vymezí specifika islámské oblasti 	<p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> Periodizace středověku Středověká ekonomika a společnost Křesťanství a jeho význam <p>Vznik středověké společnosti (5.-9. stol.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Stěhování národů Barbarské státy a Francká říše Byzantská říše Arabská říše, islám <p>První státní útvary na našem území</p>	<p>Průřezová témata:</p> <p>VMEGS – křesťanství jako jednotící prvek evropských národů</p> <p>MKV – střetávání křesťanství s islámem</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Č – velkomoravské legendy</p> <p>ZSV – monarchistické systémy</p>
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik států zásadních pro další vývoj Evropy vysvětlí podstatu střetávání západního a východního světa v éře křížových výprav charakterizuje základní rysy vývoje na našem území 	<p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> Normané a vznik Anglie Vznik Francie a Německa Boj o investituru Křížové výpravy Vznik Uher, Polska a jihoslovanských států Kyjevská Rus Český přemyslovský stát Románská kultura 	<p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> VMEGS – nové národy Evropy a jejich vztahy s původním obyvatelstvem <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Č – české kroniky a legendy
<ul style="list-style-type: none"> definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti ve 13. až 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích pochopí význam obnoveného městského způsobu života, centralizaci politické moci a objasní proměnu kulturního stylu charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, příčiny vzestupu českého státu za posledních 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Stoletá válka mezi Anglií a Francií Španělská reconquista Svatá říše římská v době partikularismu Polský stát a unie s Litvou Mongolská expanze do východní Evropy Moskevská Rus a svržení tatarského jha 	<p>Průřezová témata:</p> <p>VMEGS – vliv morových epidemií na vývoj evropské politiky, ohlas husitství v zahraničí</p> <p>MKV – vliv tatarských a tureckých vpádů na evropskou kulturu</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>Přemyslovců a Lucemburků, sociální a náboženské příčiny vzniku husitství</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důsledky tatarských nájezdů pro východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> Uhry, jihoslovanské státy a turecká expanze Český stát v období posledních Přemyslovců Lucemburkové na českém trůně Český stát v období husitství Český stát v epoše jagellonské 	<ul style="list-style-type: none"> práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – vrcholné fáze českého středověkého písemnictví v době Karla IV. a husitství EV – české umění vrcholného středověku</p>
<ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století, zhodnotí jejich praktický dopad porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným ekonomickým a politickým změnám. popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský a světový vývoj vymezí základní rysy stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<p>Počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Zámořské objevy Renesance a humanismus Reformace a protireformace Tudorovská Anglie Francie v době náboženských válek Nizozemská revoluce Český stát v éře předbělohorské České stavovské povstání Třicetiletá válka a její důsledky Kultura baroka a klasicismu 	<p>Průřezová témata: OSV – humanistické vnímání člověka VMEGS – vytváření mnohonárodnostních říší, náboženské štěpení Evropy VDO – člověk jako ústřední bod veškerého vývoje</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – knihtisk a šíření vzdělanosti EV – shodné a rozdílné znaky renesančního a barokního umění</p>
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí principy vestfálského politického systému a jeho vliv na politické a mocenské proměny Evropy v 17.–18. století uvědomí si postavení českého národa v rámci habsburské monarchie v souvislosti s reformními kroky Marie Terezie a Josefa II. v perspektivě jeho dalšího národního vývoje 	<p>Vestfálský systém</p> <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Vestfálský systém v mezinárodních vztazích Absolutismus a parlamentarismus Anglická revoluce Francouzský absolutismus Vznik Pruska Trojí dělení Polska Rusko v době Petra Velikého a Kateřiny Veliké Habsburská monarchie a turecké války Reformy Marie Terezie a Josefa II. 	<p>Průřezová témata: VMEGS – vytváření mezinárodního systému, kapitalismus MKV – Rusko a Evropa</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – „doba temná“ a její literární ztvárnění ZSV – absolutismus a parlamentarismus</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si podstatu přechodu společnosti od feudalismu ke kapitalismu a s tím spojené politické, ekonomické a sociální proměny společnosti určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století posoudí význam ústavy a nové organizace státu, význam budování základů občanské společnosti 	Věk revolucí <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Osvícenství Vznik USA Francouzská revoluce Napoleonské války Vídeňský kongres a Svatá aliance Revoluční hnutí v 1. pol. 19. stol. Rakousko v době předbřeznové Revoluce roku 1848 První průmyslová revoluce Kultura a společnost 1. pol. 19. stol. 	Průřezová témata: VMEGS – šíření demokratických idejí mimo Evropu MKV – evropská kultura a domorodé kultury v koloniích EV – průmyslová výroba a počátky zatížení přírody Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: Č – národní obrození ZSV – osvícenské ideje a demokratizace evropské společnosti EV – kultura biedermeieru
<ul style="list-style-type: none"> vyloží problematiku pojmu národ a nacionalismus v 19. století a specifika vývoje českého národa charakterizuje ekonomický vývoj ve světě 2. poloviny 19. století, nerovnoměrnost, vliv techniky a vědy, ekonomické, politické, a sociální důsledky, militarizaci ekonomiky, počátky ekologických rizik industrializace popíše ekonom., polit. a sociální problémy české společnosti 2. pol. 19. stol. 	Svět ve 2. polovině 19. století <ul style="list-style-type: none"> Vymezení a charakteristika období Druhá průmyslová revoluce Vznik občanské společnosti Sjednocení Itálie a Německa Velká Británie v éře viktoriánské Francie v době 2. císařství a 3. republiky Občanská válka a rekonstrukce v USA Rusko za posledních Romanovců Balkán a tzv. východní otázka Habsburská monarchie v období dualismu Česká národní politika a její neúspěch Mezinárodní vztahy před první světovou válkou Kultura a společnost 2. pol. 19. stol. 	Průřezová témata: OSV – rozvoj historického myšlení VMEGS – vznik globalizace MKV – problematika kolonialismu EV – vliv industrializace na životní prostředí MV – tisk jako „sedmá velmoc“ Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí
8. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje válku jako prostředek řešení mezinárodních vztahů, její politické, hospodářské a sociální důsledky objasní principy vedení totální války vysvětlí mezinárodní souvislosti vzniku československého státu 	První světová válka a její důsledky <ul style="list-style-type: none"> Příčiny první světové války Vývoj první světové války Bolševická revoluce v Rusku Versailleský systém První československý odboj Vznik Československa 	Průřezová témata: VMEGS – vojenský konflikt globálního charakteru VDO – význam československé první republiky pro demokracii v meziválečné Evropě Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		<ul style="list-style-type: none"> • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – literární reflexe války jejími přímými účastníky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • srovná demokracii a totalitní režim a určí jejich základní historické znaky a projevy • vysvětlí problém radikalizace společnosti a jejich důsledků • nalezne souvislost mezi ekonomickým vývojem a politickými prostředky jeho řešení 	<p>Období mezi světovými válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krize versailleského systému ve 20. letech a vznik fašismu • Vývoj hlavních světových mocností ve 20. letech • ČSR ve 20. letech • Světová hospodářská krize • Mezinárodní vztahy ve 30. letech • Vývoj hlavních světových mocností ve 30. letech • Československo ve 30. letech • Mezinárodní situace konce 30. let • Mnichovská krize a její důsledky 	<p>Průřezová témata: OSV – odpovědnost jedince v společenské krizi VDO – vznik demokratických a totalitních systémů</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad, diskuze, řízený rozhovor • práce s historickým dokumentem, mapou • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: ZSV – demokratické a totalitní společnosti EV – moderní umění</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a podstatu opakování světového vojenského konfliktu • objasní důsledky realizace rasově motivované ideologie • objasní význam druhého odboje pro obnovu československého státu 	<p>Druhá světová válka a její důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okolnosti počátku druhé světové války • Průběh druhé světové války, dílčí fáze • Druhý československý odboj a role ČSR ve válce • Výsledky druhé světové války 	<p>Průřezová témata: OSV – rasová nesnášenlivost a holocaust MV – novinář v boji proti fašismu MKV – vliv války na národy mimo vyspělý svět EV – válka a životní prostředí</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad, diskuze, řízený rozhovor • práce s historickým dokumentem, mapou • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: Č – protifašistická literatura Z – geografické aspekty války</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí problematiku světové bipolarity, vojenské, politické a hospodářské aspekty, vzájemné vztahy v bipolárním světě a konflikty • charakterizuje a komparativním způsobem srovná problémy vnitřního vývoje obou bloků 	<p>Období po druhé světové válce 1945-1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nový charakter mezinárodních vztahů po roce 1945 • Vznik sovětského bloku • ČSR v období tranzice 1945-1948 	<p>Průřezová témata: VMEGS – bipolární svět a evropská integrace OSV – odpovědnost člověka v atomovém věku VDO – boj proti totalitnímu systému MKV – multikulturní společnost</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí problematiku sociálního, politického a mravního prostředí totalitních států objasní problematiku sjednocování Evropy v politickém a ekonomickém smyslu vysvětlí podstatu ekonomických, polit. a dalších specifik rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Studená válka Vývoj nejdůležitějších států Západu 1945-1989 Vývoj zemí v sovětském bloku 1945-1989 ČSR v letech 1948-1969 Evropská integrace Dekolonizace a vývoj třetího světa ČSR v období normalizace 1969-1989 Rozpad sovětského bloku a konec studené války 	<p>MV – vliv médií ve společnosti Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: ZSV – moderní politické systémy a ideologie Č – obraz moderního člověka a společnosti v literatuře FY – nové pojetí světa EV – moderna a postmoderna</p>
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje nové rozložení sil ve světové politice po pádu železné opony objasní podstatu globalizace vysvětlí příčiny a důsledky rozdělení Československa pokusí se nastínit perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti 	<p>Období po roce 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> Nová mezinárodní situace 90. let a počátku 21. století Globalizace a globální problémy Vývoj důležitých států světa Evropská integrace po roce 1990 Rozdělení Československa Vývoj ČR od roku 1993 	<p>Průřezová témata: VMEGS – globalizace a globální svět VDO – problém demokratického deficitu MKV – Západ a islamismus EV – globální ekologické problémy</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> výklad, diskuze, řízený rozhovor práce s historickým dokumentem, mapou samostatná práce, referát videoprojekce s následnou diskuzí <p>Mezipředmětové vztahy: ZSV – problémy fungování demokratického systému</p>

4.10 Občanská výchova, Základy společenských věd

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	2	-	-	-	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV a vzdělávací obsah tematického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova RVP ZV.

Na předmět Občanská výchova navazuje volitelný předmět Rodinná výchova (2. ročník) a Seminář k evropské integraci (4. ročník). Dále na předmět navazuje předmět Společenské vědy, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia.

Předmět Občanská výchova směřuje na nižším gymnáziu k postupnému formování a rozvíjení osobnostního a občanského profilu žáků. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Na vyšším gymnáziu na něj navazuje předmět Základy společenských věd.

V návaznosti na učivo dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje.

Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vyučování se orientuje zejména na to:

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti, demokratických postupech při řízení státu a skupinovém rozhodování, o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní a mezinárodní úrovni,
- aby se žáci naučili orientovat v důležitých právních otázkách, poznali cesty, jak se projevat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti, pochopili význam uvážlivého přístupu při navazování partnerských vztahů v souvislosti s perspektivním převzetím rodičovské role a dokázali se vyvarovat rizikovým forem sexuálního chování,
- aby žáci získali schopnost bezpečně se orientovat v základních otázkách zdravého životního stylu a prevence zneužívání návykových látek, dokázali k nim zaujmout žádoucí postoje, organizovat svůj denní režim v souladu se zásadami zdravého

životního stylu, volit správná rozhodnutí ve prospěch zdraví a odmítat postupy poškozující zdraví,

- aby se žáci naučili orientovat v základních i rozmanitých životních situacích, předvídat situace konfliktní a krizové, účinně jim předcházet, případně na ně adekvátně reagovat, vytvářet uspokojivé vztahy k druhým lidem a ke společenstvím, v nichž budou prožívat dospělost a rozhodovat se pro společensky vhodné způsoby chování,
- aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat se, obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení a diskutovat o nich, věcně argumentovat, ověřovat si získané poznatky, kriticky vnímat veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy a respektovat práva a názory druhých,
- aby žáci uplatňovali aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i při poznávání otázek obrany státu,
- aby se žáci orientovali v problematice peněz a cen a aby byli schopni odpovědně spravovat osobní (rodinný) rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé realizují následné výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáka k využívání různých informačních zdrojů
- učitel vede žáka k účasti na různých formách poznávání (besedy, přednášky)
- učitel zadává žákům referáty na daná témata

Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá individuálních schopností žáků a vede je k samostatnému řešení problémů
- učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vlastní prezentaci svých prací a názorů
- učitel vede žáky k osvojování a užívání odborného pojmosloví
- učitel připravuje podmínky pro práci ve skupinách

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k zájmu o veřejné dění a formování občanských postojů

Kompetence sociální a personální

- při skupinové výuce podporuje učitel komunikaci a kooperaci
- učitel vede žáky k odpovědnosti za výsledek skupiny
- učitel vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
Člověk ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými řeší nenásilným způsobem posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	Rodinný život <ul style="list-style-type: none"> vztahy a pravidla v prostředí rodiny vztahy ve dvojici (manželství, rodičovství) režim dne Naše škola <ul style="list-style-type: none"> život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život vztahy ve dvojicích – kamarádství, přátelství vztahy a pravidla v prostředí komunity – škola, vrstevnická skupina, spolek dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Zásady lidského soužití <ul style="list-style-type: none"> pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí Naše obec, region, kraj <ul style="list-style-type: none"> důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - obec Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny 	Integrováno téma Výchova ke zdraví OSV Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Mezipředmětové vztahy TV, Fy – dopravní výchova
2. ročník		
Člověk a společnost <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a 	Kulturní život <ul style="list-style-type: none"> rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia Lidská setkání <ul style="list-style-type: none"> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	Integrováno téma Výchova ke zdraví MKV Lidské vztahy Etnický původ OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>obranu státu</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty a mezilidských vztazích, problémy lidské snášenlivosti <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost 	<p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Mezipředmětové vztahy D – obrana vlasti</p>
<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí <p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví podpora zdravého životního stylu, programy podpory podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví 	<p>Integrováno téma Výchova ke zdraví</p>
<p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich obrany, uvede jejich příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnosti jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi 	<p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví <p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> funkce a podoby peněz, formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	<p>Mezipředmětové vztahy M – finanční gramotnost</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Stát a právo <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	Právní základy státu <ul style="list-style-type: none"> znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, obrana státu Principy demokracie <ul style="list-style-type: none"> znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu význam a formy voleb do zastupitelstev Lidská práva <ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	Mezipředmětové vztahy D – obrana vlasti
3. ročník		
Člověk jako jedinec <ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	Podobnost a odlišnost lidí <ul style="list-style-type: none"> projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka <ul style="list-style-type: none"> vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázeň při seberozvoji 	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena VDO Formy participace občanů v politickém životě MKV Princip sociálního smíru a solidarity
Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – vrstevnická skupina Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními chápáním významu zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy • tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy), preventivní a lékařská péče <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • stres a jeho vztah ke zdraví- kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <p>Hodnota zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich integrace, základní lidské potřeby a jejich hierarchie <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Stát a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetních a kreditních platebních karet, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	Banky a jejich služby <ul style="list-style-type: none"> aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Principy tržního hospodářství <ul style="list-style-type: none"> nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu nejčastější právní formy podnikání Výroba, obchod, služby <ul style="list-style-type: none"> jejich funkce a návaznost 	Mezipředmětové vztahy M – finanční gramotnost
Stát a právo <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	Právní základy státu <ul style="list-style-type: none"> státní občanství ČR, Ústava ČR Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie <ul style="list-style-type: none"> Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Státní správa a samospráva <ul style="list-style-type: none"> orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Právní řád ČR <ul style="list-style-type: none"> význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů právní norma, předpis, publikování právních předpisů význam a formy voleb do zastupitelstev 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
4. ročník		
Stát a právo <ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	Právní základy státu <ul style="list-style-type: none"> složky státní moci, jejich orgány a instituce Právní řád České republiky <ul style="list-style-type: none"> význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany, občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání <ul style="list-style-type: none"> druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě <ul style="list-style-type: none"> význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady 	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy D – korupce
Svět práce <ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravu prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	Podnikání <ul style="list-style-type: none"> druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	
Mezinárodní vztahy, globální svět <ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj vlastní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	Evropská integrace <ul style="list-style-type: none"> podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce <ul style="list-style-type: none"> ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody význam mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN) Globalizace <ul style="list-style-type: none"> Projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	Mezipředmětové vztahy D – obrana vlasti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • ochrana před přenosnými základní cestou přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti –psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, trestná činnost, dopink ve sportu) • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	Mezipředmětové vztahy Bi – sexuální a rodinná výchova TV, Bi – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznání ovlivňovat • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psych. předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace, výběru partnera • uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s frustrací a stresem • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi • uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci 	Poznání a psychologie <ul style="list-style-type: none"> • začlenění psychologie do systému věd • teorie, metody, osobnosti Člověk jako individualita Podstata lidské psychiky <ul style="list-style-type: none"> • vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti Osobnost člověka <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika osobnosti, její typologie • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života • charakter, emoce, motivace, postoje, schopnosti, vlohy, inteligence Učení a jeho význam pro vývoj jedince <ul style="list-style-type: none"> • učení v užším slova smyslu • zásady efektivního učení • význam celoživotního učení a sebevýchovy Psychologie v každodenním životě <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebereflexe • stres, frustrace, zdravý životní styl • zásady duševní hygieny, náročné životní situace 	Průřezová témata: OSV – člověk jako osobnost, osobnostní profil Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> • přednášky, diskuse, prezentace • testování • myšlenková mapa • projekty (Nautilus) Mezipředmětové vztahy: B – nervová soustava, smyslové orgány

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> psychologické poradenství duševní poruchy a jejich hlavní kategorie 	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže charakterizovat, jakým způsobem utváří média náš pohled na současnost porozumí specifikům masové komunikace zná hlavní druhy masových médií a orientuje se v jejich historickém vývoji charakterizuje hlavní funkce médií v současné společnosti a kriticky zhodnotí jejich naplňování popíše, jakými způsoby mohou média ovlivňovat veřejné mínění porozumí potřebě přistupovat kriticky k obsahu bulvárních médií 	Poznání skutečnosti Média a náš pohled na svět <ul style="list-style-type: none"> média a jejich historický vývoj masová komunikace a masová média funkce médií v současné společnosti základní charakteristiky mediálních sdělení vliv médií na veřejné mínění bulvární a seriózní média cenzura médií 	Průřezová témata: MV - mediální vlivy celospolečenské a kulturní Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> přednášky, diskuse, prezentace práce s tiskem metody kritického myšlení Mezipředmětové vztahy: ČJ – komunikační model, komunikační strategie
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vymezit kategorie sociální interakce a sociálního jednání a zná jejich hlavní formy odliší od sebe právní a mravní normu ve svém jednání respektuje platné právní normy uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace respektuje sociální odlišnosti, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky 	Život mezi druhými <ul style="list-style-type: none"> sociální interakce a jednání socializace sociální instituce a kontrola sociální percepce a chyby v ní stereotypy a předsudky sociální komunikace a její průběh efektivní komunikace manipulace v komunikace 	Průřezová témata: OSV – člověk a společnost, mezilidské vztahy MV – sociální komunikace MKV – odlišnost kultur, předsudky, stereotypy Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> přednášky, diskuse, prezentace hraní rolí Mezipředmětové vztahy: ČJ – komunikace, efektivní komunikace

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace a formálních i neformálních vztazích a využívá jich při dosahování svých záměrů a cílů • předchází konfliktům s jinými lidmi a případné konflikty účinně řeší • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost 	<p>Člověk ve společnosti Společnost a společenské útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> • společnost jako téma sociologie • význam začlenění jedince do sociálních vazeb, sociální skupiny • proces socializace <p>Sociální struktura společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita • jedinec ve skupině <p>Sociální fenomény a procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina, práce, kultura, masmédia • tradiční a moderní společnost • životní prostředí • sociální deviace • sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita) 	<p>Průřezová témata: OSV – člověk a společnost, mezilidské vztahy MV – sociální komunikace EV – člověk a životní prostředí MKV – psychosociální aspekty multikulturality</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D – společenský vývoj</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná historické a současné typy státu a formy vlády • porovná postavení občana v demokrat. a totalitním státě, pochopí volební systémy • uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a v státě • vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce • rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických stran k řešení každodenních problémů občanů 	<p>Politologie a politika</p> <ul style="list-style-type: none"> • teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády, státní občanství ČR, stát a národ • principy demokracie, formy demokracie • volby, volební systémy, politická strana, koalice, opozice, politické spektrum • občanská společnost • ombudsman, lidská práva ve světě, Evropa a ČR • státní moc, výkonná, zákonodárná, soudní, kontrola státní moci • proces tvorby a schvalování zákonů 	<p>Průřezová témata: OSV – svoboda člověka v demokratickém systému VMEGS – význam mezinárodních organizací MV – vliv médií na politický proces</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přednášky, debaty, diskusní panely • samostatná práce žáků, referáty • práce s textem, analýza a interpretace dokumentů <p>Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj státu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie • vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých • vysvětlí podstatu hlavních ideologií • objasní tři nezávislé složky státní moci 	<p>Ideologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaky a funkce, přehled vybraných ideologií • pluralismus, extremismus, populismus 	<p>Průřezová témata: OSV – vliv ideologií na myšlení občana VMEGS – tradice ústavnosti ve státech Západu</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj demokracie Č – antická literatura</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu a význam pluralismu, vysvětlí nebezpečí 	Mezinárodní vztahy	Průřezová témata:

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> politického extremismu a populismu. objasní podstatu evropské integrace a její důvody. Rozlišujeme funkce orgánů EU posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak uplatňovat práva v rámci EU 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná evropská měna 	<p>VMEGS – evropská integrace VDO – občanská zodpovědnost</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D – dějiny Evropy</p>
<ul style="list-style-type: none"> pochozí pojetí mezinárodní politiky, charakter mezinárodních vztahů a mechanismů jejich fungování objasní činnost a význam světových institucí 	<ul style="list-style-type: none"> mezinárodní vztahy, kooperace, konflikt státy, zahraniční politika, diplomacie mezinárodní instituce, OSN, NATO proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky, globální problémy 	<p>Průřezová témata: MKV – prolínání a střetávání kultur v globalizovaném světě VMEGS – globalizace politiky, mezinárodní spolupráce</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj mezinárodních systémů Z – geografické aspekty mezinárodní politiky</p>
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> pochozí podstatu práva jako normativního systému a odliší jej od ostatních (etických, náboženských) osvojí si strukturu právních institucí, vysvětlí proces tvorby zákonů, roli jednotlivých institucí při naplňování principu zákonnosti ve společnosti pochozí strukturu, funkce a význam právních norem, jejich výklad a aplikaci v praxi vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků, dovede je aplikovat na konkrétní příklady rozlišuje jednotlivá právní odvětví, uvědomuje si význam ústavního práva a ústavních práv jednotlivce jako základního zákona státu, posuzuje význam jednotlivých ústavních institucí v politickém systému a v legislativním procesu rozlišuje správní a trestní řízení, charakter jednotlivých právních deliktů, uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce, je si vědom trestní odpovědnosti uvědomí si sociální funkce státu, objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok. dovede uspořádat majetkové vztahy a náležitosti dle zásad občanského a rodinného práva, je si vědom odpovědnosti v rodinných vztazích a za výchovu dětí, 	<p>Občan a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> normativní systémy, právní systémy, právní normy, funkce, význam, právní odvětví, zákonnost a její ochrana ve společnosti právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů právní instituce, parlament vláda, prezident, soudy, státní zastupitelství, ombudsman, notářství, advokacie, policie právo veřejné a soukromé, ústavní právo, Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, správní právo hmotné a procesní, správní řízení, trestní právo hmotné a procesní, skutková podstata trestného činu, trestní řízení občanské právo hmotné a procesní, právní způsobilost, absolutní a relativní neplatnost právního aktu, vlastnické a závazkové právo, dědické právo, ochrana majetku za mimořádných událostí sociální zákonodárství, systém sociálního a zdravotního pojištění, sociálních podpor a pomoci státu, sociální minimum, sociální instituce rodinné právo, manželství, rodičovství, náhradní formy rodinné výchovy, ochrana týraných dětí, 	<p>Průřezová témata: OSV – rozvoj právního myšlení a zodpovědného chování MKV – tolerance jiných právních systémů MV – právní odpovědnost médií EV – právní ochrana přírodního bohatství VMEGS – právo EU</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> přednášky, besedy, panelové diskuse videoprogramy s následnou diskusí přednášky odborníků, příp. návštěva soudu samostatná práce, referáty práce s textem, právním předpisem <p>Mezipředmětové vztahy D – historický vývoj práva Č – jazykový výklad právní normy</p> <p>Integruje se předmět Svět práce</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>včetně alternativních způsobů rodinné péče, dovede uplatnit v praxi zásady pracovního práva při uzavření pracovní smlouvy, výkonu pracovní činnosti či ukončení pracovního poměru</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v legislativě EU ve vztahu k ČR, uznává základní principy evropského pojetí práva a právní zodpovědnosti ČR vůči EU ve svém jednání respektuje platné právní normy, zaujímá odmítavé postoje vůči sociálně patologickému jednání uvědomuje si, jak se odpovědně chovat v případě mimořádných událostí. 	<p>pracovní právo, pracovní smlouva, rozvázání pracovního poměru, bezpečnost a ochrana zdraví při práci</p> <ul style="list-style-type: none"> evropské právo, instituce, komunitární a unijní právo, implementace evropského práva, evropské politiky a dotační programy, pracovní trh EU právní problematika partnerských vztahů, závislostí a sexuálně motivované kriminality 	
<ul style="list-style-type: none"> pochozí význam ekonomiky pro zajišťování materiálních potřeb společnosti, objasní základní principy fungování hospodářské politiky, rozliší základní typy daní, uvede, jakým způsobem podá příznání k dani z příjmu fyzických osob vysvětlí fungování tržní ekonomiky a její přednosti ve srovnání s ostatními ekonomickými systémy, pochozí princip vzájemného vztahu nabídky a poptávky a dokáže jej aplikovat na konkrétní ekonomické jevy, posoudí na základě informací z tisku vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (HDP, inflace, míra nezaměstnanosti) rozliší jednotlivé typy trhů, především se bude orientovat na trhu práce a finančních trzích, kriticky posoudí svoje předpoklady pro volbu budoucího povolání, uvědomí si význam kvalifikace a rekvalifikace, dokáže vyhledat informace o pracovních místech, vymezí práci úřadu práce personálních agentur objasní činnost ČNB a komerčních bank, zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb, naučí se využívat moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v dané situaci nejvýhodnější, posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním, uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti porozumí vnitřním mechanismům řízení firmy a zásady managementu, pochozí smysl marketingu, naučí se analyzovat skrytý obsah reklamy, vyjadřuje svůj názor na 	<p>Občan a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> makroekonomie, ekonomika a ekonomie, ekonomické systémy, ekonomické vstupy a výstupy, hospodářská politika a její nástroje, státní rozpočet, daňová soustava tržní ekonomika, trh, nabídka a poptávka, cena, konkurence, hospodářský cyklus, tržní subjekty, rozdělení trhu, trh práce, mzda, plat, pracovní síla, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti, finanční trhy, peníze a jejich funkce, bankovní soustava, finanční služby a investice, formy platebního styku, finanční produkty, inflace, HDP a jeho rozdělování, hospodářský růst mikroekonomie, národní hospodářství, hospodářská odvětví a resorty, státní a soukromé podniky, právní formy podnikání, živnosti, obchodní společnosti, podnik a jeho struktura, majetek podniku, logistika podniku, amortizace, investice, management a jeho struktura, marketing a public relations globální ekonomika, Světová banka a Mezinárodní měnový fond, EU a její ekonomické politiky, pracovní trh v EU, poradenské, informační a zprostředkovatelské služby, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání, osobní management, profesní kariéra, workoholismus 	<p>Průřezová témata: OSV – pochopení principů trhu a rozvoj podnikavosti MKV – multikulturalita jako obohacující faktor trhu VMEGS – globalizace ekonomiky MV – vliv médií na tržní chování EV – dopady ekonomiky na životní prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D – výroba a obchod v minulosti Z – geografické faktory ekonomických procesů M – ekonomická statistika a účetnictví</p> <p>Integruje se předmět Svět práce</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu pochozí nezvratnost procesu globalizace ekonomiky, význam mezinárodních ekonomických institucí a nutnost obstát v podmínkách konkurence na mezinárodním trhu 		
8. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, proč je filozofie věda objasní vztah filozofie k náboženství, umění, ideologii a světovému názoru zamyslí se nad užitím filozofie pro současnost a dnešního člověka 	Vznik, předmět a vývoj filozofie <ul style="list-style-type: none"> filozofie jako věda, vztah k náboženství filozofie a světový názor, vliv na politické, ideologické, ekonomické, kulturní názory ve společnosti disciplíny filozofie: základní, ontologie, gnozeologie, logika, etika, estetika. Nově vytvářené: filozofie přírody, filozofie člověka, filozofie náboženství apod. 	Průřezová témata: OSV – rozvoj myšlení a odpovědného přístupu ke světu MV – mediální a reálný obraz světa EV – filozofie přírody Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> přednášky, debaty, diskusní panely práce s textem, analýza a interpretace filozof. díla samostatná práce, referáty Mezipředmětové vztahy: D – náboženství EV – podstata umění
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry v dějinách filozofie a jejich představitele vysvětlí zásady etiky argumentace, rozpozná manipulativní argumentaci 	Dějiny filozofie <ul style="list-style-type: none"> periodizace, znaky jednotlivých etap orientální filozofie antická filozofie – před Sokratovská, klasická, helénistická a římská středověká filozofie, patristika, scholastika renesanční filozofie novověká filozofie – racionalismus, empirismus, sensualismus osvěcenská filozofie, encyklopedisté filozofie 19. stol. filozofie 20. století – novotomizmus, novopozitivizmus, pragmatizmus, existencialismus, fenomenologie, postmoderna argumentace, podstata, defekty, manipulace, objektivita, etika 	Průřezová témata: OSV – harmonický rozvoj osobnosti MKV – poznání neevropských filozofických systémů VMEGS – globalizace myšlení Mezipředmětové vztahy: D – historické souvislosti vývoje myšlení Č – prolínání filozofie a literatury M – výklad světa na základě číselných vztahů FY – fyzikální obraz světa B – filozofie člověka
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a rozliší pojmy axiologie a etika zhodnotí odpovědnost vědce, politika, lékaře apod. objasní význam svědomí člověka v praktických životních situacích z hlediska morálky – možný konflikt individuálního a obecného 	Etika <ul style="list-style-type: none"> etické kategorie – dobro, zlo, spravedlnost, svoboda, praktická morálka, individuální mravní postoje praktická rovina – etika vědy, politiky, podnikání, 	Průřezová témata: OSV – význam morálního jednání MKV – odlišnost morálních norem MV – morální odpovědnost masmédií VMEGS – globální problémy a odpovědnost

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> posoudí vztah mezi praktickou a sociální etikou 	<ul style="list-style-type: none"> ekologie, mezilidských vztahů dějiny etiky – hédonizmus, eudaimonizmus, křesťanská etika, utilitarizmus, pragmatizmus 	lidstva EV – odpovědnost člověka za stav životního prostředí Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj morálky Č – problém morálky v literárním díle

4.11 Informatika a výpočetní technika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	2	1	2	1	-	-

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Informatika a výpočetní technika akceptuje vzdělávací obsah oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV a RVP G. Dále předmět realizuje vybrané tématické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- Mediální výchova

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (práce s operačním systémem, souborová správa, funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru, zpracování fotografií a videa a základy algoritmizace a programování), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací pomocí školního výukového portálu a pomocí Internetu, komunikaci v počítačových sítích, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů. V pokročilejších skupinách žáků je výše uvedená obsahová náplň probírána více do hloubky směrem k náročnějším technologiím a je průběžně doplňována o další témata v závislosti na vývoji IT dle podrobněji zpracovaných výukových materiálů předmětové komise IVT.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jedné počítačové učebně s 18 stanicemi. Počítač pedagoga je napojen na dataprojektor. Všechny počítače v učebnách stejně jako v celé škole jsou připojeny k Internetu.

Žáci jsou ve výuce děleni do skupin. Na předmět navazují volitelné předměty Informatika a výpočetní technika a Programování (7. a 8. ročník) a Kancelářská informatika (8. ročník). Studium lze zakončit maturitní zkouškou.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací
- zadáváním vhodných úloh a problémů vede žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je

Kompetence k řešení problémů:

- učí schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem
- předkládá jim problémy z běžného života a praxe a vede je k řešení s využíváním VT
- učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC (instalace, údržba dat, ...)

Kompetence komunikativní:

- zadává náročnější úkoly, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě (lokální i Internetu)
- vede žáky k užívání VT při prezentaci svých názorů

Kompetence sociální a personální:

- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty
- při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu

Kompetence občanské:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřené majetek

- vede žáky ke zodpovědnosti při práci s PC, k dodržování právních i etických norem

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> zná význam základních pojmů v informatice a vývojové trendy v oblasti IT využívá základní standardní funkce počítače a jeho periferie. Umí řešit základní problémy s hardware. zná základní softwarové produkty, jejich určení a způsoby ovládání respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 	základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce hardware – struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení software - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	A – odborná terminologie v počítačovém světě, výslovnost, český překlad odborných termínů OSV Psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> dokáže pracovat s diskovými jednotkami odlišuje pojmy složka a soubor a zná základní operace s nimi přímo a v souborových manažérech zná základní formáty souborů chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	souborová správa <ul style="list-style-type: none"> disk, složka, soubor práce v souborových manažérech seznámení s formáty souborů údržba počítače a dat 	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> umí upravit základní nastavení prvků operačního systému umí řešit problémové situace se systémem pracuje s textem a obrázkem v textovém i grafickém editoru a využívá vhodných aplikací zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	operační systémy a jejich základní funkce <ul style="list-style-type: none"> základy práce se systémem zpracování a využití informací <ul style="list-style-type: none"> příslušenství operačního systému – základní funkce textového a grafického editoru počítačová grafika 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovým editorem Word umí otevřít a uložit soubor i s prvky zabezpečení edituje text a dokáže vytisknout text podle příslušného nastavení tisku nastavuje požadované vlastnosti písma a odstavce provede základní operace s obrázky a dalšími grafickými prvky uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	základní funkce textového editoru Word <ul style="list-style-type: none"> ovládání programu práce se soubory editace a tisk formátování písma a odstavce počítačová grafika, rastrové a vektorové obrázky 	VV – grafické a estetické hledisko Č – pravidla pro psaní textu
<ul style="list-style-type: none"> pochopí základním principům algoritmizace aplikuje algoritmický přístup k řešení problému umí nakreslit vývojový diagram algoritmu 	základy algoritmizace <ul style="list-style-type: none"> algoritmy a algoritmizace grafické vyjádření algoritmů 	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi údaji ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	internet <ul style="list-style-type: none"> společenský tok informací základní způsoby komunikace metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování vývojové trendy informačních technologií 	Cizí jazyk - komunikace na internetu v různých jazycích OSV Rozvoj schopnosti poznávání, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace Poznávání lidí VMEGS Objevujeme Evropu a svět MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení OV – právní hledisko porušování zákona
4. ročník		
	opakování učiva tercie	
<ul style="list-style-type: none"> nastavuje vzhled stránky, pracuje se záhlavím a zápatím chápe pojem styl a zvládá základy práce se styly pracuje v různých druzích zobrazení ovládá práci s textovým editorem uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	pokročilé funkce textového editoru Word <ul style="list-style-type: none"> formátování oddílů styly druhy zobrazení 	VV – grafické a estetické hledisko Č – pravidla pro psaní textu, pravopis
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s tabulkovým editorem edituje, zpracovává a zabezpečí informace v tabulkách konstruuje jednoduché a složitější vzorce s funkcemi 	základní funkce tabulkového kalkulatoru Excel <ul style="list-style-type: none"> formátování tabulky druhy dat, ověřování vstupních dat adresace absolutní a relativní vzorce, funkce jednoduché grafy 	FY, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení, grafická prezentace fyzikálních jevů M – aritmetické a logické operace, matematická logika, praktická matematika, funkce a jejich grafický průběh
	internet – viz 3. ročník	
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> zná význam základních pojmů v informatice a vývojové trendy v oblasti IT ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích 	základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> informatika – vymezení teoretické a aplikované informatiky (základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje a instituce) hardware – funkce prostředků ICT, jejich částí a 	<ul style="list-style-type: none"> A – odborná terminologie v počítačovém světě, výslovnost, český překlad odborných termínů OSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčím a efektivnímu řešení úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí řešit základní problémy s hardware • zná základní softwarové produkty, jejich určení a způsoby ovládání • orientuje s v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 	<p>periferií, technologické inovace, digitalizace a prezentace dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • software - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, operační systémy a programové aplikace • jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT – ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami 	<ul style="list-style-type: none"> • Psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovat s diskovými jednotkami • odlišuje pojmy složka a soubor a zná základní operace s nimi přímo a v souborových manažérech • zná základní formáty souborů • organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití 	<p>souborová správa</p> <ul style="list-style-type: none"> • údržba a ochrana dat - správa souborů a složek • práce v souborových manažérech • komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • umí upravit základní nastavení prvků operačního systému • umí řešit problémové situace se systémem • pracuje s textem a obrázkem v textovém i grafickém editoru a využívá vhodných aplikací • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>operační systémy a jejich základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • software – funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí • zpracování a využití informací • příslušenství operačního systému – základní funkce textového a grafického editoru • počítačová grafika 	
<ul style="list-style-type: none"> • nastavuje vzhled stránky, pracuje se záhlavím a zápatím • chápe pojem styl a zvládá základy práce se styly • pracuje v různých druzích zobrazení • ovládá práci s textovým editorem • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<p>pokročilé funkce textového editoru Word</p> <ul style="list-style-type: none"> • formátování oddílu • styly • vícestránkové dokumenty členěné do kapitol • druhy zobrazení a možnosti nastavení pracovního prostředí • tabulky • hyperlinky • publikování – estetické a typografické zásady publikování 	<ul style="list-style-type: none"> • VV – grafické a estetické hledisko, základní typografické zásady pro tvorbu ročníkových prací • Č – pravidla pro psaní textu, pravopis
<ul style="list-style-type: none"> • efektivní postupy při formátování tabulky • ovládá práci s tabulkovým editorem • edituje, zpracovává a zabezpečí informace v tabulkách • konstruuje jednoduché a složitější vzorce s funkcemi, 	<p>pokročilé funkce tabulkového kalkulatoru Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> • formátování tabulky • ověřování vstupních dat • další funkce, vnořování funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> • FY, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení, grafická prezentace fyzikálních jevů • M – aritmetické a logické operace,

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • které jsou do sebe vnořovány • řadí a filtruje záznamy v databázích 	<ul style="list-style-type: none"> • grafy • databáze • možnosti nastavení pracovního prostředí 	<p>matematická logika, praktická matematika, funkce a jejich grafický průběh</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi údaji • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky 	<p>internet</p> <ul style="list-style-type: none"> • globální charakter internetu • multikulturní a jazykové aspekty • služby na internetu • informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy • vývojové trendy informačních technologií • sdílení odborných informací – diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning • informační technika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů 	<ul style="list-style-type: none"> • Cizí jazyk - komunikace na internetu v různých jazycích • OSV • Rozvoj schopnosti poznávání, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace • Poznávání lidí • VMEGS • Objevujeme Evropu a svět • MV • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení • OV – právní hledisko porušování zákona
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá vytvoření algoritmu s větvením na dvě nebo více možnosti • vybere vhodný cyklus pro opakované provedení příkazů 	<p>základy algoritmizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • větvení programu • cykly – základní předpoklad modulárně řešených programů 	<p>OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • Žák si zopakuje svoje znalosti na testech ECDL 	<p>opakování učiva předchozího ročníku</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • žák bude seznámen s historií grafiky, pochopí rozdíl mezi 2D a 3D grafika a umí vysvětlit výhody a nevýhody rastrové a vektorové grafiky • naučí se zpracovávat bitmapové obrázky a fotografie jednotlivě i v dávkách a prezentovat skupiny obrázků • pochopí pojmy Výběr, Cesta, Stopa, Přechody, Vzorky a Paleta a naučí se zpracovávat obrázky z jejich využitím • pochopí využití Vrstev, Masky a Filtrů při zpracování obrázků • žák se seznámí se záznamem zvuku. Porozumí starším způsobům záznamu zvuku v analogové formě. Pochopí uložení zvuku v digitální podobě a komprimování zvuku. 	<p>počítačová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování digitální fotografie <ul style="list-style-type: none"> - hromadné zpracování fotografií a jejich prezentace • úpravy bitmapových a vektorových obrázků <ul style="list-style-type: none"> - vrstvy - maska - filtry <p>zvukový soubor a jeho úpravy</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se stopami • tvorba zvukového souboru <p>vytváření animace v různých programech zpracování videa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – práce v kolektivu, role v kolektivu, odpovědnost za řešení dílčího úkolu • OV – právní hledisko porušování zákona o autorských právech • Fy – využití znalosti z optiky při pořizování a zpracování fotografií a videa • VV – estetické hledisko zpracování obrázků

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>Naučí se zpracování zvukových stop a tvorbu výstupního zvukového souboru v různých formátech</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák vytvoří animaci v různých prostředích a naučí se připravit animaci pro použití v prezentačních programech • žák se seznámí se základními vlastnostmi videozáznamu, jeho komprimování a použití kodeků. Umí naimportovat video z různých úložišť, zpracovat je trimováním a uložit do výstupního souboru v různém formátu • dokáže vytvořit multimediální prezentaci s využitím znalostí a dovedností získaných v průběhu celého školního roku (umí do prezentace začlenit video, titulky a přechody, texty, mluvené slovo, zvuky, hudbu, obrázky, fotografie, animace) • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • import videa • střih videa a zpracování videa pomocí efektů • přidání titulků a přechodů do videa • práce se zvuky ve videu • export výsledného videa do různých formátů <p>prezentační software</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr a srovnání různých prostředí pro tvorbu prezentace • vytváření vlastní multimediální prezentace 	

4.12 Výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	1	1	2	2	-	-

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV a Výtvarný obor RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G a Multikulturní výchova RVP ZV, které prolínají výukou po celou dobu studia.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny, výuka probíhá v dvouhodinových blocích, ve 3. a 4. ročníku jednou za dva týdny nebo jednou hodinou týdně. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Význam předmětu Výtvarná výchova je důležitý pro chápání vizuálního vnímání světa a jeho zákonitostí, vlivu na člověka a společnost, na formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty, význam Vv je také relaxační, terapeutický a sebereflexivní. Specifikou Vv jsou kontrolované kreativity, otevření se inovacím a práce týmech. Ve výuce se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami, základními výtvarnými výrazovými prostředky a nastíní se jim základy odborného navrhování. Důležitou složkou je základní přehled některých výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit se výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých (jiných kultur) utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel (u některých projektů) organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií, počítačové grafiky, videa, fotografie, animace 	<ul style="list-style-type: none"> práce s uměleckým dílem experimenty s reprodukcí vyjadřování prožitků netradičními způsoby počítačová grafika 	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní difference MKV Multikulturalita IVT D
<ul style="list-style-type: none"> užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů výtvarné vyjádření povrchu, struktury výtvarné vyjádření prožitků z hudby fantazie, sny, představy, příběh 	HV Č
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> plošné a prostorové vyjadřování kombinované techniky, experimenty s materiály pohyb, rytmus, řazení prvků princip sériovosti proměna tvaru 	IVT M
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV 	<ul style="list-style-type: none"> barvy základní, doplňkové malba temperou, akvarel barevný kontrast, kompozice zlatý řez, vertikála, horizontála 	FY M
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> tělo ve výtvarném umění portrét, mimika, gesto lidská postava, pohyb 	TV
<ul style="list-style-type: none"> rozezná působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> vztah člověka k prostředí krajina, mapa, reliéf stavba tvaru, struktura, detail kresba a malba podle modelu 	Z
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií počítačové grafiky, videa, fotografie, animace 	<ul style="list-style-type: none"> práce zachycující proměnu času, komiks, práce s fotografií, fáze pohybu a prostředky zachycení jeho jednotlivých fází, roční období, proměny světla, krajiny, mobilní objekty, hra s prostorem, 	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní difference MKV Multikulturalita

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> hudební notový záznam, písemný záznam řeči 	HV FY IVT
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> využití malby, kresby, grafiky prostorová tvorba práce s rozličnými materiály /kov, dřevo, papír, plast/ koláž /prolínání světů/ kombinované techniky 	FY
<ul style="list-style-type: none"> užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> divadlo, performance /kulisy, masky, kostým, hudba, hra s textem/ živly /země, vítr, oheň, voda a výtvarné zpracování jejich působení/ haptické etudy 	HV
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV 	<ul style="list-style-type: none"> hledání vlastního výrazu hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů, fantazie osobní prostor, místo k bytí, interiér, exteriér perspektiva vnějšího a vnitřního prostoru 	D OV
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky VOV v sociálních vztazích a vhodnou formou je prezentuje objasňuje záměr tvorby a její proměny z hlediska komunikačního obsahu VOV vlastních i uměleckých v historických, sociálních a kulturních souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná tvorba skupinová práce velký formát, vývojová řada, projekt interpretace díla, příběh design, reklama figurální námět /postava, portrét/ 	OV
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> umělecko-historické slohy návštěva galerií, muzeí video, film, architektura archetyp, přírodní národy, inspirace východní kulturou řemesla (keramika, řezbářství, textil) 	D
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> k rozpoznávání specifických různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření linie, barva, tvar, světlo plocha, objem /prostorová tvorba/ technologické postupy tvorby grafické techniky 	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní difference

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		MKV Multikulturalita FY D
<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a prostředí architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	Č D
<ul style="list-style-type: none"> interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně návštěvy galerií, diskuse s výtvarníky, komentované video/ výtvarné techniky nová média 	HV IVT Č
<ul style="list-style-type: none"> seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně/ návštěvy galerií, diskuse s výtvarníky, komentované video/ výtvarné techniky nová média 	<ul style="list-style-type: none"> proměny života osobnost, vztahy vnitřní krajina studie, inspirace přírodními motivy 	B
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury individuální, kolektivní projev práce ve skupině akční tvorba 	OV
<ul style="list-style-type: none"> své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> vliv reklamy, film, fotografie street art užitá grafika, design masovost a autenticita projevu 	Ov
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> citace, parafráze, narážka, humor ve výtvarném umění, karikatura, komix autenticita projevu a vyprázdňenost forem seznámení s umělecko historickými památkami v nejbližším okolí kresba v plénu 	Č Z
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace, hra s formou gestická malba haptická projekce 	OV TV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> práce s materiály kompozice, barva tvar, linie, bod kontrast, rytmus, plocha inspirace hudbou práce v exteriéru 	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní difference MKV Multikulturalita HV VV M FY
<ul style="list-style-type: none"> při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> já moje identita osobní značka, znak, subjektivní vyjádření, introspekce 	OV
<ul style="list-style-type: none"> samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 	<ul style="list-style-type: none"> možnost seberalizace a sebevyjádření temperament (extrovert – introvert) dlouhodobý projekt 	OV HV
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s novými médii a technikami (počítačová grafika) současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století 	IVT
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné techniky grafika, malba základy fotografie, film, divadlo prostorová tvorba 	Č CH
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace archetypální souznění různých kultur tradice, zvyky, folklór klasická a nová média v proměnách času 	OV
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> proměnlivost obrazu v čase návštěvy galerií, galerijních animací interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření reflexe vývoje umění v současné společnosti 	D OV
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na 	<ul style="list-style-type: none"> umělecké směry 20. století 	Z

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se současnými výtvarnými tendencemi body art land art konceptuální umění 	TV
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků nestandardní postupy ve výstavbě díla současné výstavy v kontextu společenského dění 	D
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	<p>Umělecký proces a jeho vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> umělecký proces a realita chápání uměleckého procesu znakové systémy jednotlivých druhů umění historické proměny pojetí uměleckého procesu prezentace uměleckého díla <p>Role subjektu v uměleckém procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> smyslové vnímání a jeho rozvoj interpretace a recepce uměleckého díla tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta <p>Úloha komunikace v uměleckém procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> umění ve společnosti role umělce proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků publikum a jeho role nové technologie a jejich vliv na umělecký proces subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané <p>Téma prolíná celým učivem VV v 1. a 2. ročníku</p>	<p>OSV Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Psychohygiena Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>VMEGS Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>EV Člověk a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává specifickosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> experiment z hlediska inovace prostředků analýza vizuálně obrazových systémů klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplín 	<p>MV Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>TO: Design a konstruování</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		TO: Digitální technologie TO: Zpracování a prezentace informací
<ul style="list-style-type: none"> v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření technologické postupy tvorby 	
<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a prostředí architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	
<ul style="list-style-type: none"> interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně výtvarné techniky nová média 	
<ul style="list-style-type: none"> uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační 	<ul style="list-style-type: none"> proměny života osobnost, vztahy vnitřní krajina studie, inspirace přírodními motivy 	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury individuální, kolektivní projev práce ve skupině akční tvorba 	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> transformace hodnot a její odraz v umění světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů 	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> práce s materiály kompozice, barva tvar, linie, bod kontrast, rytmus, plocha inspirace hudbou práce v exteriéru 	
<ul style="list-style-type: none"> já- moje identita při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> osobní značka, znak, subjektivní vyjádření, introspekce 	Mezipředmětové vztahy: HV, TV, D, Č, IVT, B, Z, M, CH, FY
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace, hra s formou gestická malba haptická projekce 	O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem
<ul style="list-style-type: none"> samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké 	<ul style="list-style-type: none"> dlouhodobý projekt možnost seberalizace a sebevyjádření 	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění		
<ul style="list-style-type: none"> nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 		
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s novými médii a technikami současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století 	MV Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Design a konstruování TO: Digitální technologie TO: Zpracování a prezentace informací
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné techniky- grafika, malba základy fotografie prostorová tvorba 	
<ul style="list-style-type: none"> své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> vliv reklamy, film, fotografie street art užitá grafika, design masovost a autenticita projevu 	OSV Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Morálka všedního dne Psychohygiena Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě EV Člověk a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace archetypální souznění různých kultur tradice, zvyky, folklór klasická a nová média v proměnách času 	Mezipředmětové vztahy: HV, TV, D, Č, IVT, B, Z, M, CH, FY

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> proměnlivost obrazu v čase návštěvy galerií interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření reflexe vývoje umění v současné společnosti 	O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> umělecké směry 20. století seznámení se současnými výtvarnými tendencemi body-art land-art konceptuální umění 	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků nestandardní postupy ve výstavbě díla současné výstavy v kontextu společenského dění 	
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> citace, parafráze, narážka humor ve výtvarném umění, autenticita projevu a vyprázdněnost forem seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí 	

4.13 Hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	2	2	-	-

Předmět Hudební výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV a Hudební obor RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobností a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova i Mediální výchova. V hudební výchově se rozvíjejí nejen veškeré smysly žáka a studenta, ale činnosti v sobě zahrnují všechny tematické okruhy a průřezová témata uvedená v RVP ZV a RVP G.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orfovým instrumentářem a audio-vizuální technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Estetická výchova – Hudební výchova (od 5. ročníku). Studenti volí mezi Výtvarnou a Hudební výchovou.

Od 2. pololetí 1. ročníku do 4. ročníku jsou součástí výuky základy hry na sopránovou zobcovou flétnu.

Maturitní zkoušku lze skládat jako složku nepovinnou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších etap vývoje hudby v historickém sledu a jejich hudebních představitelů ve vrcholných dílech.

Učí se práci v kolektivu při nácviu a interpretaci hudby v souborech.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu, nejen zpěvem, ale i hrou na flétnu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam hudby v historickém kontextu,
- pracoval s dechem v koordinaci s pohybovým ústrojím, produkoval hudbu nejen zpěvem.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich

vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.

- Žáci mohou zpracovat projekt s hudební tematikou – na konci 4. ročníku. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none">zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlaseorientuje se v jednoduchém notovém zápise	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none">intonační cvičenírozšiřování hlasového rozsahuzpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písnělidový dvojhlaspíseň a její hudební forma	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Komunikace VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy Č, VV, D, Z, IVT, OV
<ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduché doprovodyvyužívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitáchzapiše tóny do notové osnovyrozpozná dur a moll stupnice, základní intervalyzahraje jednoduché melodie na flétnu podle notového zápisu	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none">jednoduchý doprovod lidových písní s využitím orfova instrumentáře (keyboardu), rytmická hra na tělo, hra na flétnuimprovizace jednoduché hudební formylidové kapelyhra tónů na flétnu od c1 do e2 v různých rytmechnoty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord)	
<ul style="list-style-type: none">taktuje dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový taktpohybem vyjádří obsah písně	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none">mazurka, pochod, valčík, polkahra na dirigenta a orchestrpantomimavyužívání řeči těla	
<ul style="list-style-type: none">rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovatrozpozná melodram, operu, operetu, muzikálrozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none">hudebně výrazové prostředkyhudební nástroje v lidové hudběpartitura, hudební nástroje orchestruhudba a tanechudba a slovo – opera, melodram	
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none">pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahupři zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase.	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none">hlasová hygienalidský hlas, mutace,vokální projevlidové a umělé písněvýběr písní z různých období, etnografie	MKV Kulturní difference OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Sebepoznání a sebepojetí VDO Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none">na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none">Prolínají se do ostatních hudebních činností během rokuTvorba jednoduchých doprovodů	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky 	<ul style="list-style-type: none"> Společný výcvik hry na zobcovou flétnu Pokračování tónina D,G,F 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší stupnici dur a moll 	<ul style="list-style-type: none"> Netradiční hudební nástroje Noty, stupnice, intervaly 	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MV Vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> lidové tance (kolový tanec, mateník, polka, valčík), moderní tanec taktování, dirigování jednoduchých lidových písní vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) hra na dirigenta a orchestr využívání řeči těla 	VMEGS Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam zařadí skladbu do příslušného období pojmenuje hudební formy různých období 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> výběr poslechových skladeb z různých období (Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven) skladba vokální a instrumentální hudba duchovní a světská hudební formy – kánon, fuga, oratorium, kantáta, koncert, sonáta, symfonie 	Mezipředmětové vztahy Č, D, Z, B, OV, VV
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase své dovednosti a návyky uplatňuje i při mluvním projevu v běžném životě dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Hlasová a rytmická cvičení Rozšíření hlasového rozsahu Vícehlas Orientace v hudebním záznamu Zpěv lidových a umělých písní odpovídajících probíraným slohovým obdobím 	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS
<ul style="list-style-type: none"> dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukce různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů reprodukuje melodie na flétnu podle not dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů uveďte příklady jednoduchých akordických značek využívá se dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Nástrojové reprodukce různých melodií Hra na flétnu – tóniny s dvěma posuvkami Tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, jednoduché improvizace Akordy, akordické značky Noty, intervaly, stupnice modální, prohlubování znalostí 	MKV Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none">na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti převede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvkůRozpozná některé z dobových tanců	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none">Prolínají do ostatních hudebních činnosti během rokuTaktováníNěkteré dobové tance (renesanční tanec, country)Vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie)	Mezipředmětové vztahy Č, VV, Z, D, B, IVT
<ul style="list-style-type: none">sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základních vlastnosti tónůpojmenuje vybrané hudební formyvšímá si dynamických a výrazových změn v hudebním prouduvyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none">Přehled hudebních slohů artificiální hudbyPoslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů	
<ul style="list-style-type: none">přístupuje k dílu jako k logicky utvářeném celkuorientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitelezařadí na základě svých indicie. Schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnávání ji s dalšími skladbamirozlišuje hudbu artificiální a nonartificiální	<ul style="list-style-type: none">Hudba artificiální a nonartificiálníPůvod hudbyPravěk a starověk – Řecko, ŘímStředověk – gregoriánský chorál, světská píseňRenesance – mše, madrigalBaroko – opera, J. S. Bach, G. F. HandelKlasicismus – hud. Formy, představiteléRomantismus – hud. Formy, představiteléHudba 20. století – impresionismus, dodekafonie, Pařížská šestka, aleatorika, elektronická hudba, jazz, spirituály, blues,populární hudba50. léta – rock-n-rol, country and western60. léta70. – 80. léta	
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none">při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životědle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlasepoznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostípostihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborechreprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none">Vlastní osobitý vokální projevVýběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populárníZpěv v jednohlase i vícehlaseSluchová analýza	OSV Sebepoznání a sebepo Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, tvoří hudební doprovody doprovází hrou na sopránovou zobcovou flétnu jednoduché písně a skladby 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Prolínají do ostatních hudebních činností během školního roku Noty, akordy, rytmus, metrum Tvorba melodramu Skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou 	<p>Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> Prolínají do ostatních hudebních činností během roku Taktování Některé dobové tance (rock 'n' roll) Vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie) 	<p>Mezipředmětové vztahy Č, VV, D, Z, IVT, OV, B, FY</p> <p>DOPLŇKOVÉ AKTIVITY – Práce se zpěvníky, partiturami, podle možností využití projektů studia Lávka v Brně s veškerou nahrávací technikou, účast na koncertech a divadelních představeních</p>
<ul style="list-style-type: none"> při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postižení hudebních výrazových prostředků orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů na základě svých individuálních schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období orientuje se ve stěžejních písních domácí kulturní scény 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> Počátky českých hudebních dějin – nejstarší české písně, husitský chorál Česká renesance (K. Harant z Polžic a Bezruč, J. K. Vodňanský) České baroko (V. M. z Otráovic, F. V. Míča) Český klasicismus (J. V. Stamic, J. A. Benda, J. J. Ryba) Český romantismus -)B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) Česká populární hudba (jazz a swing, trampská píseň, divadla malých forem, big beat, folk, pop a rock) Vytváření vlastních soudů a preferencí 	
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) reprodukuje zpívaný (hraný vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností) dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí 	Hlasová výchova <ul style="list-style-type: none"> správné dýchání hlasová hygiena rozezpívání správné tvoření tónů artiklace hlavový tón Zpěv <ul style="list-style-type: none"> jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé 	<p>B Č TV OSV Kreativita Sebezpoznaní a sebehodnocení VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1-8 rytmizuje jednoduché texty tvorí vlastní rytmické modely, které zhudebňuje používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> úpravy lidových i umělých písní, trojhlas <p>Intonace</p> <ul style="list-style-type: none"> zpěv hudebních motivů imitace intonační výcvik <p>Zhudebnění</p> <ul style="list-style-type: none"> přísluví, pořekadel vlastního textu vytvoření vlastních drobných skladeb <p>Intervaly</p> <ul style="list-style-type: none"> opěrné písně základ harmonie (T,D,S) <p>Rytmický výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na tělo Orffův instrumentář Rytmizace textů a písní rytmickými nástroji 	<p>MV Vliv médií na estetické citění Kritické vnímání hudebních žánrů</p> <p>Náměty Využívání vokálních a instrumentálních partitur</p> <p>Doplňkové aktivity Vyhledávání informací na internetu Krátké projekty k dramatickým hudebním formám 19.stol. Návštěva koncertů Drobná veřejná vystoupení</p>
<ul style="list-style-type: none"> užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních skladeb 	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické využití výcviku hry na zobcovou flétnu tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá nauka o hudebních nástrojích <p>Partitura</p> <ul style="list-style-type: none"> vývoj notace 	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím 	<p>Tanec</p> <ul style="list-style-type: none"> pohyb na hudbu dobové tance lidové a umělé tance reprodukce pohybů 	TV
<ul style="list-style-type: none"> vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<p>Hudební myšlení v období</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmicko-monomelodickém (starověk) polymelodickém (středověk – renesance) melodicko-harmonickém (baroko) <p>rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina, hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal)</p>	Č D VV
<ul style="list-style-type: none"> popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta 	<p>Tvůrce hudby a interpret</p> <ul style="list-style-type: none"> tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso, čeští 	Č D VV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B.M. Černohorský • dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách rozlíší hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	Periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none"> hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Pravěk Starověk Ars antiqua Ars nova Renesance a humanismus Baroko	Č D VV
<ul style="list-style-type: none"> odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	Hudební žánry <ul style="list-style-type: none"> muzikál šanson šantán cabaret revue jazz, swing trampská píseň 	Č D
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit 	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla Komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	D
<ul style="list-style-type: none"> přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků) jako k možnému poselství, na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> populární hudba jazz konce 19. století 20. léta 30. léta – swing 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy 50. léta – rockenrol hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba a její využití v běžném životě 	Č D ZSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • zpívá z not v rozsahu 1-5 v daných tóninách • vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem 	<p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí <p>Tvorba tónu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyrovnání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón <p>Zpěv</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas <p>Individuální tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> • melodie rytmitizuje, podkládá textem a zapisuje do not <p>Intervaly</p> <ul style="list-style-type: none"> • opěrné písně • harmonické cítění <p>Rytmický výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na tělo • Orffův instrumentář • vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis 	<p>FY B Č TV OSV Kreativita Sebepoznání a sebehodnocení VMEGS My, Evropa a svět MKV Multikulturalita MV Vliv médií na osobnost člověka Kritické vnímání umění, vlivy různých druhů umění na utváření osobnosti</p> <p>Náměty Práce s vokálními a instrumentálními partiturami Práce s odbornou literaturou</p> <p>Doplňkové aktivity Krátké prezentace k hudebním dramatickým formám 20. stol. Návštěva koncertů a divadelních představení Aktuálně příležitostná veřejná vystoupení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně – instrumentálních skladeb • na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista) 	<p>Hra na hudební nástroje, praktické využití výcviku ve hře na zobcovou flétnu</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • improvizace, stylizace • partitura • nástroje symfonického orchestru • orientace v notovém zápise • moderní hudební nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> • pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů 	<p>Taneční hudba</p> <ul style="list-style-type: none"> • techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap 	TV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladě uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	Hudební myšlení v období <ul style="list-style-type: none"> melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) sonické období (hudba 20. století) rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy 	Č D VV
<ul style="list-style-type: none"> popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta 	Tvůrce hudby a interpret <ul style="list-style-type: none"> tvůrce a interpret jako jedna osoba Divadla malých forem Britský rock – Beatles Folk music – Bob Dylan Folkrock – Simon & Garfunkel Underground – Frank Zappa Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák	Č D
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývoji hudebního umění uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	Periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none"> hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Baroko Rokoko Klasicismus Romantismus – impresionismus Další směry 20. století	Č D VV
<ul style="list-style-type: none"> odliší hudbou podle jejího stylového zařazení, významu a funkce rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	Hudební styly a žánry, funkce hudby <ul style="list-style-type: none"> hudba a její využití v běžném životě hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Vášek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA) 	D ZSV
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit 	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. <ul style="list-style-type: none"> pojem „kýč“ hudba jako zboží pojem komerce hudba na objednávku 	ZSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> kvalita uměleckého díla 	
<ul style="list-style-type: none"> přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby(hudebních znaků), jako k možnému poselství, na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje. uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat 	<p>Bludiště stylů ve 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Volná atonalita Dodekafonie a serialismus Modální hudba Neoklasicismus Neofolklorismus Témbrová hudba Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby Minimalismus Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ <p>Využití hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> Muzikály Festivaly Divadla Nahrávací studia, CD, DVD Masová média, reklama, znělka <p>Moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> Hard rock Heavy metal Art rock Pompézní rock Pop rock Disco Punk a nová vlna Nový romantismus a neorock Střední proud Protestsongy Neonacistické metalové kapely 	<p>Č D ZSV</p>

4.14 Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	3	3	2	2	2	2	2	2

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a RVP G a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP G.

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Žáci 2. a 5. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz. Žáci 4.ročníku absolvují 3 denní sportovní kurz zaměřený na cykloturistiku, orientační běh a prvky záchranného plavání, žáci 6.ročníku kurz 1.pomoci s ukázkou a přednáškou RZZS JmK, doplněný teoretickou i praktickou výukou vyučujícími tělesné výchovy, biologie a chemie. Žáci 7. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty (zpravidla vodácký a turistický).

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním nářadím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Tělesná výchova plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Další její význam je v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznávání možností rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti. Pohybové vzdělávání přechází od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů a s využíváním možností samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost.

Charakteristické pro základní vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybových předpokladů.

Neméně důležité je:

- odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení,
- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti pro celý život,
- poznání vlastních tělesných předpokladů a možností pro aktivní tělesnou činnost,
- rozvíjení osobních pohybových dovedností,
- učit se příjemně vnímat prožitky z vlastní pohybové sportovní činnosti,
- poznávání a rozvíjení vztahů v pohybových činnostech,
- přenášet vztahy fair play do života,
- osvojováním dovedností organizovat pohybové činnosti.

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě.

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní estetické držení těla • ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zná základní aerobní cvičení s hudbou (D) • předvede šplh na tyči • používá při cvičení švihadla a plné míče • chápe pojem kruhový trénink 	Rytmická a kondiční gymnastika	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • zvládá úpolové hry, základní přetlaky a odpory 	Úpoly	
<ul style="list-style-type: none"> • změří a zapíše základní výkony v osvojovaných disciplínách • připraví doskočiště a start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60m, 600m (D), 1000 m (H) • předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností (běžecká abeceda) 	Atletika	Shlednutí ukázky tréninkové jednotky v atletickém klubu
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) • zvládá základní průpravnou hru • zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče přihrávkou, odebírání míče • zvládá herní střeh a odbíjení obouruč vrchem 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • fotbal • basketbal • florbal • odbíjená 	Reflexe podmínek a aktuálních možností pro zapojení do aktivní činnosti VDO Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní herní činnosti jednotlivce • přihraje a chytí míč • odpálí míček, zašlápne metu • používá zjednodušená pravidla • seznámí se s charakterem a základními průpravnými činnostmi pro nové rekreační hry 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> • softbal • vybíjená • přehazovaná • freesbee • handbal 	EV Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • zaujímá správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva • dokáže odhadnout úroveň schopností svých i ostatních • chová se v duchu fair play 	Základní pravidla TV	VDO Občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • provádí pravidelně cvičení s konkrétním účelem • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí • uplatňuje pravidla hygieny 	Činnosti ovlivňující zdraví Zdravá výživa, pitný režim Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením	Trávicí soustava (B) OSV Psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností • dokáže je uplatnit ve hře, soutěži a rekreačních činnostech 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe, že různá cvičení mají různé účinky • ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je zlepšuje a odstraňuje • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu 	Průpravná a koordinační cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> • dovede stoj o rukou s dopomocí – výdrž • Předvede základní skoky na trampolínce s odrazem snožmo (s roznožením, skrčením přednožmo) • provede kotoul vpřed a vzad ve vazbách • ukáže základní obraty (D). Dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je • zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích 	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Přeskoky s oddáleným odrazem. Hrazda- svis střemhlav, výmyk jednož s dopomocí a přešvihy ve vzporu.
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní estetické držení těla • zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) • zvládá šplh na tyči • používá při cvičení švihadla a plné míče • vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti 	Rytmická a kondiční gymnastika.	Rozšiřující učivo: Tance – polkový a valčíkový krok. OSV Kreativita

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start používá aktivně základní osvojené pojmy uběhne 60m, 600 m (D), 1000m (H) předvede základní techniku hodu míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností 	Atletika	Rozšiřující učivo: Vrh koulí – základy techniky, průpravná cvičení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla sportovních her vysvětlí základní role ve hře a zjednodušená pravidla zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) zvládá základní průpravnou hru zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, odebírání míče). Zvládá vrchní i spodní odbití obouruč 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> fotbal basketbal florbal odbíjená 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní herní činnosti jednotlivce používá zjednodušená pravidla reaguje na alternativní formy hry osvojuje si nové hry pro rozvoj herních dovedností 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> softbal vybíjená přehazovaná 	Netradiční sport : ringo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v náročném terénu vyjmenuje zásady chování ve společných zařízeních, na vlecích a sjezdovkách a řídí se jimi. zvládá základy mazání lyží dovede ve spolupráci se spolužáky provést fixaci poraněných částí těla dokáže přivolat odbornou první pomoc řídí se bezpečnostními pokyny horské služby je připraven na nebezpečí sněhové laviny 	Lyžování Poskytnutí první pomoci Obvazová technika	Týdenní lyžařský výcvikový kurz Rozšiřující učivo: snowboard VDO Občan, občanská společnost a stát
3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> zaujímá správné cvičební polohy užívá osvojené názvosloví dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva dokáže odhadnout a srovnat úroveň schopností svých i ostatních chová se v duchu fair play 	Základní pravidla v TV	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu 	Činnost ovlivňující zdraví	Volba doplňující organizované sportovní činnosti (Tv -

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti seznamuje se s kondičními programy předvídá možné nebezpečí úrazu uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí předvídá možné nebezpečí úrazu uplatňuje pravidla hygieny 	Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením Zdravotně orientovaná zdatnost	Sh)
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěžích a rekreačních činnostech posoudí provedení pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Historie olympijských her, tělovýchovná hnutí (Tyrš) (D) MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam přípravy organismu před cvičením připravuje a uklízí nářadí a náčiní předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví plní zodpovědně pokyny učitele 	Bezpečnost v TV a sportu	Rizika poškození zdraví, adrenalinové volno časové aktivity (OV)
<ul style="list-style-type: none"> chápe, že různá cvičení mají různé účinky ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích vyvíjí snahu ke zkvalitnění úrovně dovedností soustředí se na správné a přesné provedení pohybu 	Průpravná koordinační a kompenzační cvičení	Zdravotní TV pro žáky III. zdravotní skupiny (Sh)
<ul style="list-style-type: none"> dovede vazbu stoj na rukou – kotoul s dopomocí předvede základní skoky na trampolínce odrazem snožmo s roznožením a skrčením přednožmo předvede kotouly ve vazbách s kotoulem letmo ukáže základní obraty (D) dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je dovede využít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvicích 	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Přemet stranou Hrazda – přešvih únožmo do vzporu jízdo, podmet Kruhy – komíhání, houpání
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní estetické držení těla vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou používá netradiční náčiní –gymmball, obruče (D) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti seznámí se a užívá posilovací stroje (zdravotní 	Rytmická a kondiční gymnastika	Rozšiřující učivo: Šplh na laně Aerobic – základní názvosloví, jednoduché sestavy (D) OSV Kooperační a kompetice

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
zásady). Vysvětlí zásady posilování zádových a břišních svalů		
<ul style="list-style-type: none"> úpolové hry, křížkování, kotoul vpřed 	Úpoly	
<ul style="list-style-type: none"> změří a запиše výkony v osvojovaných disciplínách. používá základní osvojené názvosloví uběhne 60m, 150m, 350m, 800m (D), 1500m (H) předvede základní techniku vrhu koulí, skoků, běhu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností 	Atletika	Rozšiřující učivo: Souvislý vytrvalostní běh Intervalový trénink
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla sportovních her vysvětlí základní role ve hře a pravidla zjednodušených her rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry zvolí taktiku hry a dodržuje ji zvládá základní průpravnou hru a herní činnosti jednotlivce 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> fotbal basketbal florbal odběžená 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá herní činnosti jednotlivce i taktické varianty hry používá zjednodušená pravidla 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> softbal 	Netradiční hry: Ringo, freesbee, nohejbal, badminton
4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje způsoby správného držení těla v různých polohách zaujímá správné cvičební polohy užívá osvojené názvosloví dohodne se na taktice vedoucí k úspěchu družstva dokáže odhadnout úroveň schopností svých i ostatních chová se v duchu fair play 	Základní pravidla TV	OSV Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu sleduje osobní fyzické parametry v závislosti na stravovacím a pohybovém režimu usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti. Odmítá návyky škodící zdraví uplatňuje cílevědomě pohybové prostředky ke korekci zdravotního oslabení 	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením 	
<ul style="list-style-type: none"> v souladu s individuálními předpoklady zvládá a zlepšuje pohybové dovednosti ve hře, soutěžích i rekreačních činnostech 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam přípravy organismu před cvičením předchází možným poraněním a úrazům soustředěností na cvičení, vhodným oblečením a obuví 	Bezpečnost v TV a sportu	VDO Občanská společnost a škola

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> plní zodpovědně pokyny učitele, dodržuje organizaci cvičebních činností 		
<ul style="list-style-type: none"> chápe, že různá cvičení mají různé účinky. S pomocí učitele je zlepšuje soustředí se na správné a přesné provedení pohybu 	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> dovede vazbu stoj na rukou – kotoul, stoj na hlavě s dopomocí předvede základní skoky na trampolínce s odrazem snožmo a s roznožením, skrčením přednožmo předvede kotoul vpřed, kotoul letmo a vzad ve vazbách ukáže základní obraty a rovnovážné postoje ve vazbách (D) dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je dovede využít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích 	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Akrobacie – přemet stranou, vpřed Přeskoky přes kozu, švédskou bednu – skrčka Hrazda – toč jízdo vpřed Kruhy – komíhání, houpání s obraty
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). předvede šplh na tyči používá při cvičení švihadlo, plný míč, gymball, krátkou tyč vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj rychlosti, síly, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink seznámí se s užíváním posilovacích strojů a dodržováním zdravotních zásad vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádových svalů 	Rytmická a kondiční gymnastika	Tance – country (D) Šplh na laně Aerobic – jednoduchá sestava
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam úpolových sportů pro sebeobranu 	Úpoly	Rozšiřující učivo: Základní úchopy Střehový postoj Odpory a přetlaky Úpolové hry.
<ul style="list-style-type: none"> změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start používá aktivně osvojované pojmy uběhne 60m, 150m, 350m, 800m (D), 1500 m (H). předvede základní techniku vrhu koulí, skoku dalekého a vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu. Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností 	Atletika	Rozšiřující učivo: Souvislý vytrvalostní běh Běh v terénu. Negativní jevy ve sportu: Doping, korupce, agresivní fandovství VDO Občanská společnost a škola MV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře a pravidla zjednodušených sportovních her • rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry • zvolí taktiku hry a dodržuje ji • zvládá základní průpravnou hru • zvládá základní HČJ 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • fotbal • florbal • basketbal • odbíjená 	Práce v realizačním týmu
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá herní činnosti jednotlivce a taktické varianty hry • užívá zjednodušených pravidel 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> • softbal 	Rozšiřující učivo: Freesbee Branball
<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla silničního provozu a dodržuje je • dbá na vlastní bezpečnost (ochranná přilba, pravidelně ošetřuje své jízdní kolo a vybavení) • je ohleduplný k ostatním účastníkům silničního provozu • zvládne bezpečnou jízdu ve skupině • umí se orientovat v neznámém terénu • umí pracovat s mapou a buzolou • zná pokyny pro bezpečné přežití v bouři před zásahem blesku • zvládne prvky záchranného plavání • poskytne 1. pomoc 	Sportovní kurz <ul style="list-style-type: none"> • cykloturistika • orientační běh • plavecká příprava pro záchranu tonoucích • záchrana tonoucího osobním zásahem 	OSV Právní a morální povinnost poskytnout 1.pomoc, chování v krizových situacích
5. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá sportovní terminologii a povel • orientuje se v problematice zjišťování potřebných ukazatelů tělesné zdatnosti a pohyblivosti. • pokračuje v osvojování nových a v upevňování dříve získaných pohybových dovedností a návyků použitelných v Tv, sportu i práci • respektuje pravidla osvojovaných pohybových her a sportů, jedná v duchu fair play • chápe sociální vztahy a role ve sportu a užívá je pro vytváření a upevňování meziosobních přátelských vztahů 	Činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech 	MV Využívání potenciálu médií jako zdroje informací, naplnění volného času. OSV Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, spolupráce a komunikace v týmu a v různých sportovních situacích.
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá začleňování pohybových aktivit do svého denního 	Činnosti ovlivňující zdraví	Rozšiřující učivo:

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> režimu jako přirozenou a nezbytnou součást zdravého životního stylu dovede využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací pohybové aktivity vzhledem k vlastnímu převažujícímu způsobu života a charakteru pracovní zátěže průběžně pečuje o svou tělesnou zdatnost, kladné zkušenosti (postoje) staví do protikladu ke škodlivým a zdraví ohrožujícím vlivům 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotně zaměřená cvičení individuální pohybový režim 	<p>Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením.</p> <p>EV Vliv prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí.</p> <p>Faktory ovlivňující zdraví (B)</p>
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si osobní program zdatnosti v souladu s principy tréninku a udržování zdatnosti aktivně se zapojuje v souladu s individuálními předpoklady do pohybové činnosti, uplatňuje osvojené dovednosti a schopnosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá organizační, hygienické a bezpečnostní návyky pro provádění samostatné, zdravotně vhodné a bezpečné sportovní a jiné pohybové aktivity ve známém i neznámém prostředí plní zodpovědně pokyny učitele při dopomoci a záchraně spolupovince dovede poskytnout 1. pomoc i v improvizovaných podmínkách 	Bezpečnost v Tv a sportu	
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam pohybové činnosti pro přípravu organismu k pohybové aktivitě a k navození vhodného stavu po jejím ukončení při různých pohybových aktivitách a v různých podmínkách Tv a sportu zvládá specifické pohybové činnosti pro správné držení těla a jeho částí, pro prevenci vzniku svalových dysbalancí i pro odstranění vzniklých oslabení zná význam jednotlivých druhů cvičení a konkrétní účinky cviků 	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	<p>Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – systém cvičení zaměřený na hluboké centrální svalové skupiny Motorické testy a testy svalové nerovnováhy</p>
<ul style="list-style-type: none"> zvládne kotoul v kombinacích (ze vzporu dřepmo, ze stoje, z rozběhu), kotoul vzad v kombinacích (ze stoje pádem vzad-do vzporu dřepmo, do vzporu stojmo rozkročnému, do vzporu stojmo,), stoj na hlavě, přemet stranou, stoj na rukou (s dopomocí), skoky-dálkový, nůžkový, kadetový, čertík (D), rovnovážné polohy v postojích zvládne roznožku přes kozu našší i naděl s oddáleným odrazem, roznožku přes bednu (H), odbočku přes bednu našší 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> akrobacie skoky a přeskoky hrazda kruhy kladina (D) 	<p>Rozšiřující učivo: (H) Bradla: komíhání ve vzporu, v podporu na předloktích, přednožka, zánožka.</p> <p>Malá trampolína: Přímé skoky (skok se skrčením přednožmo, s přednožením roznožmo, přípatmo), s celým obratem.</p>
<ul style="list-style-type: none"> na hrazdě zvládne výmyk ze svisu stojmo odrazem jednonož, výmyk tahem (H), přešvihy únožmo, vzpor jízdo-spád vzad a vzepření závěsem v podkolení, sešín do stoje na kruzích předvede komíhání ve svisu, při zákmihu seskok, 	Gymnastika	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<p>svis stojmo-svis vznesmo-svis střemhlav a zpět, houpání odrazem střídnož - při záhupu seskok, houpání odrazem střídnož - při předhupu shyb, při záhupu svis (H)</p> <ul style="list-style-type: none"> na kladině (D) zvládne výskoky únožmo, rovnovážné postoje a polohy, chůze s pohyby paží a nohou, celé obraty ve stoji i ve dřepu, ze stoje seskok prohnuté (vpřed, se skrčením přednožmo) 		
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si správné držení těla, navyká přesnému a účelnému pohybu, v souladu s hudbou prožívá harmonický a rytmický pohyb zvládne základní aerobní cvičení s hudbou, rytmická cvičení s různými druhy náčiním (obruče, míče, švihadla)-(D) chápe význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti seznámí se s cvičením: s gymbaly, s malými činkami, expandery, s cvičením step aerobiku, s využitím posilovacích strojů zvládne valčíkový a polkový krok, seznámí se s country a disko tancem 	<p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním kondiční cvičení 	Kondiční testy
<ul style="list-style-type: none"> zná význam úpolových sportů pro sebeobranu, právní aspekty využití a zneužití bojových prvků zdokonaluje základní činnosti - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad, stranou a vpřed, střehový postoj a odpory v něm 	Úpoly	
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam atletických činností pro všestrannou pohybovou přípravu sportovce, využívá atletických kondičních činností pro rozvoj zdatnosti zná pravidla atletických soutěží ovládá správnou techniku a taktiku osvojovaných atletických činností, usiluje v rámci svých možností o nejlepší výkon zvládne běžeckou abecedu osvojí si techniku a taktiku: startů z různých poloh <ul style="list-style-type: none"> běhu na 60m (D) běhu na 100m (H) štafetového běhu běhu v terénu vytrvalostního běhu skoku do dálky a výšky vrhu koulí 	Atletika	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> zná pravidla osvojovaných sportovních her a respektuje je má základní taktické vědomosti o zaměřenosti chování hráče ve hře zvládne základní akce daného systému v basketbale zvládá uvolňování bez míče i s míčem, přihrávání, střelbu po dvojaktu i z místa, doskakování. Herní systémy- postupný útok proti osobní obraně, rychlý protiútok, osobní obranný systém, útočné kombinace založené na početní převaze útočníků, na akci „hod“ a běž“, na clonění ve volejbale předvede odbití obouruč vrchem i spodem, útočný úder, spodní podání. Zvládne základní průpravnou hru s nahrávačem u sítě ve fotbale předvede zpracování a vedení míče, přihrávání, střelbu, základní útočné a obranné kombinace 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> basketbal volejbal fotbal (H) florbal 	Rozšiřující učivo: nohejbal malá kopaná futsal (H)
<ul style="list-style-type: none"> ovládá pravidla, základní herní činnosti a taktiku i dalších pohybových her, aktivně se zapojuje do hry 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> Softbal Badminton Freesbee Brandbal 	Rozšiřující učivo: Bruslení, in- line bruslení Netradiční sporty: Petanque
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s historií lyžování, druhy a pravidly lyžařských závodů má znalosti o lyžařské výzbroji a výstroji, o údržbě a mazání lyží zná zásady chování na běžeckých a sjezdových tratích, zásady bezpečnosti na horách zvládá základní techniky sjezdového a běžeckého lyžování zvládá poskytování 1. pomoci při úrazech na horách 	Lyžařský výcvikový kurz	Rozšiřující učivo: Snowboarding
6. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> užívá tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí zpracuje a vyhodnotí naměřená data 	Činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> sportovní role měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem sportovní výzbroj a výstroj 	VMEGS Význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.
<ul style="list-style-type: none"> využívá v souladu se svými pohybovými předpoklady a zdravotními potřebami vhodné pohybové aktivity zvolí vhodné soubory kompenzačních, relaxačních a 	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> zdravotně orientovaná zdatnost svalová nerovnováha 	OSV Péče o sebe sama, zdravý životní styl

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vyrovnávacích cvičení zaměřených na prevenci a korekci svalové nerovnováhy průběžně pečuje o svou tělesnou zdatnost organizuje svůj pohybový režim 		MKV Vliv životního prostředí na zdraví člověka Životospráva člověka (B)
<ul style="list-style-type: none"> provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností usiluje o své pohybové zdokonalení 	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností poskytne pomoc a záchranu spolucvičenci dovede poskytnout 1. pomoc v případě stavů ohrožujících život 	Bezpečnost v Tv a sportu	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní způsoby rozcvičení a přípravu organismu na pohybové zatížení soustředí se na správné a přesné provedení pohybu uvědomuje si konkrétní účinky cviků a vhodně je používá 	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – systém cvičení zaměřený na hluboké centrální svalové skupiny Motorické testy a testy svalové nerovnováhy Anatomie a fyziologie lidského organismu (Bi)
<ul style="list-style-type: none"> zvládne jednoduché akrobatické sestavy z osvojených akrobatických prvků: z rozběhu odrazem snožmo kotoul letmo - přemet stranou s půlobratem - kotoul vzad do váhy předklonmo, kotoul vzad do stoje na rukou (H), přemet stranou-přemet stranou s půlobratem-kotoul vpřed; pomalý přemet vpřed (s dopomocí-D), přemet vpřed (s dopomocí) předvede roznožku přes kozu našíř i nadél s oddáleným odrazem, roznožku přes bednu (H), odbočku přes bednu našíř zvládne přímé skoky (skok se skrčením přednožmo, s přednožením roznožmo, přípatmo), kotoul letmo, salto vpřed s dopomocí předvede výmyk ze svisu stojmo odrazem jednož, výmyk tahem (H), přešvihy únožmo, toč jízdo vpřed, vzad, vzepření vzklopmo (s dopomocí-H), podmet zvládne houpání s obraty-při záhupu seskok, z komíhání překot vzad, předkmihem překot vzad roznožmo-(H), seskok předkmihem u předhupu dovede (D) vazby a sestavy z osvojených prvků, výskok do vzporu dřepmo, seskoky s roznožením a přednožením 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> akrobacie přeskok skoky na malé trampolíně hrazda kruhy kladina 	Rozšiřující učivo: (H) Bradla: komíhání ve vzporu, v podporu na předloktcích, přednožka, zánožka, z výsedu roznožmo kotoul.
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v ukazatelích tělesné zdatnosti a jejich měření 	Rytmická a kondiční gymnastika	Kondiční testy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné náčiní a nářadí pro zvýšení účinnosti cvičení • dbá na správné držení těla ve stoji, sedu, při zvedání břemen atd. • usiluje o estetické držení těla • zvládá techniku různých forem aerobního pohybu s hudebním doprovodem, rytmického cvičení s různými druhy náčiní (D) 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení s náčiním • kondiční cvičení 	Aerobik – základní názvosloví, jednoduchá sestava
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • zvládne základní prvky sebeobrany- obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení, obrana proti přímému úderu, boj o únik na zemi (H) 	Úpoly	
<ul style="list-style-type: none"> • používá průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností • změří a zapíše výkony v osvojovaných atletických disciplínách • zvládne speciální atletické rozcvičení pro určitou disciplínu • zdokonaluje techniku a taktiku: <ul style="list-style-type: none"> • běhu na 60m, 800m (D) • běhu na 100m, 1500m (H) • štafetového běhu • běhu v terénu • vytrvalostního běhu • skoku do dálky a výšky • vrhu koulí 	Atletika	Rozšiřující učivo: technika trojskoku intervalový trénink
<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla osvojovaných sportovních her a dokáže je uplatnit v činnostech rozhodčích • prakticky zvládne herní činnosti jednotlivce v rámci určitého systému hry v podmínkách utkání • má základní dovednosti uplatňované v útočné i obranné fázi hry • zvládne ve spolupráci základní akce daného systému • v basketbale zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, herní systémy- postupný útok proti osobní obraně, rychlý protiútok, osobní obranný systém, útočné kombinace založené na početní převaze útočníků, na akci „hod“ a běž“, na clonění, střelbu po pohybu a z místa, doskakování, zvládá přechod z obrany do útoku a z útoku do obrany, zónovou obranu • ve volejbale zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, útočné herní kombinace s nahrávačem u sítě, obranné proti podání soupeře, proti útočnému úderu soupeře, zvládá herní kombinace s vbíhajícím nahrávačem, jednoblok v zóně III 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • basketbal • volejbal • florbal • fotbal (H) 	Rozšiřující učivo: házená streetball malá kopaná futsal (H)
<ul style="list-style-type: none"> • ve fotbale (H) zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, postupný 	Sportovní hry	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
útok, systém osobní obrany v blízkosti branky, systém osobní obrany od půlící čáry, útočné kombinace založené na přihrávání, obranné kombinace založené na zajišťování a přebírání do šířky a hloubky, zvládá výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru bez míče a s míčem, řešení situace jeden proti jednomu		
<ul style="list-style-type: none"> hraje podle pravidel, zdokonaluje herní činnosti a taktiku i dalších pohybových her, aktivně se zapojuje do hry 	Doplňkové sporty <ul style="list-style-type: none"> softbal badminton baseball 	Rozšiřující učivo: bruslení - jízda v páru, jednoduché taneční kroky, in-line bruslení
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s všeobecnými zásadami při poskytování 1. pomoci prakticky zvládá obvazovou techniku umí zastavit krvácení umí ošetřit zlomeniny poskytne 1. pomoc při zástavě dýchání zvládá zásady 1. pomoci při úrazovém šoku 	Kurz 1. pomoci	Ochrana člověka za mimořádných událostí – 1. pomoc
7. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> zná ukazatele tělesné zdatnosti a pohyblivosti koriguje vlastní pohybový program ve shodě se zjištěnými údaji upevňuje získané pohybové dovednosti a návyky použitelné v TV, sportu i práci odmítá podpůrné látky neslučitelné s etikou sportu. podílí se na realizaci sportovní akce 	Činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> pohybové činnosti, sportovní a turistické akce 	OSV Účast a podílení se na mimoškolních sportovních programech.
<ul style="list-style-type: none"> má vytvořený pozitivní vztah k aktivnímu pohybu, který prakticky prokazuje pravidelnou účastí v některém sportu. vybere z nabídky vhodné soubory kompenzačních cvičení a samostatně je upraví pro vlastní použití ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti osvojuje si správné hygienické návyky (hygiena cvičebního úboru, prostoru, tělesná hygiena, správná výživa...) 	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> organizmus a pohybová zátěž Hygiena pohybových cvičení a cvičebního prostředí	Civilizační choroby (B)
<ul style="list-style-type: none"> má pozitivní vztah k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu dovede poradit v základních otázkách souvisejících s pohybovým režimem a jeho náplní i jiným osobám dokáže spojovat otázky tělesného pohybu a zdraví s dalšími oblastmi vzdělávání a každodenního života samostatně připraví a vede tematické rozcvičení s ohledem na 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
charakter další pohybové zátěže		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá záchranu a pomoc u osvojovaných činností • umí použít základní cvičení pro přípravu organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti • dovede poskytnout 1. pomoc při sportovních úrazech 	Bezpečnost v TV a sportu	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje cvičení pro prevenci vadného držení těla • zná fyziologický účinek jednotlivých cviků a dovede je použít • používá cviky pro kompenzaci jednostranné zátěže • připraví a vede cvičení s ohledem na danou skladbu sportujících 	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – cvičení na gymbalech Joga UNIFITTEST – baterie motorických testů
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje základní akrobatická cvičení, jejich vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů • zvládne roznožku a skrčku (přes různé druhy náradí, přes zvýšené náradí, s oddáleným odrazem), zdokonaluje přímé skoky a salto vpřed odrazem na malé trampolíně • na hrazdě a kruzích zdokonaluje osvojené pohybové činnosti, zvládne sestavu z 3-4 pohybových prvků (výmyk, toč jízdo, toč, přešvihy únožmo, spád vzad, podmet, překot vpřed, vzad, svis vznesmo, střemhlav, houpání, shyb u předhupu, záhupu,...) • na kladině (D) předvede rovnovážné postoje v náročnějších polohách, zdokonaluje vazby a sestavy z osvojených prvků 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie • přeskok a skoky na malé trampolíně • hrazda • kruhy • kladina 	Rozšiřující učivo: Akrobatická cvičení ve dvojicích Bradla (H): stoj na ramenou
<ul style="list-style-type: none"> • vybere z nabídky kondiční cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti • volí vhodné náčiní a náradí pro zvýšení účinnosti cvičení • využívá vhodně posilovacích strojů • kultivuje svůj pohybový projev a správné držení těla • zvládá techniku různých forem aerobního pohybu s hudebním doprovodem, rytmického cvičení s různými druhy náčiní (D) 	Rytmická a kondiční gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s náčiním • kondiční cvičení 	Rozšiřující učivo: základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb výběr hudebního doprovodu (D)
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje základní prvky sebeobranu • seznámí se s dalšími prvky bojových umění 	Úpoly	Rozšiřující učivo: aikido, taekwon-do OSV Rozvoj psychické odolnosti, volních vlastností, sebeovládání.

[illegible]

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> oceňuje pohybovou činnost a její přínos ke zdravému životnímu stylu chápe, že fyziologické reakce na pohybové zatížení jsou spojeny s úrovní jeho vlastní tělesné zdatnosti splňuje standardy adekvátní věku a pohlaví dané Fitnessgramem 	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> individuální pohybový režim 	Rozšiřující učivo: Fitnessgram Spinning
<ul style="list-style-type: none"> získává zkušenosti s různými typy pohybových aktivit. je přesvědčen o potřebě pěstovat pohybové aktivity i mimo školu a po skončení školní docházky posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí příčiny nedostatků, uplatní postupy vedoucí k nápravě přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících, respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> zná činitele bezpečnosti a rizika spojená s řádnou účastí na pohybových činnostech zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování 	Bezpečnost v Tv a sportu	OSV Míra osobní odpovědnosti, respekt sebe sama a ostatních v prostředí pohybových aktivit.
<ul style="list-style-type: none"> dovede vysvětlit důsledky nedostatečné flexibility na výkon v různých činnostech kombinuje ve správném poměru cviky síly a cviky pohyblivosti vybere vhodná relaxační a kompenzační cvičení uplatňuje cvičení, které podporuje návyk správného držení těla 	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení Joga Testy svalové nerovnováhy
<ul style="list-style-type: none"> sestaví a předvede akrobatickou řadu z osvojených cvičebních tvarů (kotouly, stoj o rukou, přemet stranou, přemet vpřed, rondat...) zdokonaluje provedení roznožky a skrčky (přes různé druhy nářadí, přes zvýšené nářadí, s oddáleným odrazem). Zaměří se na estetické provedení přímých skoků a skoků s obraty odrazem na malé trampolíně na hrazdě a kruzích předvede sestavu 3-4 osvojených pohybových činností (výmyk, přešvihy únožmo, toč jízdo, toč, spád vzad závěsem v podkolení, podmet, houpání s obraty, shyb u předhupu, překot vpřed, svis vznesmo, svis střemhlav...) na kladině (D) vytvoří a předvede sestavu z 4-5 cvičebních tvarů (náskok, chůze a její obměny, poskoky, skoky, rovnovážný prvek, seskok) 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> akrobacie přeskok a skoky na malé trampolíně hrazda kruhy kladina (D) 	Rozšiřující učivo: Akrobatická cvičení ve dvojicích Skrčka se zášvihem Bradla (H): komíhání do stoje na rukou – s dopomocí
<ul style="list-style-type: none"> na základě individuálních tělesných ukazatelů zdatnosti a jejich měření přizpůsobí vlastní pohybový režim rozvíjí základní pohybové schopnosti (sílu, rychlost, vytrvalost, 	Rytmická a kondiční gymnastika <ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním kondiční cvičení 	Rozšiřující učivo: základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb-výběr hudebního doprovodu (D)

[illegible]

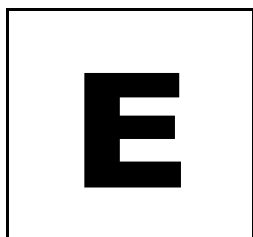

4.15 Integrované vzdělávací obory

Všechny tematické okruhy vzdělávacích oborů Člověk a svět práce RVP ZV, Člověk a zdraví RVP ZV, Člověk a svět práce RVP G, Výchova ke zdraví RVP G a Geologie RVP G jsou integrovány do ostatních vzdělávacích předmětů. V některých předmětech jsou vázány na konkrétní učivo (zejména v Z, B, CH, FY, IVT, OV, ZSV), v ostatních předmětech prolínají učivem během celého studia (zejména OV, ZSV, TV, A, F, R, N, HV, VV). Tabulka uvádí přehled Integrovaných vzdělávacích oborů a jejich tematických okruhů.

Vzdělávací obor	Tematický okruh (- učivo)
4.15.1 Člověk a svět práce RVP ZV	Svět práce <ul style="list-style-type: none"> • trh práce • volba profesní orientace • možnosti vzdělávání • zaměstnání • podnikání Využití digitálních technologií <ul style="list-style-type: none"> • digitální technika • digitální technologie • počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací • mobilní služby Práce s laboratorní technikou <ul style="list-style-type: none"> • základní laboratorní postupy • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
4.15.2 Výchova ke zdraví RVP ZV	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví • tělesná a duševní hygiena • režim dne • ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> • dětství, puberta, dospívání • sexuální dospívání a reprodukční zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> • stres a jeho vztah ke zdraví • civilizační choroby • auto-destruktivní závislosti • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • bezpečné chování • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • manipulativní reklama a informace • ochrana člověka za mimořádných událostí Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • podpora zdraví a její formy • podpora zdraví v komunitě
4.15.3 Člověk a svět práce RVP G	Trh práce a profesní volba <ul style="list-style-type: none"> • profesní volba • mezinárodní trh práce • osobní management Pracovněprávní vztahy <ul style="list-style-type: none"> • pracovní právo • bezpečnost práce Tržní ekonomika <ul style="list-style-type: none"> • základní ekonomické pojmy • ekonomické subjekty • marketing Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice <ul style="list-style-type: none"> • fiskální politika • monetární politika ČNB

	<ul style="list-style-type: none"> • sociální politika Finance <ul style="list-style-type: none"> • peníze • bankovní soustava
4.15.4 Výchova ke zdraví RVP G	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zdravá výživa • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi • modely sociálního chování v intimních vztazích <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> • změny v období adolescence • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • péče o reprodukční zdraví • metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnutí, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví • sexuálně motivovaná kriminalita • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • auto-destruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události • živelní pohromy • únik nebezpečných látek do životního prostředí • jiné mimořádné události • první pomoc • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí
4.15.5 Geologie RVP G	<p>Složení a struktura Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • zemské sféry • minerály • geologická historie Země <p>Geologické procesy v litosféře</p> <ul style="list-style-type: none"> • magmatický proces • zvětvávání a sedimentační proces • metamorfické procesy • deformace litosféry <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> • povrchové vody • podzemní vody <p>Člověk a anorganická příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • interakce mezi přírodou a společností • práce v terénu a geologická exkurze

5 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy

5 PRAVIDLA HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

5.1 Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Klasifikace se vyjadřuje známkou. Kritéria pro známkování stanoví každá předmětová komise a jsou uvedena v charakteristice předmětu. Kritéria mohou vycházet z procentuálního hodnocení, které si stanovuje každá komise v závislosti na povaze předmětu, způsobu a frekvence hodnocení atd.

Sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků probíhá v každém vyučovacím předmětu průběžně; žák je veden k sebehodnocení všemi učiteli tak, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí:

- schopnost přímo uplatnit získané kompetence v praxi
- schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností
- schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu
- schopnost samostatně prezentovat svoje znalosti formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se atd.
- schopnost vybírat – pochopit význam jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, vyloučit nepodstatné části a schopnost řešit dominantní části úloh
- schopnost změnit svou sociální roli v kolektivu vrstevníků
- schopnost pochopit svoji roli v kolektivu
- schopnost využívat mezipředmětové vazby
- schopnost aplikovat etické principy v praxi
- schopnost pochopit rovnováhu práv a povinností

Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2 - chvalitebný - žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně

používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3 – dobrý - žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasné nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky;

4 – dostatečný - žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5 – nedostatečný - žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

- není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen(a)“,
- pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn(a)“

Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob;

3 - neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy;

Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré;

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný;

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Nehodnocen – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena slovem „nehodnocen“.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů; termín krátkých písemných prací (do 25 minut) není učitel povinen oznamovat
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 14 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru; Termíny všech kontrolních prací zapisují vyučující do formuláře v třídní knize, koordinuje třídní učitel
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.)

Učitel:

- opraví všechny písemné práce a do 14 dnů od jejich zadání seznámí žáky s klasifikací a nechá je do opravených prací nahlédnout ve vyučovací hodině a provede společnou kontrolu, případně opravu klasifikace
- oznámí na začátku klasifikačního období minimální počet známek za pololetí podle toho, jak bylo projednáno v předmětové komisi
- oznámí na začátku každého klasifikačního období bodové (nebo %) rozmezí pro jednotlivé klasifikační stupně, pokud se rozhodl pro bodový (nebo %) systém schválený projednáním v předmětové komisi
- archivuje předepsané písemné práce po dobu školního roku
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:
- nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí

- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky)
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlédne k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv, učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- d) Přesáhne-li absence v některém z předmětů (v případě dlouhodobé absence, případně krátkodobých absencí) 25%, může vyučující vzhledem k objektivnosti hodnocení požádat ředitele školy o doplňující zkoušení; doplňující zkoušku může z výše uvedených důvodů nařídít i ředitel školy; dále může být doplňující zkouška požadována v případě, že žák má méně než 75% známek z ústního a písemného zkoušení bez ohledu na počet zameškaných hodin (přesná pravidla stanoví každá předmětová komise pro svůj předmět podle charakteru známek); pokud vzniknou pochybnosti o důvodu absence, může být nařízena doplňující zkouška i v případě, že je absence nižší než 25 %. Komisi jmenuje ředitel školy a je buď dvojčlenná (v případě zkoušení před třídou nebo před skupinou žáků), nebo tříčlenná. O výsledku doplňující zkoušky se pořizuje záznam, který archivuje třídní učitel.

Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) a c) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

5.2 Autoevaluace školy

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost a portfolio učitele, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti SRPŠ, některé v tříletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů.

Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách.

Kriteria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě školy. Poté jsou uvedena na internetových stránkách školy – www.gym-tisnov.cz

Jako podpora hodnotícího procesu využívá škola od roku 2011 modelové zpracování autoevaluace pro roky 2008-2010 s výhledem na další období metodou CAF v rámci projektu Jihomoravského kraje hrazeného z prostředků EU.

Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého zpravidla tříletého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období.

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
ověřit funkčnost základního vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> • prostorové podmínky pro výuku • funkčnost sociálního zázemí • podmínky stravování 	Dotazníkové šetření pro učitele, žáky a rodiče – organizuje vedení školy. Rozbor a plán pro další období provádí vedení školy – písemná zpráva po projednání v pedagogické radě.
prověřit ekonomické podmínky školy <ul style="list-style-type: none"> • nakládání s rozpočtem - investiční výdaje - další výdaje - příjmy - priority pro další období • porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy • rozebrat přínos realizovaných projektů 	Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě. Přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé – písemná zpráva předaná vedení školy, souhrn rozebere vedení školy v pedagogické radě. Priority pro další období jsou stanoveny po diskusi v pedagogické radě.
ověřit materiálové vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> • vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami • vybavení školy výpočetní technikou • vybavení sportovním nářadím a náčiním • analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů 	Interní dotazníkové šetření pro předmětové komise – výsledky předkládají předsedové předmětových komisí vedení školy. Výsledky dotazníkového šetření jsou porovnány se zprávou vedení školy o nakládání s rozpočtem. Priority pro další období jsou stanoveny po diskusi v pedagogické radě.
rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem	Analýza přihlášek ke studiu a statistik zřizovatele – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.

Průběh vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat studijní plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům studentů	Analýza učebního plánu – dotazníkové šetření pro učitele, žáky, rodiče a absolventy. Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy. Úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období jsou stanoveny po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě.
analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky	Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy. Hospitační činnost provádí vedení školy průběžně, každý učitel je hospitován aspoň jedenkrát za evaluační období, začínající učitelé vícekrát. Dotazník pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy a opatření pro další období jsou přijata po projednání v pedagogické radě.
analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	Rozbor hospitační činnosti. Rozbor hodnocení jednotlivých učitelů vedením školy – hodnotící dotazník. Autoevaluace učitelů – každý učitel zpracuje autoevaluační dotazník a sestavuje své portfolio. Hodnocení jednotlivých učitelů žáky – žákovský dotazník. Pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli – diskuse nad portfoliem učitele, hodnotícím dotazníkem, žákovským dotazníkem a autoevaluačním dotazníkem.
rozebrat a posoudit organizaci školního roku	Dotazník pro žáky a absolventy. Rozbor zařazených mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos a negativa – portfolio předmětových komisí. Mimorozvrhové akce žáků jsou stanoveny na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě.
analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti	Dotazník pro učitele, žáky a rodiče – rozbor provádí vedení školy. Priority pro sestavování rozvrhu v dalším období jsou stanoveny po projednání výsledků průzkumu v předmětových komisích.

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat podporu školy žákům	Rozbor využívání individuálních vzdělávacích plánů – provede vedení školy. Rozbor podpory žáků se SPVU – provede výchovný poradce. Rozbor práce se studenty se studijními problémy – dotazník pro třídní učitele. Po projednání v pedagogické radě je stanoven postup pro další období.
analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi	Rozbor výročních zpráv o činnosti SRPŠ – provede vedení školy – písemná zpráva ve výroční zprávě školy. Rozbor zápisů třídních schůzek a způsobů řešení připomínek – provedou třídní učitelé – písemná zpráva v pedagogické radě za každé pololetí. Rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi – provede vedení školy – písemná zpráva.

Výsledky vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	Rozbor výsledků maturitních zkoušek – provedou třídní učitelé maturitních ročníků – souhrnná zpráva a předsedové PK – souhrnná zpráva. Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na VŠ – provedou třídní učitelé a výchovný poradce – souhrnná zpráva. Je projednáno v pedagogické radě.
posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí	Dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období.
posoudit vliv použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich znalostí	Dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období.
posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků	Rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK. Shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a jsou přijata opatření pro další období.

Řízení školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat účinnost řídicího systému	Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad a analýza jejich účinnosti – provede vedení školy. Rozbor funkčnosti informačního systému školy – dotazník pro učitele. Rozbor plnění úkolů učitelů – provede vedení školy. Bude projednáno v pedagogické radě školy a budou přijata opatření.
analyzovat personální situaci ve škole	Rozbor provede vedení školy – písemná zpráva se zapracováním výhledu na příští období.
analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	Rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s učiteli nad jejich portfoliem. Po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období.
analyzovat systém odměňování učitelů	Rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků – dotazník pro učitele. Rozbor mechanismu přiznávání odměn učitelům – provede vedení školy. Po projednání v pedagogické radě jsou přijata opatření pro další období.
posoudit kvalitu práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu	Anonymní dotazníkové šetření pro učitele – rozbor provede a priority pro další období stanoví pedagogická rada. Autoevaluační dotazník vedení školy – provede vedení školy a porovná se závěrem pedagogické rady – písemný dokument.

Výsledky práce školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období	Autoevaluační dotazník vedení školy – porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností. Dotazník pro učitele - porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností. Rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období.
posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy	Rozbor provede vedení školy – písemná zpráva.

- Aktuální změny v textu ŠVP VP jsou v elektronické verzi materiálu barevně vyznačeny (červenou barvou) z důvodu archivace a z důvodu zachycení průběžných úprav dokumentu.